

ISSUE #052 • MONSEY: Candle Lighting - 6:04 • Shabbos Ends - 7:33 (72 min past shkiah) • October 12, 2019 • 13 Tishrei, 5780 • BS"D

רס התורה

DIVREI TORAH PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

PARSHAS **HAAZEINU**

SUCCOS

**THIS WEEK'S ISSUE
IS SPONSORED:**

לעילוי נשמת:

יצחק עוזר בן אפרים פישל

לזכות רפואה שלמה:

חיה באשא בת פיגה

עדינה בת לאה טויבא



SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID

PENINIM ON THE TORAH • KINDER TORAH • PARSHA PSHETEL

**ENGLISH
DIVREI TORAH**

WISHING YOU & YOUR FAMILY A

חג כשר ושמח

▷ THE RAMAPOST TEAM ◁



בסייד

WISHING YOU & YOUR FAMILY A

חג כשר ושמח



► THE RAMAPOST TEAM ◀

Shraga Rayl Dani Lavi Sarah Frutkin Nikki



The Magnificent Journey from Rosh HaShanah to Shemini Atzeres

22 Days to Rectify the Damage to the 22 Letters of the Torah

In honor of the auspiciously approaching festival of Succos, it is fitting that we explore a contradiction concerning the relationship between Chag HaSuccos and Shemini Atzeres. On the one hand, it seems that they are two distinct and unrelated festivals. After all, the passuk explicitly describes Succos as a seven-day festival (Vayikra 23, 42): **“בסוכות תשבו שבעת ימים—you shall dwell in Succos for seven days.** Similarly, another passuk states (Bamidbar 29, 12): **“ובחמשה עשר יום לחודש השביעי מקרא קודש—on the fifteenth day of the seventh month, there shall be a holy convocation for you; you shall do no work of labor; you shall celebrate a festival to Hashem for a seven-day period.**

After enumerating the korbanos associated with the seven days of the festival, we find the following passuk (ibid. 35): **“ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו, והקרבנות עולה אשה—on the eighth day, it shall be an ‘Atzeres’ for you; you shall not do any work of labor. You shall offer an ‘olah,’ a fire-offering, a satisfying aroma to Hashem—one bull, one ram . . .”** This passuk suggests that the eighth day, Shemini Atzeres, is a completely, separate festival. The fact that there is no mitzvah to sit in the succah on Shemini Atzeres corroborates this conclusion. Furthermore, in the kiddush recited on the night of Shemini Atzeres, we include a separate berachah of **“שהחיינו”**; in other words, we do not rely on the **“שהחיינו”** berachah recited on the first night of Chag HaSuccos. Finally, the Gemara states explicitly (R.H. 4b): **“שמיני עצרת רגל בפני עצמו—Shemini Atzeres is a festival unto itself.**

On the other hand, however, we cannot ignore the obvious connection between Shemini Atzeres and Chag HaSuccos. The Torah specifically refers to this special day as follows: **“On the eighth day, it shall be an ‘Atzeres’ for you”—**indicating that it

is the eighth day of the festival of Succos. This is also evident from Rashi’s commentary (Bamidbar 23, 36): **“One bull, one ram”: These correspond to Yisrael** (who are one, separate nation in the land, unique to HKB”H). The Omnipresent continued, **“Linger for Me a bit more.” This is an expression of endearment, like children who take leave of their father, and he says to them, “Your departure is difficult for me. Linger one more day.”** Here, Shemini Atzeres is depicted as the conclusion and completion of Chag HaSuccos. Thus, it behooves us to explore the relationship between these two independent yet connected entities. Additionally, it is somewhat difficult to comprehend HKB”H’s request: **“Your departure is difficult for me. Linger one more day.”** How does this one additional day make it any easier for HKB”H to part from Yisrael?

Shemini Atzeres Corresponds to Yaakov Avinu the Guest of Honor at the Simchah

We will begin to shed some light on the subject by introducing at teaching from the Zohar hakadosh. It states that Shemini Atzeres corresponds to Yaakov Avinu: **On that day, Yaakov is the guest of honor at the simchah; all the other “Ushpizin” (special guests) rejoice with him. Of this, it is written (Devarim 33, 29): “Fortunate are you, Yisrael. Who is comparable to you?” It is also written (Yeshayah 49, 3): “He said to me, ‘You are My servant, Yisrael, in whom I take glory.”**

Simply understood, this is merely an extension of the Zohar’s explanation regarding the passuk (Vayikra 23, 42): **“You shall dwell in Succos for seven days.”** During the seven days of the festival, we invite the seven Ushpizin to join us in the succah: **Avraham, Yitzchak, Yaakov, Moshe, Aharon, Yosef and David.** On Shemini Atzeres, however, HKB”H sits alone with

Yaakov Avinu, His guest of honor, and the other Ushpizin rejoice with him. This is in contrast to the seven days of Chag HaSuccos when HKB"H sits together with all seven Ushpizin.

Clearly, this requires further clarification. What is the significance of HKB"H sitting alone with Yaakov Avinu on Shemini Atzeres? Why does he have the status of "guest of honor of the simchah" more so than any of the other holy Avos? Additionally, it is worth noting that elsewhere (Tzav 32a) the Zohar hakadosh states that HKB"H sits alone with Yisrael on Shemini Atzeres; and on that day, every individual Jew can request whatever he wants for the entire year, and HKB"H will grant his request. So, what is the unique power of Shemini Atzeres that enables us to obtain anything we want from HKB"H?

22 Days Corresponding to the 22 Letters of the Torah

I had a wonderful idea! I would like to suggest an explanation based on an illuminating teaching from the great author of the Tzemach Tzedek, zy"a, in Ohr HaTorah (Shir HaShirim). He addresses the passuk (Shir HaShirim 1, 4): "משכני אחריך נרוצה" —draw me, we will run after you; the king brought me to his chambers. We will rejoice and be glad in you. The Midrash Rabbah expounds (ibid. 1, 31): "בך בכ"ב אותיות שכתבת לנו בתורה, ב"ת שנים, כ"ף עשרים, הרי בך." The passuk employs the term "בך" -- "in you"—which contains the letters "bet" (gematria 2) and "chaf" (gematria 20), alluding to the 22 letters used to write the Torah. Thus, the passuk is saying that we will rejoice in the 22 letters of the Torah.

The Tzemach Tzedek interprets the passuk as follows: The people of Yisrael pray to HKB"H to draw us near to him during the 22 holy days from Rosh HaShanah to Shemini Atzeres. On Shemini Atzeres: "הביאני המלך חדריו" —HKB"H sits alone with Yisrael in His chambers; "נגילה ונשמחה בך" —and we rejoice with Him on Simchas Torah/Shemini Atzeres to accomplish the wonderful tikun of the 22 ("בך") letters of the Torah.

It is with great pleasure that we now combine the words of the Tzemach Tzedek with the words of the Maor Einayim (Emor). There, he explains in his own sacred way why we celebrate Simchas Torah on Shemini Atzeres:

"כי כל חלקי נשמות ישראל הן מושרשין בתורה, כנודע שכל אחד יש לו אות בתורה, ובתרחוקו מן הבורא ברוך הוא נפסק חלקו משרש התורה, ועל ידי תיקון ראש השנה ויום הכפורים שב החלק של כל אחד מישראל אל התורה, ויש לו אז בחינת עליה אל התורה, שעל כן אחר יום הכפורים חג הסוכות, שהוא צלא דמהימנותא החופה ומגין על ישראל על ידי תיקון שהיה להם ביום הכפורים.

ונקרא יום אחרון של חג 'שמחת תורה', שהוא שמחה לתורה עילאה, ששבו ועלו אצלה ונתקברו כל חלקי שרשי נשמות ישראל ונתאחדו בה, כי כל אחד שב על ידי תיקון הזמן של המועדים להתורה שמשם שורש נשמתו. ועל כן המנהג שכל ישראל עולה לתורה ביום שמחת תורה, שבאמת אז עולין להתורה ברוחניות גם כן, שמקרבין שורש נשמתו וחלק אלקי שבהן להתורה שמשם שורש נשמתן כמבואר, כנודע שיש ס' רבוא אותיות לתורה כמספר שרשי נשמות ישראל."

Every part of every Jewish neshamah has its roots in the Torah. As we know, every individual has a letter in the Torah. If he moves away from the blessed Creator, his connection with his root in the Torah ceases. Through the tikun of Rosh HaShanah and Yom Kippur, however, every Jew is able to reconnect with his portion in the Torah. It is as if he is then being called up to the Torah. Therefore, Chag HaSuccos follows Yom Kippur. It is the covering of emunah, the chuppah; it is able to protect and shelter Yisrael thanks to the tikun they achieved on Yom Kippur.

For this reason, the last day of the festival is called Simchas Torah. For, all the portions of the roots of the neshamos of Yisrael returned, ascended, drew near and united in her. Every individual returned to the Torah—the root of his neshamah—by means of the tikun afforded by the festivals. Therefore, the minhag is for every Jew to be called up to the Torah on Simchas Torah. For, in truth, they are also rising to the Torah spiritually, since they are bringing the root of their neshamah and the divine portion within them nearer to the Torah. As we know, there are 600,000 letters in the Torah, equivalent to the number of roots of the neshamos of Yisrael.

Based on what we have learned, it is clear that the teachings of the Maor Einayim and Tzemach Tzedek complement each other beautifully. They teach us that during the 22 days from Rosh HaShanah to Shemini Atzeres, we are obliged to correct the damage we caused throughout the past year, chas v'shalom, to the 22 letters of the Torah. Therefore, on Shemini Atzeres, after we have finished rectifying all 22 letters, we rejoice with the Torah—and every Jew is called up to the Torah.

י'רא יעקב צ'ורת א'לף Is an Acronym for וי'צ"א

Following this exalted path, we will proceed to explain the connection between Shemini Atzeres and Yaakov Avinu, the guest of honor of the simchah. We will refer to the passuk in parshas Vayeitzei, when Yaakov fled from the wicked Eisav, who wished to kill him (Bereishis 28, 10): "ויצא יעקב מבאר שבע" —and Yaakov departed from Be'er Sheva and went to Charan. The Imrei Noam (13) writes in the name of the Megaleh Amukos that the word וי'צ"א is an acronym for י'רא

יַעֲקֹב צִוְרַת אֵלֶף—**Yaakov saw the shape of an “aleph.”** We will endeavor to explain the significance of the **“aleph”** that Yaakov saw when he departed Be’er Sheva on his way to Charan.

It appears that we can explain the matter based on that which is written in parshas Vayishlach. When Yaakov went to appease Eisav, it says (ibid. 32, 7): **“וַיָּשׁוּבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל יַעֲקֹב: לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל אֶחָיִךְ אַל עָשׂוֹ וְגַם הוֹלֵךְ לִקְרֹאתְךָ וָאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ”**—**the malachim returned to Yaakov saying, “We came to your brother, to Eisav; moreover, he is heading toward you, and four hundred men are with him.”** The Megaleh Amukos teaches us that the 400 men accompanying Eisav harasha allude to the 400 forces of tumah that Eisav brought with him to combas Yaakov.

As a loyal servant in the presence of his master, I would like to explain the matter of the 400 forces of tumah. The Toldos Yaakov Yosef (Bereishis) presents a fascinating concept in the name of his mentor and Rav, the holy Ba’al Shem Tov, zy”a. As explained in general terms in the Midrashim and in more specific terms in the Sefer Yetzirah, HKB”H created the world with the 22 letters of the Torah.

The letter **“aleph,”** the first of the 22 letters of the aleph-beit, represents the greatest degree of revelation in creation. After all, the letter **“aleph”** alludes to the revelation of HKB”H, the one and only true power in the world—**“Alupho shel Olam”**—the **“aleph”** of the world, so to speak, when He reveals Himself. The letter **“beit,”** on the other hand, indicates that the primary force in the world is concealed by two layers of disguise; the letter **“gimel”** represents three layers of concealment. The further away a letter is from the letter **“aleph,”** the greater the degree of concealment it represents. Hence, the letter **“tav,”** the last letter of the aleph-beit, the farthest away from the letter **“aleph,”** represents the greatest degree of concealment in all of creation.

Accordingly, the holy Ba’al Shem Tov teaches us that in the service of Hashem, even when confronted with the greatest level of divine concealment—**“hester panim”**—associated with the letter **“tav,”** even then, one must believe wholeheartedly that the **Alupho shel Olam**—represented by the letter **“aleph”**—is present there, alBeis heavily concealed. For, the letter **“beis”** is two **“alephs”**; the letter **“gimel”** is three **“alephs”**; and so on and so forth until the letter **“tav,”** which is 400 **“alephs.”** Yet, even in the height of concealment of the letter **“tav,”** the **Alupho shel Olam** is present; however, He is cloaked in 400 layers of concealment, equivalent to the numerical value of the letter **“tav.”**

So, when a person begins to ascend step-by-step in his emunah, he must go up from the letter **“tav”** to the letter **“shin,”** and from the letter **“shin”** to the letter **“reish,”** and from the letter **“reish”** to the letter **“kuf.”** In this manner, he ascends from letter to letter until he reaches the greatest degree of revelation in all of creation, the revelation of HKB”H associated with the letter **“aleph”**—the recognition that the **Alupho she Olam** is present in all situations—even in the most extreme **“hester panim”** of the letter **“tav.”**

Let us add an important point. The Megaleh Amukos on Vaeschanan (162) writes that the shape of the letter **“aleph”**--א--alludes to the name **Havaya**, since it is composed of the three letters **“yud,” “vav” and “yud.”** There is a **“yud”** at the upper right; a diagonal **“vav”** in the middle; and another **“yud”** at the bottom left. The gematria of these three letters equals 26, the numerical value of the name **Havaya**. Thus, when a person ascends spiritually in his emunah from the greatest degree of divine concealment—**“hester panim”**—signified by the letter **“tav”**—to the ultimate revelation and absence of concealment of the letter **“aleph”**—to adhere to the **Alupho shel Olam**, in essence, he is mitigating the force of **“din”** with the midah of **“rachamin”** associated with the name **Havaya**—alluded to by the shape of the letter **“aleph.”**

The Emunah that HKB”H Is Present within Every Level of Concealment Annuls All of the Dinim

We can now introduce an amazing insight from the great Mahari of Komarna, zy”a, the author of Heichal HaBerachah, in Leket Imrei Peninim. He writes in the name of the Ba’al Shem Tov that if a person believes wholeheartedly that the **Alupho shel Olam** is present within every level of concealment that it is impossible for any ill (misfortune) to befall him. Here is what he writes:

“שמעתי ממורי... כי בידיעה שאדם יודע ומאמין שבכל תנועה והרהור דבר גדול ודבר קטן, שם הוא אלופו של עולם חיות אלקות, מיד יתפרדו כל פועלי און והרע נופל למטה... אבל לפעמים (דברים לא-יח) ואנכי הסתר אסתיר, אסתיר גם את ההסתרה... ונשכח ממנו שהקב”ה שם אתו... ואז חל עונש, אבל כל זמן שהאדם דבוק באמונה שלימה בבוראו לא יארע לו שום רע אלא אהבה וחיבה.”

If a person is aware and believes wholeheartedly that even in the most dismal circumstances—every movement and thought, big or small—HKB”H is actually there but in hiding, then the concealment no longer exists. For, with the awareness that the Master of the Universe is indeed there with him, all evil and adversity disappear and the divine light is revealed.

At times, however, the awareness of His concealed presence must also be concealed, because the person turned to other gods. Consequently, the person forgets that HKB"H is with him, he no longer believes or trusts—he lacks “emunah” and “bitachon”—and then he is punished. As long as a person embraces a total emunah in his Creator, no misfortune will befall him; he will only experience love and affection.

This exalted concept concerning the sacred process of rising from the “hester panim” of the letter “tav” to the ultimate revelation of the letter “aleph” is also discussed by the Maor Einayim (Chayei Sarah), but with a wonderful addendum. We learn in the Gemara (Shabbas 55a) that when judgment is being rendered, HKB"H instructs the malach Gavriel: **לך ורשום על מצחן של צדיקים תי"ו של דיו, שלא ישלטו בהם מלאכי חבלה, ועל מצחם של רשעים תי"ו של דם, כדי שישלטו בהם מלאכי חבלה.** Go and inscribe on the foreheads of tzaddikim a “tav” of ink, so that the malachim of destruction will not prevail over them; and on the foreheads of reshaim a “tav” of blood, so that the malachim of destruction will prevail over them. The Gemara explains that for the tzaddikim, the letter “tav” stands for ת'חיה—you will live; whereas, for the reshaim, the “tav” stands for ת'מות—you will die.

The Maor Einayim explains the meaning of the Gemara. At times, there is judgment—“din”—and a high degree of “hester panim” in the world associated with the last letter of the aleph-beit, “tav.” In those situations, a human being must choose whether or not to fall into despair and detach himself from HKB"H, chas v'shalom, or to believe wholeheartedly that HKB"H is present even within the extreme concealment. In the former case, the letter “tav” is inscribed on the person's forehead signifying ת'מות—a pronouncement of death. Whereas, in the latter case, the letter “tav” that is inscribed on his forehead signifies ת'חיה—a pronouncement of life. For, by recognizing the concealed presence of the “aleph” of the world—Alupho shel Olam—he has ascended from the depths of divine concealment, represented by the letter “tav,” to the heights of the letter “aleph,” to attach himself to the source of life.

He Grabbed onto Eisav's Heel to Abolish the 400 Forces of Tumah

This enlightens us with regards to the insight of the Megaleh Amukos concerning the “tav”—400—forces of tumah that accompanied Eisav to combas Yaakov. As we know, Eisav's

guardian angel is none other than the yetzer hara; it employs the extreme “hester panim” of the letter “tav”—which equals 400—to trap human beings. Consequently, they forget HKB"H, the Alupho shel Olam, and become detached and distanced from Him. Yaakov Avinu, however, abolished Eisav's 400 forces of tumah by fortifying his emunah in Hashem, ascending step-by-step until reaching the letter “aleph”—and praying to HKB"H, the Alupho shel Olam (Bereishis 32, 12): **הצילני נא מיד אחי מיד—please rescue me from the hand of my brother, from the hand of Eisav.**

We can now better appreciate the fantastic allusion in the passuk: **ויוצא יעקב מבאר שבע.** We learned that ויצ"א is an acronym for ו'ירא יעקב צ'ורת א'לף—indicating that Yaakov attach himself to the letter “aleph.” He was fleeing from his parents' home in Be'er Sheva—the tent of Torah. He was going to Charan, a place infested with wickedness, where Lavan HaArami and his wicked cohorts lived. Due to their extreme wickedness and tumah, it was a place of extreme “hester panim.” To avoid falling into their trap and evil web, he pictured in his mind the shape of the “aleph.” Thus, he would always remember that the Alupho shel Olam is ever-present, even where the most extreme “hester panim” exists. As a consequence, he would not join Lavan harasha or his cohorts, because he would always remember Hashem, in keeping with the passuk (Tehillim 16, 8): **שׁוֹתִי ה' לנגדי תמיד—I have set Hashem before me always.**

Therefore, he merited the revelation of HKB"H to him in a dream (Bereishis 28, 12): **ויהלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה... והנה ה' נצב עליו. And he dreamt, and behold! A ladder was set earthward and its top reached heavenward... And behold! Hashem was standing over him.** Rashi comments that Hashem stood over him to protect him. As per our current discussion, the letter א is formed by two “yuds” and a “vav,” whose gematria is the same as the name Havaya, Who protects a person even within the greatest “hester.”

Shemini Atzeres—the Letter Tav—Is Connected with Rosh HaShanah—the Letter Aleph

It is with great pleasure that we will now explore together the amazing connection between Shemini Atzeres and Rosh HaShanah, in keeping with the notion of: **נעוץ סופן בתחילתן—their conclusion is intimately associated with their beginning.** Consider our sacred task on Rosh HaShanah. It is the first of the 22-day holy period in Tishrei; as such, it corresponds to the letter “aleph.” It represents the ultimate

revelation of **Alupho shel Olam**, devoid of any “hester panim.” Therefore, on Rosh HaShanah, we pronounce HKB”H to be Alupho shel Olam of the entire world. We express this fact in the middle berachah of all of our tefilos on Rosh HaShanah:

”מלוף על כל העולם כלו בכבודך, והנשא על כל הארץ ביקרך, והופע בהדר גאון
גזף על כל יושבי תבל ארצה, ונדע כל פעול, כי אתה פעלתו, ונבין כל יצור, כי אתה
יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו. ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה.”

Reign over the entire world in Your honor; be exalted over the entire earth in Your glory; and appear in the splendor of Your great might before all those who live in this world, Your domain. And all who were made will know that You made them, and all who were formed will know that You formed them, and all that have breath in their nostrils will proclaim: “Hashem, the G-d of Yisrael is King and His kingship has dominion over all.”

Let us explain. We learn in our sacred sefarim that the term “עולם”—**world**—is derived from the Hebrew word “העלם”, meaning absence and concealment. This is because in Olam HaZeh HKB”H is cloaked by the concealment of mother nature. Therefore, on Rosh HaShanah, corresponding to the letter “**aleph**”—representing the greatest degree of revelation of HKB”H, Alupho shel Olam—we recognize and pronounce His kingship over all the forms of concealment present in Olam HaZeh: “**Reign over the entire world in Your honor.**” And we pray that His kingship be total and all-encompassing: “**Let all who were made know that You made them, and let all who were formed know that You formed them, and let all that have breath in their nostrils proclaim: “Hashem, the G-d of Yisrael is King and His kingship has dominion over all.”**

In similar fashion, we continue to establish the sovereignty of HKB”H throughout all of the 22 days and all of the 22 letters until we reach Shemini Atzeres. It is the twenty-second day and represents the tikun of the letter “**tav**”—the highest degree of “hester panim” that exists—personified by the 400 forces of tumah that Eisav employs to combas Yisrael. Even they ascend to the letter “**aleph**” with the sincere emunah that HKB”H, the Alupho shel Olam, is present everywhere, even when the concealment of the letter “**tav**” prevails.

The Separate Festival of Shemini Atzeres Is a Tikun for the Foot of the Letter Tav

Based on what we have discussed, we can begin to comprehend why Chazal categorized Shemini Atzeres as: “שמיני”

“עצרת רגל בפני עצמו”—a separate festival. We can suggest that they were alluding to a concept presented by the Arvei Nachal (Beshalach 3) in the name of the kabbalists:

”כי כל שיעור קומה דקדושה הוא כ”ב אתון מאל”ף עד תי”ו, וראש הקדושה הוא האל”ף והסוף הוא התי”ו, ורגל התי”ו עקום לחוץ ויוצא מכלל הקומה, והוא בסוד רגליה יורדות מות, שיורד רגל זה של התי”ו לחיצונים.”

The structure of kedushah consists of 22 letters, ranging from “**aleph**” to “**tav**.” The head of kedushah is the letter “**aleph**”; the bottom is the letter “**tav**.” The foot of the “**tav**” is bent outwards, extending away from it. This is alluded to by the passuk (Mishlei 5, 5): “**Her feet descend to death**”—indicating that the foot of the “**tav**” descends to the forces of evil.

We can provide an explanation based on our current discussion. The letter “**tav**” represents the greatest degree of “hester panim.” That is the domain of the forces of evil, where they are able to trap a human being and influence him to forget Hashem, chas v’shalom. As explained, that is the significance of the 400 men that accompanied Eisav to combas Yaakov Avinu. Hence, the foot of the letter “**tav**” is bent outwards, indicating that a danger exists that the forces of evil will cast a person into the depths of despair. “**Her feet descend to death**”—that is the “**tav**” of תמות—indicating that death is imminent.

To overcome them, one must ascend in one’s emunah from the nadir of the letter “**tav**” to the peak of the letter “**aleph**,” to attach oneself to HKB”H, the Alupho shel Olam. Therefore, on Shemini Atzeres, the day corresponding to the letter “**tav**,” we sit alone with HKB”H, the Alupho shel Olam, to unite the letter “**tav**” with the letter “**aleph**.” Thus, we rectify the foot of the letter “**tav**,” eliminating the ability of the forces of evil to draw from it. This is alluded to by Chazal’s statement: “**Shemini Atzeres is a separate ‘regel’**”—on this day, we rectify the “regel” (the foot) of the letter “**tav**.”

This explains very nicely a time-honored Jewish minhag. On Shemini Atzeres, we dance with the sifrei-Torah that contain the 22 letters that have been rectified. For, when we dance, we elevate our feet—thereby alluding to the elevation of the foot of the letter “**tav**.” Then, it does not go outwards in the sense of “**Her feet descend to death**” and the “**tav**” does not signify death--תמות. Instead, we connect it with the letters above it until it reaches the “**aleph**,” Alupho shel Olam, and signifies life--תחיה.

**"Your departure is difficult for me"
with the Letter "Tav" "Linger one more day"
with the Letter "Aleph"**

We now have cause to rejoice. For, we can now comprehend HKB"H's remark and request after the completion of the seven days of Chag HaSuccos. Between Rosh HaShanah and Hoshanah Rabbah, we completed the tikun of the 21 letters from **"aleph"** to **"shin."** This prompts HKB"H to say to Yisrael: **"Your departure is difficult for Me. Linger one more day."** In other words, it is difficult for me to part from you knowing that you will encounter the guardian angel of Eisav **"accompanied by 400 men"**—the embodiment of the letter **"tav."**

Therefore, I request of you: **"Linger one more day"**—stay for Shemini Atzeres, the day corresponding to the letter **"tav."** Together, we will elevate the letter **"tav"** all the way up to the letter **"aleph," the Alupho shel Olam.** In this manner, HKB"H unites with Yisrael even when they find themselves in the extreme "hester" of the letter **"tav."** This explains why HKB"H refers to Shemini Atzeres as **"יום אחד"**—**one day**; because on this day, we elevate every level of concealment to the revelation of the letter **"aleph"** that alludes to His Oneness.

It is precisely for this reason that the Zohar hakadosh associates Shemini Atzeres with Yaakov Avinu: **"וְהָאֵל יוֹמָא יַעֲקֹב הוּא רִישָׁא לְחֲדוּתָא."** For, it is Yaakov's sacred task to overcome Eisav's

"tav" (400) forces of tumah, by climbing up the ladder HKB"H revealed to him in the dream. He must ascend from the lowest rung—**"set earthward"**—corresponding to the letter **"tav"**—to the highest rung—**"reaching heavenward"**—corresponding to the letter **"aleph."** Upon reaching that lofty goal: **"Behold! Hashem is standing over him"**—the Alupho shel Olam, the letter **"aleph"** formed by the letters **"yud," "vav" and "yud,"** possessing the same gematria as the holy name **Havaya.** He watches over us even in the direst of circumstances, even in the greatest concealment.

At this point, we can appreciate what we were taught by the Zohar hakadosh. On Shemini Atzeres, we sit alone with HKB"H, and we can request and receive from Him anything we want. Since we united HKB"H, Alupho shel Olam, with all levels and situations of concealment, in effect, we have abolished all of the decrees and judgments—the **"dinim."** In the words of the Ba'al Shem Tov cited above: If a person is aware and believes wholeheartedly that even in the most dismal circumstances—every movement and thought, big or small—HKB"H is actually there but in hiding, then the concealment no longer exists. For, with the awareness that the Master of the Universe is indeed there with him, all evil and adversity disappear and the divine light is revealed. With the infinite mercy of the letter **"aleph"**—which is composed of two **"yuds"** and a **"vav"**—HKB"H reveals Himself to grant all of our requests for the good.

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication
of our weekly dvar Torah for the merit of **אחינו בני ישראל**

Family Madeb for the
Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

Arthur & Randi Luxenberg לזכות
of their wonderfull parents, children and grandson

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

To sponsor or dedicate
this publication, please
call the Areivim office:
845-371-2760 or email
info@areivim.com

Areivim

LIFELONG SUCCESS

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760

INFO@AREIVIM.COM

WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com
and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel
Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

People are obsessed, and understandably so, with the meaning of suffering, particularly their own personal suffering. There are many reasons that Hashem places people in difficult circumstances. This week's Parsha teaches us one of them.

The Posuk describes Hashem's treatment of us as K'neshes Yo'ir Kino, as an eagle wakes up its nest. The Akeida explains that eagles throw their young out of the nest to teach them to fly, catching them at the last moment if they refuse, or are unable, to fly.

Similarly, Hashem often throws us out of our comfort zone with the intention

of teaching us. If we do not learn our lesson, Hashem, at the last minute, catches us. The Akeida describes this as Ho'yo Al Derech Hislamdus, that our suffering is one of Hashem's tools that help us grow.

Baby eagles instinctively trust their parents and happily settle back into their nests even when their parents try it again and again, until they figure out how to fly. People are different. We get angry, refuse to go back to our nest (to trust and be secure with Hashem) and, as a result, we often never learn how to fly. Instead, we should realize that we have always found ourselves in a safety net and that the challenge simply is a sign that Hashem is taking care of us.

Living A Minimalist Lifestyle During Succos (And All Year Round)

By Rabbi Shmuel Gluck

I have been thinking a lot about people's need for pleasure in all its different forms: nice homes and cars, fancy electronics, fine foods, etc. A minimalistic life is usually discussed from a Torah perspective, hinting that if not for the Torah's insistence that people live minimalistic lives, it would be understandable, even enviable, to go "all out". In truth, the Torah, as it often does, is teaching us Halacha, Hashkofo, and the most effective and enjoyable way to live our lives.

I want to offer multiple examples, more than I usually do, so that people do not consider my thoughts to only apply in isolated areas and mistake my message to be exaggerated and therefore extreme.

I once read about the increase in portion size of food and drink in the take-out and coffee shops. The size of the norm keeps growing. **There seems to be an insatiable desire to get more than yesterday and more than the other person. Whatever we did yesterday would not be good enough today.**

This mentality also infects our social lives. I remember what was offered by the original weekend retreats. For entertainment, there was a well-known speaker. Then, in an effort to outdo the other programs, it was expanded to include a singer, then several big-name singers, then Shadchonsim, and now they offer comedians and various entertainers. We always need more than what we had yesterday.

This mentality also affects how we, and others, see our financial status. When I first moved to Monsey around 30 years ago, a 5,000-square-foot home was considered large enough to be an anomaly. Over the years, the definition of a large home has changed. 5,000 square feet became a necessity for anyone with a large family. Today, people are building 12,000+ square-foot homes, and the numbers just continue to rise.

My wife recently showed me an advertisement for beautiful Sukkas, each one looking like the interior of those 12,000+ square-foot homes. Those pictures

were drastically different from the nice Sukkas that I am accustomed to. It seems that marketers have successfully touched people's desire to have bigger, better, and more beautiful than what others have.

Apple (the company) has mastered the art of marketing to the point that they have taken control of people's thought processes. They have convinced people the world over that it is normal to purchase a phone every year. (The auto industry has convinced people to purchase, or lease, a new car every 2 years, so Apple has definitely outdone the auto industry.) They can come out with a new phone every year and, despite the similarities to last year's phone, people are trading their phones in at hundreds of dollars each year.

A wealthy friend explained to me how the wealthy Frum community is evolving. Wealth used to be defined by the costs of their homes and cars.

Not to be outdone, those with extra money began purchasing boats. Again, so as not to be mistaken for someone who is only very wealthy, some Frum people own private jets.

Why does all of this bother me on a personal level? Shouldn't people be allowed to purchase what they can afford (assuming they can afford it, of course. In truth, many can't afford this lifestyle but convince themselves and others that they can)? The reason this bothers me is because people have created a

cycle for which there is no winner. The person that built the 5,000-square-foot house stopped at that number because there was not a concept of a 6,000-square-foot one. Sadly, his house becomes smaller and smaller every year.

There are three groups of people: 1) People that are satisfied with very little; 2) People who need nice things; 3) People whose need for pleasure is more of a need for a "high". Enjoying the car or house is less important than is the excitement of purchasing it, having it, and knowing that others see that they have it.

The first group is that of the Torah approach, to learn to take pleasure in

*"There seems to be an
insatiable desire to get more
than yesterday and more
than the other person."*

LAYOUT BY RAMAPOST.COM

PARSHAS HAAZEINU 5780

the things that matter: values, accomplishments, and an overall closeness to Hashem. It is about appreciating that everything someone works for or spends time doing, takes away from other, sometimes worthier, goals. People, when they pursue any goal, are making choices even if they are not aware that they are doing so.

This first group is able to differentiate between what is important and what is important to them. It is important to have a working car but it is only important to them that it be a late model with a lot of extras. The difference between important and important to them can not be ignored. It is the difference between living an effective life or a petty one.

The second group is often referred to as those living in the "rat race". Each day is a battle to earn, and to purchase what they feel they deserve. It is a never-ending battle because, as we all know, life is expensive. Most families do not achieve as much as they feel they need and the constant pursuit of those goals wears people and their families down.

The third group, those who see pleasures as prizes, are even further distanced from the mindset of a healthy, dare I say Torah, mind. They may not even understand how to enjoy themselves, focusing more on winning prizes. Such people often lack healthy relationships. Why am I sounding so cynical?

Those in the third group, those in need of constant stimuli, have evolved from those in the second group, those fascinated and in need of pleasures

and extreme comforts. Those that appreciate nice things are always at risk of becoming obsessed with prizes, chasing them for the sake of the chase.

In conclusion, some people believe in the "game", others do not. Everyone should consider which group is the happier one. My friends, with their \$1,000 phones, are not happy because one of their friends is talking about buying the next one. Their concern is not that their friend will have a newer phone than they have. Their concern is only how they will find the money to get that same phone.

Then there is the group of those that do not believe in the game. They are satisfied with a phone so "yesterday" that they are made fun of. Yet, they, more than those in the first group, are able to move forward in their lives, burdened by fewer needs than those of the first group.

Possibly, the most powerful lesson of Sukka is that the Torah's messages are not instructions and restrictions. They make sense even if they are counter-intuitive, counter-culture, and appear at first to be disadvantageous to the individual.

Story from "Torah Tavlin" By Rabbi Dovid Hoffman

מעשה אבות... סימן לבנים

Mrs. Liba Eckstein survived the horrors of the Holocaust as a prisoner in Auschwitz. Eventually, she married and settled in Manchester, England. During her ordeal, Liba begged Hashem for three things. First, that she should survive Auschwitz and tell her story to the world. Second, that she should marry a ben Torah. Finally, she prayed that if she ever merits having children, all her offspring should remain Shomer Shabbos and marry before her death.

Seven months after her last brush with death, the Russian army liberated the camp. The Russians offered citizenship to anyone who was willing to accept, and Liba was sorely tempted by the promise of safety, plentiful food, and security. Many others accepted this proposal, in spite of the spiritual dangers of living in atheist Russia. But Liba joined a small group of girls who were returning to their old homes with the hope of finding some surviving family members.

Liba spent a few days in the local train station, waiting and hoping for news. As time passed and nobody stepped forward, she arrived at the dreadful understanding that she was the only survivor of her family. This realization was more painful than all the suffering she had endured. Eventually, she made her way across the English Channel where she met and married her ben Torah and merited to raise a family of Torah-observant Jews. As she saw her prayers answered, she became consumed with a burning desire to exact some form of vengeance for her murdered family. What could be better, she reasoned, than to say Kaddish at the very site of the Auschwitz crematoria, the place where the Germans tried to liquidate the Jewish Nation? This desire became an obsession, and she continually asked her son to arrange the trip. At first he was unsure as their family Rav steadfastly refused to give them permission to go. When she turned 73, Mrs. Eckstein learned about a tour to Poland that would include a short visit to Auschwitz and this time she was not to be denied. She took her son and together they arrived at the gates with the famous inscription "Arbeit Macht Frei" (work brings freedom).

Mrs. Eckstein hesitated at the gates, trying to find her bearings. "Sruly, this is not Auschwitz; I was never in this place." She became very agitated, and the tour guide rushed to her aid. "Tell me, when were you here?" he said. "In 1944."

"In that case, you were in Birkenau. They used to be called Auschwitz I and Auschwitz II." Liba and her son hailed a taxi and were driven to the camp that she remembered so well. The driver dropped them off near the crematoria and as the pair solemnly entered the valley of death, Mrs. Eckstein

finally got her bearings. "This is it! This is where I was! That building there was my barracks." Taking her son by the arm, she guided him to the entrance of the forbidding structure. "Look at the sign! It's C13." The two entered the building. "There are two rooms here. The other one was for the kapos, and I slept right here, on this very spot. Five agonizing months of my life were lost to these evil men." She stomped on the floor. "Hitler, where are you? I'm here with my son. I have children. I have grandchildren. You have nothing. Nothing is left from you. No remembrance... Yimach shemo." Then she raised her head and announced, "Hodu l'Hashem ki tov ki l'olam chasdo."

Her son turned to his mother. "It's getting late. There's no minyan here to say Kaddish, but at least you can light a candle." Liba lit a yahrtzeit candle and recited the names of her lost family members. But she was upset. "All I want is to say Kaddish for my family. That is why I came here. Why won't Hashem allow me to do this?" She started to sob loudly. Her son felt terrible, and tried to comfort his mother. Suddenly, he said. "Mummy, you won't believe this, but I see nine Jews walking toward us!"

Turning to the group, he asked, "Tell me, where are you from? Why are you here?"

"We work for an American corporation, and we're here for a business conference. The hotel accommodations are not very pleasant, so we decided to take a drive. Our boss told us to avoid Auschwitz because he didn't want us to be distracted. But he never said anything about Birkenau, so we came here. We heard a woman crying, so we came over to investigate."

"My parents who died al kiddush Hashem, must have sent you so we can say Kaddish. Sruly, please say Kaddish." Slowly and carefully, her son Sruly intoned the holy words. The emotion was palpable, and everyone was moved. Afterward, Mrs. Eckstein addressed the men. "Do you think that we merely recited Kaddish for my family? I want to tell you that we have just now buried my parents, brothers, and sisters. Now is their burial. And now I have peace, knowing that I have buried them. Thank you, everyone." This was a pivotal moment for Liba Eckstein. At last, she found herself at peace.

She merited seeing all her requests fulfilled. She survived the war, married a ben Torah, and proudly raised a frum family. All her children were married, and she derived tremendous nachas from her grandchildren. As she lay ill in bed right before her passing, her son whispered into her ear, "Remember the Kaddish in Birkenau."

"I will never forget that." She passed away later that day. (Adapted from "Vignettes of Virtue" by Rabbi Yosef Weiss)

MIZMOR L'DOVID

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of
RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"L

Rosh Hashana, Yom Kippur and Sukkos

David Gurwitz

We have been saying *Tehillim* 27 since the beginning of *Elul*, because it mentions the protection of Hashem's *Sukkah* (S), and "*ori veyishi - my light and my salvation*," which *Chazal* tell us refer to *Rosh Hashanah* (RH) and *Yom Kippur* (YK).

I'd like to add a further insight regarding *Rosh Hashanah* and "*ori - my light*" that came to me during *shofar* blowing on *Rosh Hashanah*.

The value of the word *ohr*, light, is 207. There is an idea that I call "positional" *gematria*. Each letter in the twenty-letter *Alef-Bais* takes its position in the overall order as its value. For example, *Chof* is the eleventh letter, *Lamid* is the twelfth, *Mem* is the thirteenth, etc. *Tof* is 22.

The word *Omer*, which we count for 49 days, has, under this system, the following value: *Ayin-Mem-Reish* - the 16th letter, the 13th letter, and the 20th letter of the *Alef-Bais*. Those letters add up to...49!

Let's look at the three sounds we blow: *tekiah*, *shevarim* and *teruah*. They are spelled out below, with the respective positional *gematrias* shown as follows:

Teruah - *Sof* (22nd letter), *Reish* (20th letter), *Vov* (6), *Ayin* (16) and *Hey* (50), totaling 69.

Shevarim - *Shin* (21), *Bais* (2), *Reish* (20), *Yud* (10) and *Mem* (13), totaling 66.

Tekiah - *Sof* (22), *Kuf* (19), *Yud* (10), *Ayin* (16) and *Hey* (5), totaling 72.

What do 66, 69 and 72 add up to? 207 - which is the value of *ohr*. Therefore, *ori veyishi* has another dimension to *Rosh Hashanah* - through the *shofar* sounds. It also connects to the idea that we saw the sounds at *Har Sinai*. It is fascinating that the word for sounds, *hakolos*, has a value of 541, the same as the value of *Yisroel*.

The *Sefas Emes* tells us that the three things we say in the first *parsha* of *Shema* also refer to the following: *Bechol levavecha* - *Rosh Hashanah*; *vechol nafshecha* - *Yom Kippur*; and *uvehchol meodecha* - *Sukkos*. *Chazal* also tell us that the expression we say in the first *bracha* of the *Amidah* contains all three: *Melech* - *Rosh Hashanah*; *Ozer* - *Chol Hamoed*; *uMoshia* - *Yom Kippur*; and *uMagein* - *Sukkos*.

The progression from *Rosh Hashanah* through *Yom Kippur* and *Sukkos* moves from passivity (hearing) to increased activity (speech) and the more active level of actions. This is reflected in thought (*daas*), speech (*dibbur*), and physical action (*maaseh*).

Rav Shmshon Raphael Hirsch zt"l points out that this progression from *Rosh Hashanah* to *Sukkos* is echoed in the first five of the *Aseres Hadibros*. The first two are rooted in *daas*, belief in *Hashem* and not worshipping or creating any other gods. The next two focus on speech - not saying Hashem's Name in vain - and the *zachor* part of *Shabbos*, *Kiddush*. The *shamor* part of *Shabbos* refers to actions, as does the fifth commandment, to honor one's parents.

In addition to these three sets of connections, let's examine some other ideas relating to all three. In doing so, we can "dwell" in the space of the *Rosh Hashanah*, *Yom Kippur* and *Sukkos* connections, as well as dwell in the *sukkah*.

I would appreciate any ideas or thoughts that I have surely missed in the list below to be brought to my attention:

- A. *Sleep* - *Rosh Hashanah* means head of sleep, *Yom Kippur* culminates seven days during which the *kohein gadol* does not sleep, and *Sukkos* is celebrated for seven days, which the *Gemara* in *Sukkah* (53a) describes as the time when *Chazal* said that they "did not see any sleep in our eyes."
- B. *Simanim* - *Rosh Hashanah* has many foods with names relating to increase and blessing; *Yom Kippur* has men wearing a *kittel*, symbolizing being like angels; and *Sukkos* has the *Daled Minim* and the *sukkah*.
- C. *Din* - *Rosh Hashanah*; *rachamim* - *Yom Kippur*; *simcha* - *Sukkos*, synthesizing the two.
- D. The original month the *chag* was supposed to be in: *Rosh Hashanah* - *Tammuz*; *Yom Kippur* - *Av*; *Sukkos* - *Elul*.
- E. *Shabbos* - *Rosh Hashanah* is *B'A[lef] Tishrei*, on the first of *Tishrei*, which is one of the 72 rearranged possibilities of the six letters of the word *bereishis*. Another rearrange possibility is *yireh Shabbos*. *Yom Kippur* is called "Shabbos Shabboson." *Sukkos* is in the language of *Shabbos Minchah*.
- F. The Evil Inclination - On *Rosh Hashanah*, we read about the *Akeidah*, when, on the way, Avrohom and Yitzchok were almost flooded by the *Soton*. *Yom Kippur* is the one day out of 365 when the value of the Evil Inclination does not challenge. On *Sukkos*, all the festivities and business can make one forget his responsibilities post-*Rosh Hashanah* and *Yom Kippur*, so we read *Megillah Koheles* to remind us of the vanities of life.
- G. Water - On *Rosh Hashanah*, we read about the flooding mentioned above. On *Yom Kippur*, we read about the many immersions of the *kohein gadol*. On *Sukkos*, we pray for rain and there were the water raising ceremonies.
- H. Year's Storage - On *Rosh Hashanah*, there is judgment for *parnassah*, life, etc. for the year. On *Yom Kippur*, there is Torah acceptance. On *Sukkos*, there is *simcha*.
- I. *Moshiach* - *Rosh Hashanah* was the day of the formation of Dovid, the soul of *Moshiach*. *Yom Kippur* - May we see the rebuilding of the *Bais Hamikdosh* and the renewal of the *kohein gadol's* service with the coming of *Moshiach*. *Sukkos* is a chance given to other nations to participate in the *sukkah*.
- J. *Rosh Hashanah* = giving. *Yom Kippur* = giving up. *Sukkos* = giving thanks.
- K. Weddings - *Rosh Hashanah* - first *chasanah* in history. *Yom Kippur* - the day of His *Chasunosa*. *Sukkos* - *s'chach* is *begematria chupah*.
- L. Three Aspects #1 - *Rosh Hashanah* - *kol shofar*. *Yom Kippur* - *tzom*, fast. *Sukkos* - *mammon*, money, avert evil decrees.
- M. Three Aspects #2 - *Rosh Hashanah* - *tefillah*. *Yom Kippur* - *teshuvah*. *Sukkos* - *tzedakah*.
- N. *Lashon Hara* - *Rosh Hashanah* - the snake committed the first *lashon hara* in history. *Yom Kippur* - the *ketores* in the *Heichal* was burned by the *kohein gadol* to ward off effects of *lashon hara*. *Sukkos* - the four sounds made by the letters of *sukkah* exclude that of the tongue (*Vilna Gaon*).
- O. Timing Questions - *Rosh Hashanah* - one day or two days? *Yom Kippur* - feast of the 9th of *Tishrei* is like the fast of the tenth. *Sukkos* - making a *bracha* or not, eating or not, in the *sukkah* on *Shemini Atzeres*.
- P. Temporary nature and consideration of existence - *Rosh Hashanah* - state of judgment. *Yom Kippur* - not eating. *Sukkos* - living in an outdoor impermanent structure
- Q. Hiddenness - *Rosh Hashanah* - "bakeseh," at hidden moon. *Yom Kippur* - *kohein gadol* inside. *Sukkos* - inside the covering of the *sukkah*.
- R. The Day of *Tishrei* - *Rosh Hashanah* - 1. *Yom Kippur* - 10. *Sukkos* - 15. These add up to 26, the *gematria* of Hashem's Name.
- S. Fish - *Rosh Hashanah* - head of fish. *Yom Kippur* - Yonah. *Sukkos* - *Livyasan*.
- T. *Malchus* - *Rosh Hashanah* - *HaMelech*. *Yom Kippur* - *Livyasan* is *begematria Malchus*. *Sukkos* - the meal that some consider *seudas Moshiach*.
- U. Torah - *Rosh Hashanah* - Hashem looked into the Torah to create the world. *Yom Kippur* - the second *Luchos* were delivered. *Sukkos* - *Simchas Torah*.
- V. *Rosh Hashanah* - decree signed. *Yom Kippur* - sealed. *Sukkos* - delivered.
- W. Body Focus - *Rosh Hashanah* - ears, *shofar*. *Yom Kippur* - mouth, *vidui*. *Sukkos*, hands, *lulav*.
- X. Thought - *Rosh Hashanah*. Speech - *Yom Kippur*. Action - *Sukkos*



Parashas Ha'azinu

תש"פ

פרשת האזינו

יערף כמטר לקחי

May my teaching drop like the rain. (32:2)

Moshe *Rabbeinu* asked that his teachings, the Torah, penetrate the nation like life-giving rain. The commentators offer reasons for the rain simile: the effect of rain is not immediately noticed; it takes time for the vegetation to sprout forth. Likewise, one who studies Torah does not immediately manifest the benefits that he has incurred. In time, however, it shows. Rain can only affect soil that has been ploughed and seeded. Otherwise, it just turns the ground into mud. Likewise, for one who studies Torah, but does not believe in Hashem or possesses *middos ra'os*, negative character traits, Torah study is a deficiency. Torah catalyses growth for that which the student already possesses within him. If he has a good heart, his fear of Hashem will grow positively. If he is evil, it will spur greater negativity in his soul.

The *Sifsei Tzaddikim* offers a novel exposition for the rain simile. Moshe asked that the Torah be rain-like, in the sense that rain causes whatever seeds are in the ground to emerge as vegetation or growth. If wheat is sowed, wheat will grow; if corn is planted, it will grow. If thorns, cactus, etc., is planted, they, too, will grow. Rain is the vehicle that causes the produce to emerge and "reveal" what is buried in the ground.

Torah has the property of causing what is embedded deep within the recesses of one's heart to be revealed. Thus, for one whose spiritual intentions are sincere and positive, Torah will "grow" him, give him the opportunity to express his positive intentions, and see success in his learning and service to Hashem. If, however, he is nothing more than a wolf in sheep's clothing, if he is a miserable thorn who seeks to use Torah as a medium for negativity, to find ways to manipulate Jewish law to his benefit, to demean the Torah way of life for his advantage and to support his bias, his ugly secret will be exposed.

הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט קל אמונה ואין עול

The Rock! Perfect is His work, for all His paths are justice; a G-d of faith without iniquity. (32:4)

Rashi puts this *pasuk* in its most simple and lucid perspective: Hashem's judgment is perfect, exact and fair. He rewards the righteous, regardless of how long it might take for this reward to be fulfilled. Likewise, even the wicked receive their reward for whatever good they performed. Furthermore, the term perfect means "perfect." It is a reference to the *totality* of Hashem's work, the combination of good fortune and failure, happiness and sadness, joy and tragedy: a harmonious whole. Regrettably, we -- of limited intelligence and understanding -- are incapable of putting all of the pieces of the puzzle we call "life" together. A believer lives by this credo: Hashem's work is perfect. It is our comprehension that is imperfect.

A *chassid* asked the *Belzer Rebbe* (*Rav Aharon*), *zl*, concerning his family and what had taken place in Belz before he escaped. (The *Belzer Rebbe* was miraculously saved from the horrors of the Holocaust.) The *Rebbe* replied, "I refuse to talk about that period of my life, because it might appear as if I am complaining against Hashem. We will leave that part of my life unsaid." The *Rebbe* experienced the tragic loss of his entire family (forty souls);

yet, he refused to speak about it, so that his words would not be misconstrued as a remonstrance of Hashem.

A Holocaust survivor who had lost his family in the camps emigrated to Haifa after the war. He found work as a *shamash*, sexton, in a *shul*. He had suffered greatly and was getting on in years, yet he wanted to build a Jewish home. He married, and, with Hashem's blessing, the couple had a son. He was a special child: bright, handsome, kind -- everything a parent could hope for. One day, the boy, twelve years old, crossed the street and was struck by a car whose driver had lost control of the vehicle. The boy was killed instantly. The *Rav* of the *shul* (who was relating the story) did not know how he could confront this man during the *shivah* visit. This person had lost everything -- not once, but twice. (Indeed, he had a loving partner in life, but she, too, had experienced what he had.) The *Rav* climbed the stairs to their apartment very slowly, actually stalling the confrontation that he knew would be difficult. He walked into the room to see the bereaved couple (both of them beyond middle-age) sitting on the floor reciting *Tehillim*! The father looked up from his *Tehillim* when he noticed the *Rav* sit down next to him, and said, "If the *Ribono Shel Olam* thinks that He will succeed in provoking me to express anger, He is mistaken! Even for this which He did to me, I will not complain!"

The *Rav* left the *shivah* house in great emotion: *Yisrael kedoshim heim*; the Jewish people are holy! This was a simple man, neither a Torah scholar, nor a brilliant thinker. Just a simple, good, G-d-fearing Jew who believed with all of his heart in Hashem: *Mi K'Amcha Yisrael*; "Who is like Your nation, Hashem!"

Everyone receives his due: good/bad, at some time everyone will receive his reward or punishment. It can come at the strangest times or under the most unusual and unexpected circumstances. The following story has made the rounds, publicised by Rabbi Berel Wein, to whom it was related by the participant. It is an incredible, inspiring and compelling story which is certainly worth repeating. One *Shabbos* afternoon, as Rabbi Wein walked home from his *shul* in Yerushalayim, he met a man who wore the garb, talked the talk, but had features that were neither Jewish nor Israeli. He confided to Rabbi Wein that he was a *ger*, having converted to Judaism many years earlier. He also added that his gentile pedigree was quite murky: his father had been a Nazi.

"I was in my early twenties when I discovered my father's ignominious work during the Holocaust. I became enraged with him. I was devastated to know that, as an SS man, my father had participated in many massacres of Jews. I immediately fled my home, never to return. I severed my ties with my family, as I renounced everything that had heretofore been dear to me.

"I wanted to know more about the Jewish people: why Hitler hated them so much? What could these people have done to make them the target of the greatest hatred in history? Where does one go to learn about Jews? *Eretz Yisrael*. I came here and fell in love with the country and the people. I decided to continue my graduate studies in microbiology at Hebrew University. As my stay went beyond visit status, I decided that I wanted to know more about the Jewish religion. I started studying the texts and attending classes whenever available. I converted to Judaism. Shortly thereafter, I met a wonderful woman, also a German convert, and we married.

Hebrew Academy of Cleveland

Dedicated to the memory of Ellis Goldberg z"l publisher and distributor of the Worldwide edition of Peninim

Hashem blessed us with three wonderful sons, who went through the system. All received a solid *yeshivah* education in mainstream schools; all are fine, upstanding *bnei Torah*. They do have blond hair and blue eyes, but, otherwise, they dress and act the part of Torah Jews. No one would ever guess (or have reason to ask about) their real genetic heritage.

"Many years passed, and my resolve to maintain my severed relationship with my family only became stronger. I was a Jew with a Jewish family. I would have nothing to do with my family of origin or their horrible legacy of hatred and murder of innocent people. One day, I was shocked to find a letter from my father in my mailbox, informing me that he was extremely ill and dying. He begged me to come to Germany, so that he could see his grandchildren before he left this world. I consulted with a prominent *Rav* in Yerushalayim who instructed me to return to Germany with my sons in order to fulfil my father's dying wish.

"It was not a simple meeting. My father's physical appearance had changed greatly due to age and illness. He was a fraction of the man I had once known. The atmosphere in the room was tense and pensive. Here was a man who had, years earlier, murdered Jewish children, hugging and kissing *yeshivah* boys who happened to be his grandsons. He cried bitterly, amid spasms of coughing. I had no doubt that his end was near. He said that he wanted to talk, to tell me a story. I knew that whatever he would say would be the truth. He was too close to death. 'I think that you will appreciate what I have to say,' he said.

"One day during the war on the eastern front, my comrades and I were rounding up all of the Jewish residents and throwing them into trucks to be delivered to the gas chambers. We wanted to be sure that we had found every Jew, so we made another tour of the village and searched everywhere.

"It was during this last inspection that I saw them: three sets of round, black eyes peering up at me from beneath one of the trucks. Their eyes locked with mine, as I was about to call my comrades and inform them that I had discovered three more Jewish children hiding from us. But I could not do it. Something prevented me from passing the death sentence on these children. It was their eyes, staring straight into mine, pleading with me to allow them to live. For the first and only time in my career as a Nazi did I feel a touch of compassion. I was somehow moved. I walked away and shouted to the others, 'There's no one left. We are through here. Let's go!'

"I will never forget those children,' my father said. 'They were three little Jewish boys, innocent children with sweet faces. Just like yours.

"You know,' my father mused, his clouding, death-filled eyes suddenly perking up, 'I am certain that, had there been four boys hiding in there beneath the truck that day, I would have had four grandchildren – not three!'

This *goy*, this Nazi, understood the message of the *pasuk*. No act goes unrequited. It might take time; we may never understand, but one thing is for sure: everyone receives his due.

יִשְׁשׁוּרִן יִבְעֵט שְׁמֹנֶת עֲבִית כְּשִׁית

But Yeshurun grew fat and kicked. You are waxen fat, grown thick and covered with fatness. (32:15)

Sforno offers a compelling interpretation of this *pasuk*. *Yeshurun* is a reference to the *baalei iyun*, scholars and philosophers who became fat and gross after having turned to material excess and pleasures. They grew thick, incapable of comprehending the Torah's subtle verities. When those who are (supposedly) intelligent, refined leaders of the people set a bad example, the masses will most certainly follow their lead.

These scholars have not, *chas v'shalom*, Heaven forbid, rejected Hashem, but their wisdom is adulterated by their pursuit of

physical pleasures and material riches. They pay respect primarily to those who have achieved mundane success. It is such scholars who are dangerous, because of their impact on the simple folk who still look up to them and follow their lead. Indeed, the masses usually outdo their leaders, as they regress further by forgetting G-d and ending up treating all that is sacred and meaningful with contempt.

First and foremost, *Sforno* teaches us that materialism and physicality are incongruent to success in Torah. This world and the World-to-Come contravene one another, to the point that one who is focused on Torah cannot indulge (as in luxuriate/bask) in the material/physical pleasures of this world. (This does not preclude enjoyment, but excess.) This does create a problem, since, for the most part, we do live in a world, a culture, a society in which *gashmiyus*, materialism and physicality play a prominent role. How does the contemporary Torah family/individual balance the two worlds: the one in which he lives; and the one on which he should be focused?

Horav Matisyahu Solomon, Shlita, applies the well-known words of the *Mesillas Yesarim* (*Perek 1*), "The pleasures of this world exist only to aid and assist a person, so that through the physical satisfaction that he experiences, he will have the contentment and peace of mind to devote himself / his heart to *avodah*, service of the Almighty." In other words, we must all ask ourselves: Is our partiality to this world and its materialistic / physical lures helping us to grow in spirituality, or is it a hindrance? Are we now more calm, greater at ease; or are we slowly moving away from our spiritual goals?

Horav Chaim Kamil, zl, finds in *Sforno's* words, support for *Horav Yisrael Salanter's* maxim: "When the Torah scholar in Kovno studies diligently, he causes the professor in Berlin not to turn his back on Judaism." This is what *Sforno* teaches us. The scholar who is delinquent in learning, who gravitates toward worldly pleasures, will have a following among the *hamon am*, masses, who look up to their Torah elite for guidance and inspiration. When they see moral and spiritual hypocrisy, can they really be blamed for vying with and following their pattern of deceit?

Is a little bit of excess that bad? If one were to indulge in physical pleasure purely for the fun of it with no other purpose whatsoever, would it damage him so much? Obviously, worldly possessions are not poison, or else they could not be used as a medium "to aid and assist" one's *avodas ha'kodesh*, holy endeavour. At first, I would suggest that poison is relative. One person's medicine is another person's poison. Therefore, pleasure that catalyses satisfaction, which eases one's mind so that he can study and serve Hashem better, is not poisonous. On the contrary, it is therapeutic. This same "therapy," when administered to one who is spiritually healthy and doing well, can be dangerous.

I came across an exegesis from *Horav Moshe Shternbuch, Shlita*, that is illuminating. He comments on the *pasuk*, *Ki dor tahapuchos heimah*, "They are a generation of reversals" (ibid 32:20). (They reverse Hashem's mood from benevolence to anger.) *Klal Yisrael* is different in nature from the nations of the world. They do not have the (natural) option of being a *beinoni*, intermediate. We are a nation of extremes. When we are living (spiritually, morally) well, we rise up to the top. We have no limit to what we are capable of achieving. On the other hand, when we begin to fall, if we do not immediately stop the fall, we freefall to the nadir of depravity.

Our *tzaddikim*, righteous, have exemplified themselves in spiritual achievement, such that the average person has no idea or comprehension thereof. Sadly, those who have deviated and regressed have fallen to the depths of perversion and notoriety. Therefore, one who is on the pedestal of spiritual achievement, who is an extraordinary Torah scholar, yet deviates slightly to partake, to enjoy, to "live the life," must realise that we are a nation of

extremes. We have no such concept as a "little bit of fun" or "I just want to try it out to see how the other half lives." It might just happen that during that moment of indulgence, one of those who reveres and looks up to him might be watching. The repercussions can be disastrous, because the student will neither understand nor know how to process what he is observing.

כי דור תהפכת המה בנים לא אמן בם

For they are a generation of reversals, children whose upbringing is not in them. (32:20)

Hashem raised them to be good, but they spurned His upbringing, so that it is not reflected in their demeanour. Alternatively, *eimun* is connected to *emunah*, faith. At Har Sinai, the people of *Klal Yisrael* pledged continued faith in Hashem, a pledge which they soon broke by making the Golden Calf. The *Sifri* adds: "Do not read this as *lo eimun bam*, but rather, *lo amen bam*;" "They refused to say *amen*." Responding to a blessing is an extraordinary *segulah*, remedy (an action that can lead to a change in one's fortune or destiny), which has been noted and proven. The following story underscores this idea.

The tragic news spread like wildfire through the Klausenberg Chassidic community in Union City, New Jersey. A young father, whose name was Aharon, had lost his life in a car accident. It was 1979. The entire community plunged into mourning. The pain was also felt in the Klausenberger Rebbe's home, since Aharon was very close to the Rebbe and his family. Before the dust could settle on this tragedy, more terrible news reached the quiet, insular community. Another precious young husband and father, Reb Moshe Nechemiah, had sustained a heart attack and returned his soul to his Maker.

At the end of the *shivah*, seven-day mourning period for these two young men, the members of the community decided that they had to implement some form of change. It happened to be that day was the day when the Rebbe would lecture to the men. It was a perfect time to hear from this saintly Jew, who had himself sustained much tragedy in his life, what the community should do, what area of deficiency they should correct as a *z'chus*, merit, for the departed and as a *segulah* for themselves to have the *Middas Ha'Din*, Attribute of Strict Justice, lifted from their community.

The Rebbe began the *shiur* by citing our opening *pasuk*, *banim lo eimun bam*. He then quoted the *Sifri/Yalkut* that attributes the sin to an indifference toward answering *Amen* after *brachos*, blessings. The Rebbe looked at the assembled, staring deeply into their faces, and a hush fell over the congregation, as he declared: "*Amen* is the *roshei teivos*, acronym (head of the words) of Aharon, Moshe, Nechemiah! Heaven is very demanding of us for not adhering properly to answering *Amen*. These two young men were taken from us as a result of our dereliction in answering *Amen*. If we begin to answer *Amen* with the proper *kavanah*, intention (direction of the heart), we will merit the lifting of the *g'zar din*, decree, from upon us."

An American *avreich*, young man, who was studying in *kollel* turned to Rav Avraham Kessler (who was very close to Rav Aharon Leib Shteinman, zl) and asked that he speak with the *Rosh Yeshivah* concerning the many difficult challenges with which he was presently beset. When the young man sent his list of troubles, it was evident why he was so depressed. He had been married a number of years to a wonderful woman, but they had yet to be blessed with children. He was overwhelmed with debt. He was so deep in the hole that he had no hope, no possible way to extricate himself from it. Last, he had just been diagnosed with the dreaded disease. He did not know how he could possibly go on. Could he obtain a blessing, advice – something – anything?

Rav Kessler approached Rav Shteinman one morning after the early *Shacharis* in his apartment and presented the young

avreich's sad story. The *Rosh Yeshivah* replied with a *midrash* that relates a meaningful *mashal*, analogy. There was a man who was proficient on the harp. His music was soothing and transformative. When a person who was steeped in melancholy heard him play, he would immediately emerge from his morose mood. The king had once been depressed, and his advisors suggested that they dispatch someone to bring the harpist to the palace. He came; he played; the king's mood was transformed.

Likewise is our relationship with Hashem (continues the *Midrash*). Hashem "enjoys" the *niggun*, song/tune/lyrics of *Amen*, *Yehei Shmei rabba mevarach*. Thus, even if a condemnation arises against His People, their singing *Amen*, *Yehei Shmei rabba mevarach*, causes great pleasure to Hashem so that He rescinds the decree.

Rav Shteinman concluded with a message for the *avreich*: "Tell the young man that despite his miscomprehension of these matters, Chazal teach that Hashem enjoys this 'song.' This recital has within its power to negate and atone for many Heavenly indictments."

Rav Kessler relayed the message, which the young man followed religiously. He not only answered *Amen*, *Yehei Shmei rabba* in his *shul*, he even went to other *minyanim* (prayer services) in order to have the opportunity to do more. And... Hashem listened and responded positively. As it came from nowhere, it disappeared. When the young man returned to the doctor who had originally diagnosed him to begin treatment, lo and behold, the scans showed that he was clear; there had been no growth. His economic challenge did not come to an end, but it was greatly alleviated when one of the *shul* members whom he "visited" daily (to answer *Amen*, *Yehei Shmei rabba*) offered him a sizable loan, sufficient to clear up his debt, without placing a time limit for repayment. Whenever he would come into money would be fine. Last, he and his wife were blessed with a family. All of this in the *z'chus* of answering *Amen*, *Yehei Shmei rabba*. As a post script, the *avreich* did not stop going from *shul* to *shul* to answer, *Amen*, *Yehei Shmei rabba*. Will this *segulah* work for everyone? There is only one way to find out.

Va'ani Tefillah

שמע קולינו ד' אליקינו

Shema koleinu Hashem Elokeinu

Hear our voices, Hashem, our G-d.

The *Shulchan Orach* (*Orach Chaim* 119:1) rules that one may insert his personal petition for a blessing, similar to the theme of the blessing he is reciting. In other words, when he recites *Bircas Refaeinu*, the blessing for healing the sick, one may add the name of someone who is in need of a cure for his illness. In the ninth blessing, which addresses prosperity, one may include his personal request for a livelihood. The sixteenth blessing, *Shema Koleinu*, is a generic type of blessing, in which we ask Hashem to hear our voices without stating specifics. Therefore, in this blessing one may ask for anything that he desires. (Obviously, one is making a meaningful request.)

The *Mishnah Berurah* adds that this blessing is an appropriate time to include one's confession of his outstanding sins, especially if he has committed a specific transgression that requires a special *Vidui*, confession. One should ask that his income be sufficient and that he earn it appropriately and honourably, without pain and trouble. Last, the *Yaaros Devash* adds that this is a good place for one to ask Hashem for whatever he needs, however trivial or inconsequential it may be. We must remember that nothing is too petty to bring to the table. Hashem is our Heavenly Father. A father puts up with a lot. As long as one prays with sincerity, and as long as what he requests is reasonable, then, indeed, this is a propitious time and place to make his request.

This publication is available worldwide via email and e-readers.

For info call: ISRAEL 02 532 6058 / USA (216) 371-7609 / UK 0208 420 4821

or e-mail: peninim@dvar.info

Parashas Haazinu

Yesterday Was Yom Kippur

“You shall rejoice on your festival (Succos)” (Devarim 16:14). “You will be completely joyous” (Devarim 16:15). Rashi explains that Hashem assures us that we will be completely happy on Succos. In our prayers of the day, we refer to Succos as *z'man simchaseinu* (the time of our happiness). The Rambam writes (Hilchos Lulav 8:12,14) that we have a mitzvah to be happy on all of the holidays. However, on Succos there is an extra measure of happiness. We see over and over again that Succos is a time of great happiness. Why are we so happy on Succos?

Ever since Rosh Chodesh Elul, we have been intensely working on correcting our sins by doing *teshuvah* (repentance). The culmination was Yom Kippur, a day of tearful fasting and prayer to Hashem to wipe our slates clean and forgive us of all of our sins. How we cried, how we pounded our hearts, how we regretted every wrong thing that we had ever done. And then ... the shofar blast. We are forgiven. Hashem is so kind. He cleanses our souls and we can begin anew. What a great feeling.

The Sefer Lekach Tov, quotes several drashas from our Gedolim which center on the same point. Who is truly happy? One who is free of sin. The most intense happiness in the times of the Beis HaMikdash occurred during the Simchas Beis HaShoeva celebrations during the holiday of Succos. The Rabbis used to dance and sing, “Fortunate is the one who does not sin. And one who sins, let him return and be forgiven” (Sukkah 53a).

Kinderlach . . .

This is something that we can take with us throughout the year. Keep in mind that intense feeling of happiness that you had after Yom Kippur, knowing that your sins were forgiven. We all want to avoid having so many sins, so that our teshuva process will be easier. Keep one thing in mind, kinderlach. Yesterday was Yom Kippur. If we treat every day like the day after Yom Kippur, then we will surely be happier and less likely to sin.

Privilege and Responsibility

“Parashas Haazinu is such a beautiful parasha, Abba.”

“I agree, Chaim.”

“The words are so poetic. The drashas on those words are so inspiring. I have just one question, Abba. What is the theme of the parasha? What is this beautiful poem all about?”

“Rabbeinu Bechaye answers your question in his introduction to the parasha, Chaim. Moshe Rabbeinu is condensing all of world history for Klal Yisrael. He begins with creation, ‘Remember the days of old...when The Supreme One gave the nations their inheritance (Devarim 32:7-8). For Hashem’s portion is His people [From all of them, He chose only Klal



Yisrael to be His] (32:9). He found them in a desert land...protected them like the pupil of His eye [He took us through the desert, performing miraculous acts of kindness for forty years] (32:10). Yeshurun became fat and kicked [we got accustomed to the easy life and forgot about Who was providing for us. We rebelled and angered Him] (32:15). They sacrificed to demons without power (32:17). We left His service and worshipped other gods. Therefore, we were judged more harshly than any other nation. When the son of the King misbehaves, he shames the Crown and must be disciplined accordingly. We were sent into *golus* (exile) and forced to serve our enemies.

“Why were we not destroyed completely? In order that the nations would not think that their strength destroyed us. Yet they persecuted us mercilessly. In the end of days they will all be judged and pay for their cruelty, as the verse states, ‘Mine is vengeance and retribution...for the day of their catastrophe is near...’ (32:35-36). At that time Hashem will recall His Mercy, and He will once again call us His Nation and His Servants.”

“What a fascinating explanation, Abba. I

now understand that we are a very privileged people. Hashem chose us, Hashem loves us, and Hashem does kind deeds for us every moment of every day. However, this privilege carries with it a responsibility. We must express our appreciation by doing His Will. We must serve Him.”

“Chaim, I could not have said it better myself.”

“Abba, is there one particular aspect of *Avodas Hashem* (Serving Hashem) that the poem focuses upon?”

“As a matter of fact, Chaim, the Ha’amek Davar addresses your point when he explains the verse, ‘When I call out the Name of Hashem, ascribe greatness to our G-d’ (Devarim 32:3). Hashem rules over Klal Yisrael with *hashgacha pratit* (personal supervision). He will move heaven and earth for our sake, if we merit it. When we call out to Him, He shows His greatness by revealing His *hashgacha pratit* and directing Heaven and earth to shower us with blessing. It all begins with us – calling out His Name.”

“Amazing, Abba. How do we do that?”

“The Torah Temima lists several *drashas* from the Gemora, which are the basis for practical *halachos* in calling out Hashem’s Name. We ‘call out His Name’ by blessing Him before learning Torah. When we answer, ‘*Borchu*’ in the morning and evening prayers, we bring greatness to Him. When we answer, ‘*Yehey shmey rabba mivorach li’olam u’lolemai omayd!*’ in the Kaddish prayer, we bring distinction to the Almighty. Answering, ‘*baruch Hu u’varuch Shemo*’ is another way of bringing Him glory. Of course we all know that merely saying the words is the very minimum. The words need to pierce our hearts and minds with awesome thoughts of Hashem’s greatness.”

“Wonderful, Abba. I am so inspired! I am going to show the world Hashem’s greatness!”

“Fantastic Chaim! I am so proud of you. *Be’hatzlacha rabba* (may you have great success)!”

Kinderlach . . .

Parashas Haazinu teaches us so many ye-sodos (principles) in Avodas Hashem. We are His Chosen People, and He loves us more than we can ever know. That privilege carries with it the responsibility of being “A kingdom of Kohanim and a holy nation (Shemos 19:6).” A basic and exalted way to serve The Almighty is to bring greatness to His Holy Name. Our prayers contain many opportunities to call out to Him. Therefore, kinderlach, call out to Hashem! Keep Him in your hearts and minds at all times. Demonstrate His Greatness, and the greatness of Klal Yisrael – His Holy Nation.

Taste the Sweetness



**כי שם ד' אקרא, הבו גדל" 32:3
"לאלקינו"**

"When I call out the Name of Hashem, ascribe greatness to our G-d." Brochos 22 – "מנין לברכת התורה לפניה מן." התורה, שנאמר: כי שם ד' אקרא הבו גדל לאלקינו. From where do we know that one makes a Brocha before learning Torah? We derive it from the Posuk, "When I call out the Name of Hashem, ascribe greatness to our G-d." However, we do not recite a Brocha after learning the Torah Hakdosha. Why don't we make a Brocha on the completion of this Mitzvah?

It is well known the words of the Arizal that through the act of giving Tzedakah, one creates Sholom – Yeshaya 32:17 - "והיה מעשה הצדקה שלום" - for by giving Tzedakah one brings together the letters of the Shem Havayah. The Perutah (money) is K'neged the Yud, the five fingers of the giver is K'neged the first Heh. The arm of the giving stretching his arm out to give it to the poor person is K'neged the Vov, and the five fingers of the poor person accepting the Tzedakah is the second Heh. If the giver is Misorer on his own to give Tzedakah to the poor, then the letters of the Shem Havayah are in the proper order. However, if the giver is not Misorer on his own to give, but rather waits until the poor person sticks his hand out, then the letters of the Shem Hashem will be out of order, and will be, "והי"ה." First there is a 'l, the poor person sticking out his hand, then there is the 'ה, the hand of the giver, then the 'י, which is the Perutah, and then the 'ה, the hand of the poor person receiving the money. The Posuk in Yeshaya is telling us that although it is not the optimal way of giving Tzedakah, nonetheless, even Tzedakah given in a manner of והי"ה brings Sholom. The same way that there is a connection of the letters of the Shem Havayah during the action of one person giving his fellow man Tzedakah, so too there is a connecting of His Name when Hakodosh Boruch Hu gives Tzedakah to man. When He gives goodness to man, just like Tzedakah between man and man, here too there are two types. There are times that man is not worthy of receiving the Shefa, Tzedakah, from Hakodosh Boruch Hu, unless he is Mispalel for it, and sticks out his hand. In this case it will attach the letters of the Shem Havayah in the order of, "והי"ה." However, there is a greater level of receiving Shefa from Hakodosh Boruch Hu, where Hakodosh Boruch Hu sends it even before the person asks for it, as it says in Yeshaya 65:24 "והיה טרם יקראו ואני אענה" – "And it will be before he calls out, and I will answer." When this occurs, the letters of the Shem Havayah is connected in the order of the Shem Havayah, the way it is written. This is the reason that the Shem Havayah

is not recited the way it is written. However, in the future, the Shem Havayah will be recited the way it is written, for Le'asid Lavo, each and every Yid will be on the exalted level of Hakodosh Boruch Hu giving them Shefa before they ask for it with their mouths, and then the Shem Havayah will always be connected in the order it is written. We will be Zoche to the Geulah in the Zechus of Tzedakah – the giving of Tzedakah in the optimal manner, where the letters of the Shem Havayah are connected in the correct order. Midah K'neged Midah, if we connect the letters correctly, Hakodosh Boruch Hu will connect the letters correctly when He gives us Shefa. Shabbos 104b says that Tzedakah is alluded to in the letters, ד', ג', ד', גומל, is the one who is giving, and the דלים is the poor, the one receiving. In the order of, תשר"ק (this is where the order of the letters of the Aleph Bais start from 'ת, then 'ש etc.... till the last letter, the 'א) the poor person acts first. – "כי שם ד' אקרא" – we will be Zoche to the days where the Shem Havayah will be "אקרא" called the way it is written, that will be, "כי הבו גדל" – when Tzedakah will be given "גדל" – "ג"ומל דל"ים" – when the wealthy will always be the first step, performed L'shem Shomayim. (ברכת הרי"ח)

Brochos 22 – "מנין לברכת התורה" לפניה מן התורה, שנאמר: כי שם ד' אקרא הבו גדל לאלקינו. From where do we know that one makes a Brocha before learning Torah? We learn it from the Posuk, "When I call out the Name of Hashem, ascribe greatness to our G-d." The Bais Yosef in Siman 47 quotes from a Teshuvah Harashba, that there is no Brocha Acharonah on a Birchas Hamitzvah, such as Birchas Hatorah. The Bais Yosef then goes on to explain that even if a Birchas Hamitzvah did need a Brocha Acharonah, Birchas Hatorah still would not need one, for one is obligated to toil in Torah day and night – so the Mitzvah is never complete. The שבלי הלקט also brings this Sevarah of the Bais Yosef. Why do the בית יוסף and the שבלי הלקט feel the need to explain that Birchas Hatorah would not need a Brocha Acharonah even if Birchas Hamitzvos needed one – when the Halacha is clear that a Birchas Hamitzvah does not have a Brocha Acharonah? While it is true that Limud Hatorah is a Mitzvah one is obligated to fulfill, one who learns Torah also has Hana'ah from it, and has a sweetness. Yoreh Dei'ah 221:43 – By Limud Hatorah we do not say that "מצוות לאו ליהנות ניתנו" – "That Mitzvos were not given for Hana'ah." "דודאי התורה משמחת לב" שהרי אסור ללמוד בימי אבלו, אם כן לא דמיא האי מצוה לשאר מצוות דאמרין לאו ליהנות ניתנו אלא בה

– "נמשך הנאה לאדם" – "Certainly Torah gladdens the heart, and the proof is that it is prohibited to learn Torah while one is in Aveilus, a time that one is not allowed to do that which brings joy. Being that this is so, the Mitzvah of Limud Hatorah is not like other Mitzvos, upon which we say that they were not given to have pleasure – for Limud Hatorah provides Hana'ah for man." We see from this Taz that there are two reasons for us to recite a Brocha on Limud Hatorah: to be Mekayeim the Mitzvah of Limud Hatorah, and because of the sweetness and Hana'ah that we have from it. Being that there is also a Hana'ah by this Mitzvah, it would also have to follow the guidelines of a Brocha Acharonah, for which a Brocha Acharonah is obligated. This is why the בית יוסף and the שבלי הלקט explain that being that the Mitzvah is never complete, there is no Brocha Acharonah. This also explains why women can make a Brocha on Birchas Hatorah when they do not have a Mitzvah of Limud Hatorah, for they are making a Brocha on the Hana'ah aspect of Limud Hatorah. (קהלות יעקב)

The short answer to the question is that it is a Birchas Hamitzvah, and there is never a Brocha Acharonah on a Birchas Hamitzvah. However, in addition to the Torah being an obligation – an obligation of Limud Hatorah, there is a Hana'ah one receives from the Torah Hakdosha. One is allowed to have Hana'ah from Limud Hatorah, and therefore, in theory one should have to make a Brocha Acharonah for the Hana'ah aspect. The answer to that question is that Limud Hatorah never ends. One is obligated to learn Torah from when he wakes up in the morning, until he goes to sleep at night. By giving Tzedakah one connects the letters of the Shem Havayah, and certainly Limud Hatorah connects it as well. Chazal tell us that the Torah Hakdosha is really all Names of Hakodosh Boruch Hu, although we may not be able to see it. Our connecting ourselves to the Torah Hakdosha, connects us to Hakodosh Boruch Hu. There is a great lesson to be learned here – if one does not have Hana'ah from his Limud Hatorah, then he has not really learned the Torah properly. The Torah is truly sweet, though one who does not toil, and work on it, will not be Zoche to taste that sweetness. It is the most delectable thing in the world. The great Yom Tov of Sukkos will be upon us soon. Chazal tell us that Shabbos and Yom Tov are there for us to delve into the Torah Hakdosha. If we were not yet Zoche to taste the sweetness of the Torah, now is the time to work on it. If we were already Zoche to taste the sweetness, now is the time to learn even more, for it only gets sweeter and sweeter. May we be Zoche to truly taste the sweetness of the Torah Hakdosha.

WE ARE YOUR
ONE-STOP-SHOP
TO MARKETING SUCCESS



**WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR
MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.**

We take care of all details from start to finish - under one roof.



MARKETING



DESIGN



PRINT



MAIL

מהדור חרדי ותלמוד חזק חיים

התוכנית

במאמרים שלפנינו, נביא בס"ד, פרק אחרי פרק, מסודר ומבורר מתוך ספרים רבים, שיחות עם תלמידים מקורבים, ראיונות אישיות עם משפחת רבינו שליט"א, עצות מתוך קבלת הקהל של רבינו, בתוספת מסמכים נדירים ותמונות שישפכו אור על כל מיני הנהגות - חינוך מופלאות. קודם יציאתנו לדרך, קיבלנו אישור מתלמיד חכם שליט"א שעבר על הדברים, ואישר לפירסום. תודת מערכת 'דברי שיח' על זמנו היקר שהוא מקדיש עבורנו.

אנו תפילה לה' יתברך, וְזָכְנוּ לְגַדֵּל בְּנֵינֵינוּ וְבְנֵי בָנֵינוּ חֲכָמִים וְגִבּוֹרִים אוֹהְבֵי ה', יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲנָשִׁים אֲמֵת זָרַע קָדֵשׁ, בְּהַ' דְּבָקִים, וּמְאִירִים אֶת הָעוֹלָם בְּתוֹרָה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים וּבְכָל מְלָאכָת עֲבוּדָת הַבּוֹרָא, אָמֵן.

הכללי ניתן לחלק לשנים: החלק אותו רואה ומקבל האב/המחנך מסביבתו, מהמקום בו גדל, מהרבים מהם קיבל, שזה בחינה של מסורת העוברת בכל קהילה, ויש חינוך שהוא תגובה נכונה הנצרכת לאותו הפרט, ולשם זה יש להכין כלים וללמוד מהם הכללים.



את יסודות החינוך נוחל האדם מסביבתו ורבותיו. דמות דיקונו של רבינו בילדותו, על ברכי אביו מרן ז"ע (מספר 'הרבנית')

מובן, כי אין בכוחנו ליכנס לכל נושא לגופו, אך כן יש באפשרותנו להביא מבט כללי של דעת - תורה מרבינו שליט"א איך יש לנהוג במצבים דומים, וכיצד נוהג הוא בעצמו.



"עצות חינוכיות ממה שהשיב בעתות קבלת קהל". מראה קבלת קהל אופייני באחד הימים בבית רבינו שליט"א.

זה היום עשה ה' נגילה ושמחה בו

זכה דורנו כי כבר נדפסו עשרות רבות של ספרים מלאים מזן אל זן בשות"ם, פסקי הלכה, הנהגות, מעשה-רב, עובדות ואמרים מרבינו שליט"א כמעט בכל מקצועות התורה, החל בד' חלקי שולחן ערוך, על התורה ועל הש"ס, וכלה בספרים המעוררים לחשקת התורה ותיקון המדות. אמנם, דומה כי עד היום לא נכתב שום אסופה מסודרת של מאמרי חינוך, הדרכה והלכה למעשה כיצד לנהוג עם הילדים, וכיצד ינהגו הילדים עם אבותיהם, הוראות למחנכים וכללי ההתנהגות הנכונה לתלמידים.

מי לא קשור לנושא חינוך?

הלא דבר הוא: ענין החינוך נוגע כמעט לכל אחד, צעיר כזקן, יונק ומבוגר, הן למחנך והן למתחנך, והיא מצוה שהזמן לא גרמא, ונוהגות בכל מקום וגם בזמן הזה, לכל אחד, לאיש ולאשה, והוא נצרך ביותר, ואולי דווקא משום זה, קשה לכתוב באופן מסודר על נושא זה. 'כל התחלות קשות' קבעו חז"ל, כי אכן כתיבת נושא זה נדחה שוב ושוב במשך יותר משנה, עד שבעצת חברים החלטנו להתחיל, וה' יעזרנו, ולא עליך המלאכה לגמור.

מסודרת החינוך דור מפי דור

כל בר דעת יודע, כי כל ענין החינוך הוא לגופו של ענין. דברים אלו כבר אמרם שלמה המלך ע"ה בחכמתו (משלי כ"ב ו') חנוך לנער על פי דרכו. וכדברי המלבי"ם שם 'כי כל אדם מסוגל מטבעו לענין אחר, בין בדעות, יש שמוחם חד, ויש ששכלם ישר בלתי מחודד, וצריך ללמד כפי ההכנה שנמצא בו, ובין במעשים, יש שמוכן לאומנות מיוחד, ולמדה מיוחדת, ויקבל אותה בקל, וזה יוכר בהנער לפי התשוקה עכ"ל. אלא שבכלליות, את נושא החינוך

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 077-2092005 📠 053-3145900

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שיח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 שלוחה-1586

קהילות 073-2757000 שלוחה-4310

שבבי זכרון הרבנית מזל אליהם ע"ה

שנה להסתלקותה

**שבבי זכרון על הרבנית מזל אלקיים ע"ה
אשת הגאון רבי בנימין שליט"א
השכנים הוותיקים בבנין של רבינו שליט"א
עשרות בשנים.**

"טוב שכן טוב מאח רחוק" כך קבע שלמה המלך ע"ה בחכמתו (משלי כ"ז י'). ואכן כל באי בית רבינו ידעו והכירו את חשיבותם של השכנים היקרים משפחת אלקיים, ימיהם כמעט כימי אבני הבנין, הם וותיקי הוותיקים. לקראת חג הסוכות הבא עלינו לטובה, בו יחול יום היא"צ הראשון שלה, אמרנו להביא מספר עובדות לחיזוק ולעלוי נשמתה, ממה ששמענו מבני משפחתה.

חתונה של גדולי הדור

באותם שנים נפתחה ישיבת בית מאיר בבני ברק ע"י הגאונים רבי ראובן פיין ורבי זלמן רוטברג זצ"ל. רבי בנימין שליט"א היה ממצטייני התלמידים הראשונים של ישיבת בית מאיר המעטירה, וכשבא בברית



טבת תשכ"א. מרן הסטייפלר זצוק"ל בחתונת ר' בנימין אלקיים שליט"א. הצילום בזוית מהצד. גם הצלמים ידעו כי הוא מקפיד לא להצטלם ולכן לא עמדו מולו...

אירוסין, הוא היה החתן הראשון של הישיבה שמתחתן. הכלה, למדה גם היא בסמינר שייסד הרב י"א וולף זצ"ל באותם שנים בבני ברק, וגם היא היתה הכלה הראשונה שנישאת למזל טוב.

החתן ראשון, הכלה ראשונה, ומי איפה יסדר להם חופה וקידושין?

מרן ראש גולת ישראל בעל קהילות יעקב הסטייפלר ז"ע, שבאותם שנים לא היה מבוגר כ"כ, אבל ידע תמיד סבל ומכאוב, קבע מקום לתפילתו בימות החול בישיבת 'בית מאיר' הסמוכה לביתו, ברחוב דבורה הנביאה. כשהחתן ביקש שיבוא לסדר לו את הקידושין, הרגיש הכרת הטוב לישיבה והסכים, כך זכו הזוג הטרי לגדול הדור שילווה אותם בפסיעות הראשונות.

מקום המגורים שנועד ברצות ה', היה ברחוב רשב"ם 23. אז באותם שנים התגורר בכניסה אחת מרן הסטייפלר בעצמו, בקומה ראשונה, ובקומה השנייה משפחת אלקיים. בכניסה השנייה גר רבינו הגר"ח קניבסקי שליט"א.

במהלך ימי השבע ברכות, כשיצא החתן לאחת התפילות, הוא רואה את הסטייפלר בפתח ביתו בקומה הראשונה, כשהוא קורא לו, 'אתה אורח חדש בבנין, שיהיה לך ישוב טוב, אני רוצה להביא לך מתנה', ונכנס לביתו והוציא לו את אחד מכרכי קהילות יעקב ומסר לו במתנה.

במשך השנים אף זכו למעין הבטחה נדירה של מרן הקהילות יעקב ז"ע שיזכו לזרע של קיימא, ואכן בברכתו ותפילתו נולדו להם שני בנים.

טוב לצדיק טוב לשכנו

כשכנים בבנין בו מתגורר רבינו, הם 'זכו' להפרעות רבות ביום ובלילה, לא פעם אנשים נדכאים שלא מצאו מחסה דפקו אצלם וביקשו עזרה, גם בחיי היום יום לא תמיד היה מקום בחדר המדרגות לרדת ולעלות, הן הבנין הזה הוא תל תלפיות, בפרט בזמני עומס כמו חגים וחול המועד, שחדר המדרגות עמוס, קשה לאדם בריא להתמודד במצבים כאלה, קל וחומר לאדם שאינו בריא, ועם זאת תמיד קיבלה באהבה את הכל ובשמחה ביוזמה שגם הקושי בא מאת הבורא ית', והכל שווה כדי לדור בשכינות עם רבינו.

בשלב מסוים היתה להם הצעה רווחית ביותר: לעבור לדירה בבנין אחר בקומת קרקע, מרווחת ונאה, בשכר מלא, כדי

להקל מעליה את כל העלויות והירידות, אבל הרבנית מזל ע"ה לא ויתרה על הזכות, היא הגיבה 'לא אוותר על השכנות כאן, גם במחיר של קושי לעלות את המדרגות האלו'. בעלה הגאון רבי בנימין שליט"א הוא מרביני שיכון חזון איש, ומחשובי הרבנים בכולל חזון איש בבני ברק, וזכה גם לחבר מספר ספרים נודעים בהלכות שבת, הוא נכנס ויוצא אצל רבינו שליט"א לכל ענין, ואף זוכה לקירבה יתירה כל השנים.

יסודים באהבה

פרק מיוחד בחייה היה קבלת יסורים באהבה, בעשרות שנותיה האחרונות היא סבלה יסורים קשים ומרים, ועם כל זה לא זעה באמונתה, בכל צורך רפואי הקטן ביותר, לא היו זרים מבלי לקבל את ברכת הדרך וברכה לרפואה מרבינו שליט"א, היא האמינה בכל ליבה בברכת הצדיק, וידעה כי באמונת חכמים אפשר להיוושע.

הרבנית הצדקנית אשת חבר להבחל"ח רבינו שליט"א היתה מגיע אליה באופן קבוע בכל שבת אחרי הצהריים לדרוש בשלומה, ולראות במה אפשר לסייע לה. הביקור הזה, כפי שהעידה גב' מזל בעצמה, נתן לו את הכוח לחיות כל השבוע בשמחה. מפעם לפעם כשהיה רבינו פוגש בהגאון רבי בנימין שליט"א היה מתעניין בבריאותה ומברך שיהיה אף טוב.

בערב חג הסוכות תשע"ט הסתלקה לעולם שכולו טוב, כשרבינו שליט"א בראש מסע הלוי, ובזמן הקצר שהיה עד לכניסת החג הגיע לנחם את בעלה שליט"א והבנים, יהיו הדברים לעלוי נשמת מזל בת אסתר ודוד, ת.נ.צ.ב.ה.



תמונה נדירה של מרן הסטייפלר כותב את שטר הכתובה להחתן ר' בנימין אלקיים שליט"א (מימין). הכתיבה בצד שמאל, כי מרן ז"ל היה איטר יד.

מעניי ארבעת המינים

נוספים שהביאו לו, רק אחרי שגמר הלל, וטעמו מפני שלחזו"א לא הי' ספק והי' בטוח שאתרוגו כשר ומהודר אבל אצלו שמסתפק לכן מנענוע מיד (קודם הלל) בכולם, ואחרי פטירת רבנו הגרמ"ל זללה"ה אינו לוקח מהעץ של הגרמ"ל עצמו אלא מזן שנלקח מאתרוגי רמ"י שהם נאים יותר.

טז. מרן נותן רשות לכל המתפללים לנענע בד' מינים שלו, ומכריז שמקנה לכל מי שרוצה ע"מ להחזיר, חוץ מלקטנים.

אף שע"ז נהי' האתרוג עם קצת כתמים והוא משומש מאוד, מ"מ מצות חסד עדיפא לו, וידועים דברי החת"ס (עהש"ס, סוכה ל"ו) לגבי כתמים אלו מחמת המצוה.

יז. בשעת ההלל ואמירת ההושענות מחזיק כל הזמן ג' המינים בימין ואתרוג בשמאל.

ע"י מ"א ס"י תרנ"ו סק"ו.

יח. ומצמיד ב' ידיו זו לזו.

ע"י תרנ"א ס"א צריך לחבר אתרוג ללולב בשעת נענועו וכו' ומרן שליט"א מחבר אותם גם שלא בשעת נענוע.

יט. בערבות בדרך כלל מברר בעיקר אם אינם גזולות (כי בזה מצוי יותר שגזולים ומוכרים).

ע"י שו"ע תרמ"ט ס"א וס"ד.

כ. מקפיד לשלם על האתרוג והלולב ושאר המינים שמביאים לו ולא לקחת בחינם.

ע"י מ"ב ס"י תקפ"ה סק"ח בשם מט"א וע"י מ"ב ס"י תרנ"ח סק"י דין אלו שפורעים התשלום אחר החג, ובשנים האחרונות הרמ"ז נותן למרן בכל שנה אתרוג מהודר מזן החזו"א, ומרן מאוד מרוצה ושמח וכאות הוקרה נותן לו בכל שנה חיבור מחיבורו בהקדשה אישית.

כא. בהושענא רבא מוריד את הטבעות מהלולב מאחרי הברכה של הלל וקודם אמירת ההלל.

ע"י תרס"ד ס"א שנוהגים להתיר בו אגודו של לולב, והנה, מרן מוריד אחרי הברכה ולפני הלל, וכן נהג מרן החזו"א.

(אלא' הנהגות מרן שליט"א על סדר השו"ע)

פיטמו.

ט. סדר איגוד ג' המינים. הדסים בימין וערבות בשמאל ולולב באמצע. ומניח את ההדסים וערבות בתוך קושיקיל נאים כשהלולב באמצע. נוטל עלה של לולב וקושר ג' המינים בקשר על גבי קשר, ואח"כ אגוד גם עם טבעת, ואח"כ אגוד על הלולב עצמו ג' טבעות.

ע"י משנ"ב ס"י תרנ"א סק"ח ט' בענין בית יד שעושין וכו' ושם סק"י פ"ט דין של שלוש הקשרים.

י. לא מקפיד לברך על ד' המינים בסוכה. ואפילו שיש סוכה בסמוך לא נוהג כן. משנ"ב ס"י תרנ"א סק"ל בשם האריז"ל לברך בסוכה.

יא. בשעת הברכה על נטילת הלולב, הופך האתרוג שהעוקץ יהי' כלפי מעלה כדי שלא יצא יד"ח קודם הברכה. אולם בברכת שהחינו הופך בחזרה האתרוג ומעמידו כדרך גידולו.

ע"י תרנ"א ס"ה או יהפוך האתרוג עד שיברך, ובמ"ב כ"ה הובא בשם הגר"א דזה העצה היותר מובחרת שבכולן.

יב. בסדר הנענועים מוליך ומביא ישר ולא מכסס, וסדר הצדדים הוא כמש"כ המשנ"ב. ולא הופך פניו וגופו לצד שמנוע.

ע"י בזה שו"ע תרנ"א ס"ט ובמ"ב.

יג. הידר שלא יהי' המעש"ר ומעשר עני באתרוג משום לכס, ואפי' כשחל יו"ט א' בשבת.

ע"י היטב בדרך אמונה פ"ו מתרומות ה"ב בבה"ל ד"ה כהני ובצה"ל אות ע"ז, ובשו"ה תרמ"ט ב' בכל מה שציין שם.

יד. אחרי שמעשר את האתרוג אומר לחתוך האתרוג המעושר שלא יבואו לאוכלו, ולא לחתוך ע"י סכין אלא ביד.

ע"י ד"א מתרומות הכ"א בבה"ל ד"ה על, שהביא לדון איך אפשר לעשר החלק שבלוע בסכין, ע"ש באורך, ולכן משתדל שיחתכו ביד או יקחו אתרוג שלם למעשר.

טו. האתרוג שעליו מברך הוא מהעץ של הגאון רמ"י ליפקוביץ זללה"ה (שקיבל זרעים לשתול, ממרן החזו"א שזה בודאי אינו מורכב) אמנם אחרי שנוטל אתרוג זה מנענוע עם אתרוגים מזנים אחרים.

ואמר לי מרן, שהחזו"א הי' מנענוע באתרוגים

א. בדרך כלל לברכה - נוטל לולב רגיל שראשו ישר, ומהדר עוד ליטול לולב נוסף שראש התיומת כפופה במקצת וכמו שכתב הרא"ש ז"ל.

ע"י שו"ה תרמ"ה י"ז שסיכם פרטי הדינים בלולב כפוף ואופנים שונים. אודות אתרוג תימני אמר לי מרן שלא מקפיד ליטול אתרוג כזה וגם החזו"א לא היה מחזר אחרי אתרוג זה ותלמידי הגר"ז מבריסק מהדרין אחר אתרוג זה עכ"ד.

ב. לא מקפיד אם יש מעט 'קורא' (שזה קליפה חומה) על ראשי הלולב וכן הקיל החזו"א.

וע"י כה"ח ס"י תרמ"א ס"ק קכ"ד.

ג. בדרך כלל נוטל הדס שיש ג' עלין בכל קו, אמנם לאחרונה נתנו לו הדסים שיש ז' עלין בכל קו כדעת רש"י, ונענוע גם בזה.

ע"י שו"ע תרמ"ו ס"א ומ"ב ורש"י סוכה ל"ב ב'.

ד. משתדל להדר לקחת אתרוג גדול וכן לולב ושאר המינים משום הידור מצוה, כה"א שהכוונה בגדול.

ע"י מ"ב תרנ"ו סק"א במה שאמרו מצוה להוסיף עד שליש, אם הכונה להוסיף על אתרוג מהודר יותר או על אתרוג גדול יותר. ואמר לי שיש הידור ליקח גדול אפילו אם יש לפניו אתרוג שאינו שיעור בצמצום אעפ"כ יש הידור לנענוע בגדול יותר. וע"י היטב מג"א ס"י תרע"ב סק"ב.

ה. לא מחליף את הערבות בכל יום אלא כשמתחיל להתייבש והוא בערך כל יומיים.

כתב הרמ"א ונוהגים ליקח כל יום חוה"מ ערבה חדשה וכו' וע"ש בבאר היטב שיש אופן שלא כדאי ליקח כל יום חדשה.

ו. האתרוג מעדיף שיהי' צהוב ולא ירוק, ושיהי' גדול ונאה.

ואפי' ירקות כזו ההולכת ומצהיבה וכשירה, מ"מ מהודר יותר שכבר בעת הברכה זה צהוב.

ז. אינו מעיין הרבה באתרוג לחפש אם יש בלעטלך קטנים שאין נראים לעיל, או נקודות שחורות וזעירות וכן נהג החזו"א.

ע"י דרך אמונה רפ"ד משמיטה ויובל בבה"ל ד"ה ב'.

ח. לא הקפיד ליטול אתרוג בדווקא עם פיטם, כי הוא רק הידור וכשר גם בלי זה אם לא נפל, אלא גדל כך מתחילת ברייתו.

ע"י שו"ה תרמ"ח ד"י י"א סיכום הדינים לגבי ניטל

יפה מראה



ושמחת בחגך:

תמונה שנשלחה ממשפחת ק', בו נראה רבינו שליט"א לפני למעלה מארבעים שנה רוקד עם רעהו הגה"צ רבי אריה שכטר, מי שיועד לזהות באיזה שמחה מדובר, ואת שמות הנוכחים, נשמח אם ישלח את הפרטים למערכת דברי שי"ח.



הר"ר משה נימן שליט"א שזוכה מדי שנה מזה שנים רבות להביא לרבינו אתרוג מהודר מפרדסו הידוע כמחזק ללא הרכבה כלל.

גיליון זה לע"נ אשת חבר שעמדה לימין רבינו שליט"א במסירות עצומה לכבודה של תורה, והיתה אמן של בנות ישראל הרבנית הצדקנית מרת **בת שבע אסתר קניבסקי** ע"ה אשר נתבקשה לישיבה של מעלה בש"ק חוה"מ סוכות י"ז תשרי תשע"ב תנצב"ה

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

מגילת בעניני חג הסוכות

ועכ"פ בודאי שהיה קשה לקיים במדבר את המצות האלו. ובנוגע לשאלה למ"ד עניי כבוד היו, איך עשו סוכה במדבר והרי היו עליהם עננים מסוככים עליהם, השיב רבינו - עננים לא מפריע לסוכה וכי אסור לבנות סוכה אם יש למעלה עננים בשמים.

אתרוג במקדש

יש לעיין איך יוצאים ידי חובה במקדש בנטילת אתרוג והרי אינו ראוי שם למאכל, כי הוא חולין ולא נאכל בעזרה, וקיימא לן בסוכה ל"ה ב' שצריך שיהיה האתרוג ראוי למאכל, והשיב רבינו שודאי שבעת הצורך מותר לשבת ולאכול בעזרה (ע"ע בתוס' מנחות פ' ב' תוד"ה וכו'). (שיח הסוכות)

אמירת נוסח הזמנת האושפיזין

יש שנוהגים להזמין את האושפיזין לסוכה כיון דאיתא בזהר (ח"ג דף ק"ד א') שהם באים בסוכות. ורבינו עצמו אינו נוהג בזה כי לא ראה כן אצל מרן החזו"א, אמנם אביו זצ"ל היה אומר את הנוסח הנאמר אודות האושפיזין.

איך קיימו סוכה וד' מינים במדבר

אודות קיום מצות סוכה וד' מינים במדבר אמר רבינו: מצות סוכה, היו חייבים רק מתי שחנו כי כשהלכו הרי הם כמו הולכי דרכים גם בשעה שחונים לזמן (משנ"ב ס"ק תר"מ ס"ק מ"ב) ולענין מצות ד' מינים, יתכן שקנו מתגרי גוים שמכרו להם (ע"י מד"ר שיר השירים פר' ד' כ"ז),

ידה האלהים

לשותפינו היקרים שיח

כנכתב כאן בשבוע שעבר, כל השותפים בהוצאת הדברי תורה המורחבים לימים הנוראים הועבר שמם בערב ראש השנה לרבינו לברכה, מיד לאחר שסיים מסכת קידושין (חצי ש"ס) והחל ללמוד מסכת בבא קמא (כפי שניתן לראות) הדפים הנוחו לצד מרן בשעת לימודו, כשמיד לאחר שסיים את סדר לימודו קיבל לידיו את רשימת השמות איש איש ובקשתו ועיין בשמות ובבקשות וזכו כולם לברכת רבינו לברכת שנה טובה ושיתמלאו כל הבקשות במהרה לטובה.



ואשרי הזוכה להיות שותף בהפצת דברי תורתו של רבינו שליט"א. ניתן להשתתף בהוצאת הגליונות מדי שבוע, וכל השותפים יוזכר שמם לברכה כפי בקשתם האישית. ניתן לפנות למס': 053-3145900 וכן ניתן להעביר גם במכשירי קהילות / נדרים בבתי הכנסת, ע"ש דברי שי"ח.

על שי"ח

שאלות שהזמן גרמא

ערב ראש השנה, יום הדין, גורר מטבעו שאלות מענינות ומאתגרות המתאספות אל שולחנו של רבינו שליט"א. כך למשל, שלח בחרו בן - עליה לשאול שאלה לא שגרתית. לדבריו, הוא שם לב שהרבה בחורים מתקשים במציאת חברותא מתאימה, והחל להשתדל לחפש בן זוג שיתאים למי שמחפש, דא עקא, שאמנם זוכה לעשות חסדים רבים אך הוא חושש מכיון שזה גוזל מזמנו אולי יש כאן חשש של ביטול תורה. תשובת רבינו היתה: אינו צריך לחשוש. כמידי שנה, גם כעת הגיעו כמה אנשים שמדת הדין פגעה בהם, והם תולים את זה בכך שנהגו ברבינו שלא בכבוד, והם באו בבקשת סליחה, רבינו לא הבין מה הפגיעה בו, ואמר שהכל בסדר...

מפירותיו של דברי שיח...

עם כלות שנת תשע"ט נתבשרנו בשמועה טובה, על צאתו לאור עולם של הספר 'תורת חיים' - דברי תורה מסודרים על כל חומש בראשית מעשה ידי אומן הרה"ג רבי שלום מאיר הכהן וולך, בספר הנפלא (למעלה מ-7000 עמוד) מובא ליקוט אדיר שלא היה כמוהו, מכל ספרי רבינו וספרי תלמידיו, לפי נושאי הפרשיות, כאשר כמעט כל פסוק יש כמה חידושים ועובדות. לכבוד הוא לנו 'מערכת דברי שיח' שדברי התורה הנדירים והלא מוכרים מרבינו שליט"א, שהבאנו בגליון במשך שמונה שנים, מובאים במאות מקומות לאורך כל הספר. תלמידי רבינו שליט"א ימצאו ענין רב מאוד בחיבור הענק הלזה. נברך את הרב המחבר שליט"א שיזכה להשלים את החיבור על כל כרכי החומש, וימשיך הלאה לזכות את הרבים ברוב פאר והדר בלי שום תקלה ומכשול.

בברכה חג כשר ושמח,
יצחק גולדשטוק

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, וש"ת מרבינו.

לקב"ה צער שהוא לא יוכל כביכול, להשפיע לנו את כל הטוב.

רבי יעקב אבוחצירא כותב שיום הכיפורים לא מכפר רק אם עושים תשובה, כמוכן שאם אדם רק צם בלי לעשות תשובה כמוכן שהוא זכה, לפחות הוא לא מתחייב כרת. אבל בשביל שיום הכיפורים יכפר לבנאדם צריך לעשות תשובה, ובשביל זה יש את כל התפילות, לכן תראו לכוון טוב. והעיקר זה השעה התבודדות, כי גם ביום הכיפורים צריכים לעשות שעה התבודדות, אין יום בלי שעה, כל יום עושים שעה התבודדות.



העלון

לכבוד נשמתו הטהורה והקדושה של הצדיק הקדוש אדמו"ר מורנו נחמן בן פינא זצ"ל.
וכן לעילוי נשמת הצדיק הקדוש רבי יהודה זאב בן רבי יחיאל צבי ע"ה וכן לעילוי נשמת
הצדיק חכם אברהם ח"י בן מסעודה

וכן לעילוי נשמת חברי היקרים ארז בן דליה ע"ה ובנועם בן חומי ע"ה וכן לעילוי נשמת
פעול בת ר' מאיר ע"ה וכן לעילוי נשמת שלמה בן נעמה ע"ה בתוך שאר כל נפטרי ישראל
ולהבדיל לרפואה שלמה של משה בן אידה שיחיה וכן לרפואה שלמה והצלחה של בת שבע בת
ישימה שתחיה וכן לרפואה שלמה וחזרה בתשובה שלמה בלי ייסורים של כל בני ובנות ישראל
בארץ ובעולם

וכן להצלחת כל התורמים והתורמות ברחמינות ובנשמת.

לתרומות: 0527161619

לקבלת העלון במייל: elitzur424@gmail.com

לעילוי נשמת יפה בת גולסטאו ע"ה. וכן לעילוי נשמת יוסף חיים בן אברהם ע"ה.

מיני רעיונות וכיוונים לעשות שעה טובה יותר, ונצל את השעה כמו שצריך.

כי באמת באים אליי כל מיני אנשים עם צרות, ויש כאלו שמאוד קל לעבוד איתם ומאוד קל לעזור להם. ויש כאלו שאני לא מצליח לעזור להם בכלום. למה? אין להם דעת.

מסכן אדם שאין לו דעת אתה לא יכול לעזור לו.

אבל אדם שיש לו כל יום שעה התבודדות כבר יש לו בחינה של דעת. אז אתה יכול להגיד לו על הבעיה שלו: "תתפלל על זה כל יום". כבר יש לו דעת, כבר יש לו איזה כלי שעל ידו הוא יכול להתחיל לעשות משהו.

עכשיו קצת נדבר על יום הכיפורים.

יום הכיפורים זה היום הכי יפה בשנה, הכי מיוחד.

הרמח"ל הקדוש כותב שביום הכיפורים מאיר אור הכי גדול שיש בשנה, ובשביל זה ה' נתן ציווה אותנו להתרחק מכל התאוות, בשביל שנוכל לקבל את האור הגדול של יום הכיפורים.

אחד הצדיקים כותב שהקב"ה שמח ביום הכיפורים שמחה הכי עניקית מכל השנה, כי הוא שמח למחול לנו ביום הזה על כל העוונות שלנו, יש לו שמחה גדולה! שהוא מוחל לנו את כל העוונות שלנו, יש לו שמחה עצומה.

כי הקב"ה רוצה למחול לנו, ולסלוח לנו, ובשביל זה שמחה עצומה מאוד.

לכן זה יום שהכל בו מיוחד, למשל התפילות, הרי שנמחלים לנו העוונות, אז כולנו בבחינת הבל פה שאין בו חטא, והעולם יש בו נקיון, שעם ישראל כולם נמחלים להם העוונות, לכן התפילות מתקבלות, התשובה מתקבלת, לדעת שה' שמח למחול לנו!

עכשיו, מה זה 'תן פחד', היה צריך לכתוב 'תן פחד', מה זה 'פחד'? החתן שלי והבן שלי חידשו חידוש יפה. שה' יתברך יש לו פחד שעם ישראל יעשו עוונות והוא לא יוכל לתת להם את כל השפע שהוא רוצה לתת. יש לו פחד: "שלא יעשו עוונות! שאני אוכל לתת להם את כל השפע!". אז זה 'תן פחד', שעם ישראל, שהם 'על כל מעשיך', עם ישראל הם המעשים של הקב"ה, כמו שאנחנו אומרים 'ישמח ישראל בעושי'.
אז מבקשים שעם ישראל יזכו לקבל את הפחד של הקב"ה, שיפחדו לעשות עוונות, כמו שהקב"ה מפחד שנעשה עבירות, שלא יגרם

רבנו הקדוש מספר מעשה ממטר, שהמלך יצא לעשות ציד, וכמובן שהמלך הולך לצוד הוא הולך עם בגדים פשוטים, הוא לא יכול ללכת עם בגדי מלכות לשדה. ופתאום התחיל לרדת מבול, משהו נורא מאוד, מטר חזק מאוד משמיים. כל אחד מהשרים חיפש לו מחסה, והמלך מצא את עצמו שהוא נשאר לבד. וככה יצא שהוא הלך לאיבוד עד שמצא אותו בקתה, שמה גר כפרי אחד, שלקח אותו לבית שלו, וחימם אותו, והאכיל אותו, השכיב אותו לישון, פינק אותו. כשנגמרו כל הגשמים, באו כל השרים, חיפשו אותו ומצאו אותו שהוא ישן בבית של הכפרי. חיכו עד שיתעורר. אמרו לו: "בא, אנחנו נחזיר אותך לארמון", אמר להם: "רק הוא יחזיר אותו".

ומה הנמשל, זה האיש הכפרי הפשוט, זה היהודים שמתנהגים בפשיטות, ומקיימים את המצוות לכבוד ה', ותמיד משתתפים בצער השכינה, אומרים תיקון חצות, ומשתתפים עם הצער של עם ישראל, מתפללים על עם ישראל, ועוזרים לעם ישראל, ומפיצים את הספרים.

אז אלו היהודים שיתנו את הכתר למלך המשיח, האנשים הפשוטים האלו. זה דיבורים מרבנו הקדוש.

להיות תמים, להתפלל על עם ישראל. זה מה שחידשתי בתפילה, שאומרים

'זכרנו' – את כל עם ישראל, לחשוב על כל עם ישראל.

'לחיים' – בגשמיות וברוחניות.

'מלך חפץ בחיים' – שה' חפץ שאפילו רשעים גמורים יחזרו בתשובה ויחיו חיים אמתיים.

'וכתבנו בספר החיים' – את כל עם ישראל בספר החיים, שכולם ידעו את כל התורה כולה, ויקיימו ויחיו את כל מה שכתוב בתורה, כדי לזכות להכיר אותו ולדעת אותו יתברך.

'למענך אלוקים חיים' – שיעשה רצון האלוקים שהוא אמת, לתת חיים לכולם! זה רצונו! לתת חיים לכולם.

יש 'שיח שרפי קודש': "כָּהֵן שְׂמַעְתָּ מֵאֲדָמוֹ" מו"ה נתן זצ"ל קוֹדֵם הַסְתַּלְקוֹתוֹ הַקְדוּשׁ וְהַטְהוֹר וְכָהֵן אָמַר בְּלִשְׁוֹנוֹ הַקְדוּשׁ-שֶׁב"ה יֵשׁ לָנוּ עֵתָה ג' הַלְכוֹת מְבוֹרָרוֹת: עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה צָרִיכִין לָנֶסֶעַ, וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ צָרִיכִין לִלְמֹד... – כל יום! ולא סתם הלכות, רק הלכות שהם למעשה. אדם יכול ללמוד הלכות בית המקדש,

מצוין, צריכים ללמוד את כל התורה, אבל פה מדובר על הלכות שהם למעשה.

"...וְהַתְּבוּדוֹת צָרִיכִין בְּכָל יוֹם." – כמובן.

ועל זה חידשתי באומן, שרבנו, הקב"ה הבטיח לו! הבטיח לו שלא יקח אחד מאנשיו לפני שהוא גומר את התיקון שלו, ככה רבנו אמר! ומי הם נקראים אנשיו? אז כמו שאמרנו עכשיו, שנוסעים על ראש השנה, זה רק לגברים. וכל יום ללמוד הלכות, ולעשות שעה התבודדות. אז יוצא ששעה התבודדות זו סגולה לאריכות ימים.

וגם, אחרי 120 שנה, יש הבטחה מרבנו שמי שעושה בכל יום שעה התבודדות **לא יראה פני גהינום.**

אז תגידו לי, מי טיפש, שיש לו כזו הבטחה, או טיפשה, לא משנה, שיש כזו הבטחה והוא לא עושה שעה התבודדות. אין לו הגדרה, תגיד עליו טיפש, מטומטם, מפגר, כל השמות האלו לא יגיעו למה שצריכים להגיד עליו. שאומרים לו שהוא גם יזכה לאריכות ימים, וגם אחרי 120 שנה לא יראה פני גהינום. ומה אתה צריך להשקיע? כולה שעה ביום! איזו בחורה, אישה, איזה בחור שלא יעשה כל יום שעה התבודדות. מה הטיפשות הזו!

לגבי ההלכה שלהיות כל הראש השנה על הקיבוץ של רבנו, מי שלא יכול לנסוע לאומן יש קיבוץ בירושלים ויש קיבוץ במירון. אבל צריך להיות אחד מהקיבוצים. אין דבר כזה שאדם לא יהיה בקיבוץ. אתה יכול להיות באומן? מה טוב. אתה לא יכול להיות, אז יש קיבוץ במירון, ויש קיבוץ בירושלים, גם כן ענקיים הקיבוצים האלו.

לפני שנפתחה הדרך לאומן הייתי מתפלל שאני אזכה להיות בקיבוץ בירושלים, להיות בכל התפילות וכו', העיקר להתקבץ ביחד.

אז רבנו ציווה עלינו שלשה דברים, שני דברים ששייכים לכולם, ודבר אחד שייך רק לגברים. וכשמקיימים את ההלכות הללו כבר נחשבים מאנשיו של רבנו הקדוש. ואז יש לך כזו הבטחה, שתאריך ימים, ואחרי 120 שנה לא תראה פני גהינום.

אז איך אדם לא יעשה כל יום שעה התבודדות. וה' חנן אותי לכתוב ספר מיוחד על זה, קוראים לו 'בשדי יער'. תלמד את הספר, קודם כל תעשה כל יום שעה, וגם תלמד, תוכל לקבל כל

על עצמכם לא לדבר עם שום צדיק, ועל שום בנאדם, כל שכן על שום צדיק. מדברים על הצדיק, כמה פעמים שהיו דיבורים, ומה זה נותן לך לתיקון שלך? למה תהיה טיפש? מה, אתה נהנה מזה שאתה יותר טוב ממישהו? יש לך תענוג, 'אה! אני יותר טוב ממישהו'.

בראש השנה באומן דיברתי, שכל אחד צריך לראות, איך מהיום תהיה לו הבנה, שהוא כל הזמן רק ירצה, לא להוסיף עוד מצוות, אלא איך לשמוח מעכשיו במצוות.

מישהו בציון שאל אותי: "איך אני אגיד תיקון הכללי בשמחה?", שאלתי אותו: "אמרת כבר תיקון הכללי אחד?", הוא אמר לי: "כן! הרבה!", אמרתי לו: "אז אחרי שאמרת תיקון הכללי אחד, לך מליון שנה תגיד תודה. ואחרי שאמרת מליון שנה תודה תבוא ותגיד תיקון הכללי בשמחה.

היצר הרע של הבנאדם כל הזמן להוסיף עוד, לעשות. אבל לא, עכשיו תשמח! זהו! עשית משהו? עכשיו אתה רוצה לשמוח! להתחיל לעשות על זה תפילות. שבמקום לחשוב שאתה רוצה עוד ותעשה עוד. לא, הנחת רוח של הקב"ה, השמחה של הקב"ה, שעכשיו תחשוב איך תשמח במה שכבר זכית, לפני שתחשוב מה להוסיף, קודם כל תשמח במה שכבר זכית. כי אדם צריך לדעת, למה אדם לא שמח במצוות? כי הוא לא מעריך אותם, אז בשבילו זה שום דבר. ה' נותן לו מליארד דולר, ובשבילו זה כלום. אז מה הוא נחשב? טיפש גדול.

אדם שלא יודע להעריך דברים, ולשמוח בהם, הוא נקרא טיפש גדול.

לקחת את העבודה הזו, שלפני שאתה ממשיך לעשות עוד, תראה לשמוח במה שכבר עשית זה מה שדיברתי הרבה באומן, באריכות, על הנקודה הזו.

אמרתי להם: לא צריכים להוסיף עוד מצוות, צריכים להוסיף שמחה על המצוות שכבר עשית.

זו הדרך, לפני שאתה רוצה להוסיף עוד מצוות, קודם כל לשמוח, ישתבח שמו! זכיתי! תשמח! ותנדע לך, שהנחת רוח של הקב"ה הוא גדול מאוד מאוד מאוד, בשמחה של המצוות.

מי לנו גדול כהאר"י הקדוש זצ"ל, שהגיע לחכמה עלאה כזו, וכל מה שהוא זכה בגלל שהוא עבד על לשמוח במצוות! כי לשמוח במצוות זו העבודה.

הרי לא מזמן קראנו פרשת 'כי תבוא', וכל הקללות למה? אדם עבד את ה', אבל לא בשמחה? מגיע לו שיבואו לו הקללות. אבל למה? אבל עשיתי את מה שביקשת ממני! אז מה, אז לא בשמחה, אבל עשיתי מה שביקשת! אה, אתה לא שמח? פירושו שאתה לא מעריך את מה שאתה זוכה לעבוד אותי.

לעניין העבודה של ראש השנה, ויום הכיפורים, שזו למעשה עבודה של כל החיים, יש משל נפלא מהבעל שם טוב, על איזה אחד שהיה קרוב מאוד למלך וחטא למלך. ואז המלך החליט שאמנם הוא אוהב אותו, אבל אין מה לעשות, במשפט קבעו שהוא יוצא להורג. אז שמו אותו בבית כלא של אלו שצריכים לצאת להורג. ומתי היו מוציאים את האסירים האלו להורג? ביום בשנה, היום המיוחד שבו ממליכים את המלך מחדש, ועושים טקס מיוחד, ובאותו יום גם מוציאים את האסירים להורג. אז אותו אחד הוא היה שואל תמיד את הסוהרים: "באיזה יום זה היום שממליכים את המלך?". והיו מתפללים: "מה אתה כל כך מתרגש, ביום הזה אתה הרי יוצא להורג!", היה אומר להם: "זה לא משנה, העיקר שממליכים את המלך! מה שהמלך ירצה לעשות איתי זה עוד עניין, אבל עכשיו אני שמח בממליכים את המלך, ושמחים במלכותו מחדש!". והסוהרים היו חושבים עליו שאולי הוא השתגע, במקום לבכות ולהיות בדיכאון הוא מחכה ומצפה ככה ליום שממליכים בו את המלך.

באמת המלך, שהוא אהב אותו, שאל את הסוהרים מה שלומו. אמרו לו: "הוא השתגע, כל הזמן הוא רק שואל מתי זה היום שממליכים את המלך, והוא שמח". אז המלך התחפש לסוהר ובא, אז ההוא ראה סוהר חדש, שאל אותו: "תגיד לי, מתי ממליכים את המלך?", שאל אותו: "למה אתה רוצה לדעת?", אמר לו: "זו השמחה שלי! אני אוהב את המלך! אני רוצה שימליכו אותי, וכולם יקבלו את המלכות שלו! זה מה שמעניין אותי!", "אבל אותו יום יוציאו אותך להורג", "בסדר, אם זה גם יתן כבוד למלך, בסדר, מה אכפת לי, העיקר שימליכו את המלך".

זה המשל. והנמשל, שאדם כל הזמן חושב בתפילות 'שיתנו לי, שיהיה לי. מה מעניין אותך מעצמך בכלל! תתפלל שתתגלה מלכות ה'!

דיבורים ציבוריים שיעור השבועי של הרב שלום

ארוש שלי"א



החברך את עמו ישראל בשלום

יתכנו טעויות בשל חרוצת הכתיבה

נא לא לקרוא בשעת התגלילה והקריאת התורה / העלון בוקדש לזכרותו של פורטו הרב שלום בן יצחק שיחיה ויאריך ימים בפריאתו איתנה עד באה וצדדים שנה

ולכן נתנו את זה לי, כי אם סתם בנאדם, אפילו שהוא מדבר על צדיקים, יקרה לו, לא יודע אם הוא בכלל ידע שבגלל זה בא לו, וגם אם כן אף אחד אחר חוץ ממנו לא יתעורר מזה. לכן נתנו את זה לי. וכולם יודעים שאני לא מדבר על שום בנאדם, ובטח שלא על צדיקים, כולם יודעים טוב מאוד. להפך, אני אוהב את כל הצדיקים, ומקושר עם כל הצדיקים. אלא, מהשמיים, בשביל שעם ישראל יקבלו על עצמם **לרפואתי** לא לדבר על שום צדיק, שום צדיק! שום צדיק לא לדבר עליו!

ואני אמרתי יותר מזה, שלא ידבר על שום בנאדם. אנחנו עכשיו נמצאים לפני יום הכיפורים, עכשיו תש"פ, מה זה פ"א? לתקן את הפה, זו העבודה של השנה הזו. באמת, בחסדי ה', היה ראש השנה של רבנו, אסור לשכוח אותו שניה אחת, ה' יזכה אותי כל היום לשמוח בזה, ואת כל אחד מאתנו! ראש השנה של רבנו! מי שלא היה שם לא יכול להבין מה זה ראש השנה של רבנו, ישתבח שמו.

וכל אחד צריך לקבל על עצמו, לעבוד על זה. תראה אותי, פתאום לקחו לי את הדיבור! קמתי, לא היה לי איזה שהוא מיחוש או משהו, שום דבר, קמתי רגיל, הלכתי להתפלל, ופתאום אני לא יכול לדבר. זה לא שהיה לי איזה אירוע ח"ו או משהו, שום דבר. ישבתי בשתיקה, נגמרה התפילה הלכתי ברגל לבית, שום דבר לא צריכים להבין, היה לי. זה לא דבר טבעי בכלל! אם זה היה משהו בדרך הטבע, אז היה אפשר להגיד טוב, היה לשונאי ישראל איזה אירוע מוחי, או משהו, ר"ל. אבל שום דבר, הכל בריא [בלי עין הרע], רק אין דיבור! אין לזה שום הסבר בדרך הטבע.

וזה מה שהראו לי את הפסוק הזה, שאדם ידע שכשהוא מדבר על צדיקים הוא נקרא בשמיים אילם! אפילו שהוא מדבר הוא נקרא בשמיים אילם, לא מקבלים את התפילות שלו, הוא נקרא אילם בשמיים. לא שומעים אותו! אין לו זכות שיקחו לו את הקול שלו, שיעשו אותו אילם, אבל למעשה בשמיים הוא אילם. כל אחד, כל מי ששומע אותנו בכל מקום, תקבלו

תודה רבה על המיקרופון, על הרמקולים, על הכסא, על השולחן, כל אחד יגיד תודה. שום דבר לא מובן מאליו. הנה, לפני שבועיים, ביום רביעי בבוקר, הייתי שליח ציבור בישיבה שלי, ואמרתי קדיש, וברכו, ואמרתי יוצר המאורות, ואמרתי 'אהבת עולם אהבתנו השם', אחרי שאמרתי 'אהבת עולם אהבתנו השם', נעלם לי הדיבור, לגמרי. לא יכולתי להגיד אפילו 'אה', כלום! נעלם לי הדיבור לגמרי! ואני יושב, מסתכל על הסידור, לא יכולתי להוציא מילה, שום דבר.

וזהו, ב"ה כבר התחלתי לדבר אח"כ, לאט לאט, לא יכולתי להגיד את כל המילים. ביום רביעי עשיתי התבודדות בשתיקה, לא יכול לדבר, אבל על שעה התבודדות אני לא מוותר. למחרת יכולתי להגיד רק 'מודה אני', 2 מילים. אז שעה שלמה בהתבודדות אמרתי 'מודה אני', אבל בשירות, ממש בשמחה גדולה.

למחרת ביום שישי כבר יכולתי להגיד 'מודה אני לך מלך העולם'. אח"כ יכולתי כבר לדבר קצת. ועכשיו אני יכול לדבר רק לאט, ב"ה, תודה לה'.

ב"ה אמרתי שיעורים באומן, כל החיזוקים, ב"ה, התפללנו כל התפילות, ב"ה, תודה לה', תודה לבורא עולם, ישתבח שמו.

לכן אני עכשיו כתבתי פירוש חדש על: "השם שפתי תפתח", שאני אוכל לדבר! אדם חושב שלדבר זה מובן מאליו, הוא לא אומר על זה תודה שהוא מדבר, זה מובן מאליו שהוא מדבר.

שום דבר לא מובן מאליו, לא שאתה מדבר ולא כלום.

כמובן שכל העניין הזה של הדיבור זה תשלום על הספר החדש שהוצאתי, כל ספר שאני כותב יש על זה תשלום.

אבל גם הראו לי בחלום פסוק בתהילים:

"תִּתְּלַמְנָה שִׁפְתֵי שְׁקָר הַדְּבָרוֹת עַל צִדִּיק עֶתֶק בְּגִלְגָּל וְבוֹז:", והורו לי ללמד את עם ישראל שלא ידברו על צדיקים.

גן הדעת חידושים לפרשת שבוע

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד

אחרי אמירת "שמע ישראל" נוהגים כל ישראל להוסיף בלחש את המילים: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". מילים שלא מופיעות בתורה עצמה, ובכל זאת נהגו כל ישראל לאומם כחלק בלתי נפרד מקריאת שמע ישראל. המקור לזה נמצא במדרש האומר שבשעה שהגיע זמנו של יעקב אבינו להיפטר מן העולם, קרא לשנים עשר בניו ואמר להם, שמעו אל ישראל אביכם, שמא יש בלבבכם מחלוקת על הקדוש ברוך הוא? אמרו לו, שמע ישראל אבינו, כשם שאין בלבך מחלוקת על הקדוש ברוך הוא, כך אין בלבנו מחלוקת, אלא ה' אלהינו ה' אחד. כששמע יעקב שהם שלמים באמונתם שמח ואמר "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", ובמילים פשוטות תודה לך ה' שזכיתי להנחיל לבניי אמונת ה' אחד, עבדתי וטרחתי לא ירדה לטמיון. וברכות של יעקב יחד עם הנוסח של עברו מדור לדור, עד שכאשר תקנו לנו החכמים לקרוא את כל פרשיות שמע, לא ידעו היכן להכניס דבר יעקב. והייתה שאלה בידם, אם נגיד דבריו בקול רם, הרי שאנו משווים דבריו לדברי משה, ומשה לא הזכיר דבריו בתורה, ואם לא נזכיר דבריו כלל, הרי שאנו מוותרים על המסורת. תקנו לומר "ברוך שם" בשקט, כדי לכבד את המסורת מבלי לגרוע בתוקף של תורת משה. והמשילי משל על זה ואמר שהדבר דומה לבת מלכים שהתאוותה לאכול את

השירים השרופים מהסירה, ולא נעים היה לה לבקש זאת בקול רם, מצד שני אם לא תאכל יגרם לה צער, הבינו העבדים בארמון והביאו לה את שבקשה בשקט... כך בעניין אמירת "ברוך שם" אומרים אותה בלחש, כי לא נעים לאומרה בקול רם... ויש להבין מדוע דימו דברי יעקב לצידי קדירה, למאכל זול שלא נעים שבת מלך מבקשת לאוכלו? אלא שהכתוב "שמע ישראל" מרמז למלכות המוחלטת של השם, לאחדות השלמה, לבלעדיות, לפנינו שנועשה מצב שיש בורא ויש בריאה. "וברוך שם" מרמז לשליטת הבורא בבריאה אחרי שכבר נברא עולם, אחרי שהאציל מכוון לנבראים ונתן להם שתהיה להם ממשלה בפני עצמם. חלוקה זאת נקראת גם בשם 'הייחוד העליון' וה'ייחוד התחתון'. הייחוד העליון מרמז לממשלת הבורא המוחלטת הכוללת והגלויה, הייחוד התחתון מרמז למלכות השם הנועלמת. למלכות גם במקומות הרחוקים והנידחים ביותר, שכלל לא נראה שהוא מולך בהם, למרות שלמעשה ובפועל שמו כבודו ומלכותו נמצאים בהם בעוצמה חזקה אף יותר מהמקומות בהם מלכותו גלויה, רק שכבודו נמצא שם בלחש, בהעלם. לכן אומרים "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" בשקט, כי לא נעים לומר בקול רם שהמלך נמצא גם במזלות של ציקי קדירה....

רק ביום כיפור, כשאין שום קטרוג משום צד, מותר להכריז בקול רם, השם מלך ומלכותו בכל משלה,

פנינים חסידות ברסלב

רבי נחום קאהן (אביו היה תלמידו של מוהרנ"ת) אָמר קִדְם הַסְתַּלְקוֹתוֹ לֵאמֹד מֵאֲנָשִׁי-שְׁלֹכֵנִי שֶׁהֵצִיץ לִפְעָמִים בְּסִפְרִים חֲיוֹנִיִּים: אִם לְמִדַּתִּי כִּי הִנָּצַר בְּסִפְרִי רִבְנִי ז"ל אֵינִי יוֹדֵעַ, אֲוִלֵּם הֵיכָן שֶׁהִזְהִינִי רִבְנִי לְבָלִי לְלַמֵּד וְלִהְיוֹת (דְּהֵינִי סִפְרִי הַהֶשְׁקָלָה). אֵת זֶה אֶבֶן קִימָתִי. וְהַשָּׂאִיר אֶתְרִי בְּנִים קְשָׁרִים שֶׁהֵלְכוּ בְּדַרְכּוֹ הַטּוֹבָה. (שיע"ק ה - רפה)

ר"א ז"ל ספר שפעם אחת היה אָבִיו רבי נחמן מוֹטְלֵטְשִׁין ז"ל קִינֶגֶץ אֵת עַצְמוֹ בְּעֶשֶׂית הַסָּפָה שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל בְּעֶרֶב סְפוֹת, וּבְלִילָה אֶמֶר לְמוֹהֲרֵנ"ת ז"ל אִם קִינֶגֶץ אֵת עַצְמוֹ כָּל הַיּוֹם בְּעֶשֶׂית הַסָּפָה אִזּוֹ טוֹעֵמִין טַעַם אַחֵר בְּהַסָּפָה, אָמַר לוֹ מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל זֶה לֹא בְחִנֵּת וְלֹא נִסִּית עֲדָן לִצְעוֹק כָּל הַיּוֹם לִפְנֵי ה' וְיִתְבַּרַךְ רִבְנוֹ שֶׁל עוֹלָם הִטְעִינִי טַעַם סָפָה, אֵיזָה טַעַם שְׁטוּעֵמִין אַחֵר כָּף בְּהַסָּפָה. (שם ח"א).

השם נמצא גם במועדונים ובאצטדיונים ובבתי הקרקסאות, השם נמצא גם בתוך התאוות הגסות, אין מקום שהשם לא נמצא בו, כי למעשה ובפועל אין עוד מלבדו... אך במשך השנה, אנו שומרים על שמו, ואומרים זאת בשקט, חסים על כבודו, ובכך ממשיכים מאורו אליו בהגיעו אחרון בעצמנו למקומות שכבודו לא נמצא בגילוי, רק בהעלם..

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של ח סד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"

קו ההלכה הספרדי: *3030

שההדס אינו יבש. (כיום כל ההדסים המשווקים אינם יבשים).

שיעורו בג' טפחים, וצריך להקפיד שיהיה רוב משולש (הגדרה של משולש היינו שיוציאים שלשת העלים מאותו מקום, אמום גם אם אחד העלים גבוה או נמוך קצת משאר העלים, אבל יש לו גם יניקה ממקום שנמצאים העלים האחרים, נחשב כאילו ג' העלים יוצאים ממקום אחד.

שהיו העלים חופים (מכסים) אחד על השני וזה נקרא ענף עץ עבות.

לבחירת הדס מהודר יש להקפיד:

שהיה כולו משולש ג' טפחים דהיינו 24 ס"מ לשיטת ר' חיים נאה. יש המקפידים לפי שיטת חזו"א כשיעור 30 ס"מ

ערבה

בערבה מצוי מאד שנערים קוטפים ממקומות שיש בהם חשש גזל, ואין יוצאים ידי חובה בערבה גזולה, לכן יש לבדוק את מקורה של הערבה. כמו כן בערבות הנמכרות ללא הכשר יש להבחין שהעלה משוך ואינו עגול, כי אם העלה עגול אין זו ערבה אלא צפצפה.

מצד הדין אפי' אם נשרו חלק מן העלים, כל עוד שרוב העלים נמצאים הערבה שורה, ומצד מהדרין יש לקנות ערבה עם עלים יפים ורעננים, ושיש שם לבלוב חדש, (עלה קטן למעלה, שעוד לא צמח הרבה) שזה סימן שאין הערבה קטומה.

שיש לו צורה מהודרת (כלומר צורתו יפה).

שהעוקץ נמצא כנגד הפיטם. שהשליש העליון של האתרוג נקי מכל לכלוך ורוב.

יש להתייעץ עם רב במקרה שנמצאו כמה נקודות שחורות (קטנות) באתרוג, פעמים שזה לכלוך שנדבק ופעמים שזה שינוי מראה הפוסל, כמו כן יש להתייעץ עם רב לגבי נקודות חומות הנמצאות על האתרוג.

לולב

לבחירת לולב כשר יש להקפיד:

שלא יהיה יבש אלא שיהיה לח (כיום כל הלולבים המשווקים בשוק לחים ואין חשש).

שהראש קיים ולא נקטם.

שהשדרה לא תהיה עקומה כמגול.

שלא נפרדו רוב העלים של הלולב.

לבחירת לולב מהודר יש להקפיד:

שהלולב יהיה ירוק, (הרבה לולבים גם בהכשרים טובים, כבר צהובים מעט, וצריך לשים ליבו לעניין זה). שהשדרה תהיה ישרה לגמרי.

מנהג הספרדים לקחת לולב עם "קורה" שזהו סימן ברור שהלולב סגור ולא נקטם ראשו, ומ"מ אם הלולב סגור אפי' אם אין לו קורה, הוא מהודר.

הדס

לבחירת הדס כשר יש להקפיד:

שו"ת של חסד

ע"י בית הוראה-חוט של חסד

כללים לבחירת ד' מינים

תקציר הדברים הנצרכים לבחירת ד' מינים כשרים ומהודרים

אתרוג

בבחירת אתרוג כדי שיהיה כשר יש להקפיד על כמה דברים:

שהיה משקלו יותר מ 100 גרם כשיעור אגוז. שלא יהיה עגול ככדור. שלא יהיו עליו חברבורות כמין מוגלה, מה שנקרא בלשון חז"ל "חזזית".

שלא יהיה חסר. מצוי מאד באתרוגים שיש בהם חסר, ודין חסר פוסל אפי' בכל שהוא, לכן יש להקפיד בזה, מכל מקום פעמים שיש סימן של מכת קוץ באתרוג ונעשה כמין נקב ועליו יש גלד בצבע לבן, במקרה זה האתרוג כשר (אבל אינו מהודר).

באתרוג תימני אין פיטם, ומצוי מאד שיש חור בפיטם, במקרה שהחור עמוק יש לבדוק עד היכן מגיע החור ואם מגיע לחלדי הזרע פסול. באתרוג מרוקאי יש פיטם ושושנתו, ואם ניטל הפיטם או השושנתה פסול.

האשכנזים קונים אתרוגים מזן חזון איש שהעיד שאתרוגים אלו אינם מורכבים, והספרדים נהגו להחמיר לקנות אתרוג שיש לו מסורת ברורה ולכן מקפידים דווקא על אתרוג תימני או מרוקאי, אמנם כיום גם באתרוגים תימנים ומרוקאים יש בעיה של אתרוג מורכב ולכן יש להקפיד על הכשר מהודר.

לבחירת אתרוג מהודר יש להקפיד:

מאמר ראש הישיבה -המשך-

ובדברי תורה ולא לללל חלילה בקדושת הסוכה. היו צדיקים שלא היו מדברים שום דברי חולים בסוכה. תלמוד בסוכה עם הילדים, עם חברים, תגיד דברי תורה שירות ותשבחות, תרקוד בסוכה.

ואם כל השנה כולה צריכים להיזהר מדיבורים אסורים ודיבורי מחלוקת ולשון הרע, על אחת כמה וכמה בחג הסוכות כי כל קדושת הסוכה תלויה בדיבור כמוכא בליקוטי מוהר"ן בתורה מח שהדיבורים הקדושים מעוררים את קדושת הסוכה ונותנים כוח לעם ישראל, ואילו דיבורים שאינם קדושים חלילה מעוררים "סוכת נוצרים" ונותנים כוח לאומות העולם.

לכבד את הסוכה זה גם אומר לא להתלונן גם אם קצת צפוף ולא תמיד נוח. כשאתה שמח בסוכה למרות אי הנחות - אתה ממתיק מעליך גזירות קשות של טלטול וגלות. אם היית יודע כמה סבל וייסורים אתה מוריד מעצמך בכל שנייה בסוכה לא היית עוזב את הסוכה בשום מחיר שבעולם.

וכמו שהסוכה היא סגולה לכל דבר - כך היא גם סגולה גדולה לזכות לתורה, ולכן לאחר חג סוכות כל עם ישראל זוכים לשמחת תורה, לשמחה ולשיר ולרקוד עם התורה.

אפשר לקבל תורה בקלות וברקים, ואפשר גם ללמוד תורה בהתמדה ולקיים את התורה - וזה עדיין לא אומר שאתה מחובר לתורה. החיבור המושלם לתורה זה רק כשאתה רוקד ושמח עם התורה.

את התורה מקבלים בחג השבועות, אבל את החיבור העמוק והפנימי עם התורה אפשר לקבל רק אחרי שאתה "טובל" במצווה הקדושה של חג הסוכות מתוך שמחה גדולה ועצומה. ואם שמחת ורקדת עם התורה - מובטח לך חיבור עמוק עם התורה לכל השנה כולה לך ולילדים שלך.

שנה של שמחה

וכמו שאמרנו, על ידי ה"עשה טוב" של הסוכה זוכים ל"סור מרע" כל השנה כולה, ועיקר הרע שנדבק בן אדם מגיע דרך שבעת ה"נרות", כמוכא בזוהר הקדוש ששבעת הנקבים שיש לכל אחד בפנים שהם האזניים, העיניים, האף והפה - מְקַנְיִם כנגד שבעת קני המונרה; ואומר רבי נחמן שעל ידי הישיבה בסוכה שהיא כנגד שבעת עניי הכבוד בשבעת ימי החג - זוכים לקדושת שבעת הנרות, כלומר להיות שמורים מכל ראייה אסורה, מדיבורים אסורים, משמיעת לשון הרע ודיבורים רעים, ושמירה מהכעס שהוא כנגד האף.

והברכה הגדולה ביותר בחיים היא השמחה, והשמחה תלויה באמונה שלימה. ובגלל שבחג הסוכות אנחנו זוכים לאמונה שלימה - לכן חג הסוכות זהו "זמן שמחתנו", זה הזמן שבו אנחנו מגיעים לשמחה הגדולה ביותר.

ושמחת החג עצמה היא מצווה נפלאה מהתורה, במשך כל עשרים וארבע השעות של שמחת ימי החג. יוצא שהסוכה עוסקת אותנו ומטהרת אותנו מבחוץ והשמחה של החג ומצוות ארבעת המינים מנקות ומטהרות ומכינות אותנו מבפנים לשנה חדשה טובה ומתוקה, שנה של חשק ורצון.

בברכת שבת שלום ומבורך וחג שמח לכל בית ישראל

אוריאל

סיפור לשולחן שבת

נוי סוכה שבתית

יהודים בודדים הצליחו לבסס את פרנסתם על מסחר עצמאי זעום, כדי שלא יהיו נתונים לחסדיו של בוס כזה או אחר.

ר' דוד, אבי המשפחה שלסוכתה הצענו מקודם, נמנה על הסוג השלישי: יהודים שלא הצליחו להקים עסק עצמאי, אולם על שִׁבְתָּם ועל יהדותם לא היו מוכנים לוותר תמורת כל הון דעלמא. בריטואל עצוב ודי קבוע, היה מגיע ר' דוד מדי יום שני בבוקר למקום עבודתו, מקבל בשקט ובהכנעה את הגערות של המעסיק התורן על שלא הופיע לעבודה בשבת, נוטל את הדולרים הספורים שהגיעו לו בשל ארבעה וחצי ימי עבודה, והולך לדרכו.

מכל מעסיק דרש ר' דוד רק דבר אחד: מכתב פיטורין חתום כדת וכדין.

משם היה הולך לנסות את מזלו במקום אחר.

היו שבועות שלא מצא בהם עבודה. חסר לו חרפת הייתה חרפת רעב. זאת למרות שרעייתו הצדיקה ניהלה עמדה וגיהצה

שעות רבות בבתי עשירים עבור דולרים בודדים.

"אתם יכולים לקשט את הסוכה כרצונכם", נדחק ראשו של ר' דוד בחיך מבעד לסדין המתנפנף, "אבל את הקיר שמאחורי מקום מושבי - תשאירו ריק. הבאתי נוי סוכה מיוחד!" סקרנותם של הילדים בערה בהם. ידעו הללו היטב שאין לאביהם אף סנט מיותר מעניין איזה קישוט הביא אבא לסוכה? שעות ספורות לפני התקדש החג נכנס ר' דוד בדחילו ורחימו לסוכתו הקטנה והדלה, ילדיו מהדסים אחריו בשקט, פוזלים לשקית התפוחה שנשא בידו.

נעמד ר' דוד מול הקיר החלק היחיד בסוכה, שלף מכתבי פיטורין בזה אחר זה ותלה אותם על הקיר "רואים אתם ילדי היקרים? זהו הנוי-סוכה היפה והמהודר ביותר שבו נוכל לנאות את סוכתנו לפני אבינו שבשמים..."

"תמשוך ימינה. יופי. עוד טיפה שמאלה. בדיוק. אל תזיז. בוא נקשור את זה שלא יעוף."

שני הנערים עמלו קשה על הקמת הסוכה, אותה בנו מ'פסולת גורן ויקב', פשוטו כמשמעו. כסף לא היה בבית כמעט. אוכל הצליחו ההורים לגרד מפה ומשם בעמל כפיים ויצירתיות מרובה. כדי לקיים מצוות סוכה כהלכתה יצאו הילדים לקצה העיר וסחבו משם עצים וענפים ככל יכולתם.

על רצפת הסוכה - מתחת לשמשון ויוחנן בני ה-15 וה-14 שעסקו בהתקנת הסכך וקשירתו לקורות הכבדות שסחבו במשך שעות ארוכות - ישבו ביילי וגיטי, התאומות בנות ה-11, הן הכינו שרשרות יפות משאריות נייר צבעוני שהעניקו להן בעלי דפוס באזור בחפץ לב והן ניסו לייפות את הסוכה.

שאר הילדים הכינו ציורי אושפיזין ויצירות יהודיות, לתלת 'נוי סוכה', כמנהג ישראל להתנאות לפני אביהם שבשמים בקיום המצוות.

היו אלה השנים הראשונות לאחר מלחמת העולם השנייה. גל ההגירה

לאמריקה התגבר והלקי יהודים רבים שראו את עתידם בארץ הנקראת "די גאלדענע מדינה" (מדינת הזהב). היגרו אליה וביקשו לפתוח דף חדש בחייהם לאחר הסבל והצער שידעו. למרבה הכאב, רבים מן המהגרים הותירו מאחוריהם לא רק את ארץ מוצאם, אלא גם את מורשתם ויהדותם. אמירה עצובה שהתהלכה באותם ימים גרסה שאילו ייבשו את המים תחת 'גשר ברוקלין' יגלו שם מאות זוגות תפילין וכיפות...

אחד הניסיונות הגדולים ביותר באותה עת, היה שמירת שבת.

באמריקה הסתיים שבוע העבודה ביום שבת בצהריים, לקראת יום ראשון, יום המנוחה הנוצרי. מי שסייר לעבוד החל מיום ששי לאחר חצות - מצא את עצמו מפוטר מעבודתו. יהודים רבים לא עמדו בניסיון הקשה, שלעיתים היה שאלה של לחם וחלב, פשוטו כמשמעו.



המתנה השבועית
נרית לברית
מבית "ארט"



בלעדי למפיצי עלון
"חוט של חסד"
ולמנויים חדשים

הצטרף עכשיו
02-5308000

אם גם לכם "בגן השלום" ו-"חכמות נשים"
שינה את החיים
שתפו אותנו: al5308000@gmail.com

הסדרה לשלום הבית
052-2240696



שלום הבית שלי הרב שלום ארוש שליט"א

תפילה תפילה תפילה

ועכשיו, אחרי שלמדנו את הגישה הבסיסית, אפשר ללמוד מה צריכה האשה לעשות בפועל בשביל לתקן את הצורך תיקון אצל הבעל. אם זו מידה רעה שיש לו, שמצער את אותה, או שנפל לאיזה ענין רע וכד'.

ובכן, הדבר הראשון שהאשה צריכה לדעת הוא, שהיא לא צריכה לנסות להוכיח את בעלה, כי זה מכניס אותה למצב של מלחמה וכעס ועצבים ותסכול וכו', וזה לא מועיל כללום. כי הבעל, כשרואה מלחמה - הוא משיב במלחמה... אלא, היא צריכה להחליט שהיא מעלימה עין, ואת כל הצער היא מבטאת בתפילה. את כל הבכיות היא מבטאת בתפילה. את כל המוריות, את כל הכוחות - הכל היא מבטאת בתפילה. והעיקר: להאריך בתפילה. את כל השעות הללו שיוכלות להתבזבז על יוכוחים ומריבות שלא מביאים שום תוצאות, רק הרס, בזמן הזה היא תתפלל. כי אין לנו לשכוח, שכל השתדלות חוץ מתפילה, זה ללכת עם "כוחי ועצמי ידי", ופירושו שלא מאמינה שהיכוסים זה מה, ורק ה' יכול לגאול אותה מהם. זה הכלל צריכה האשה להסיח את דעתה מהבעיה, ולתת לבעל את מה שהוא צריך. אם היא תלך ב"כחי ועצמי ידי" על מנת לטפל בבעיות של הבעל, היא תיפול. הדרך הנכונה



היא רק תפילה וחכמות נשים, כמו אשתו של און בן פלת שמשכה אותו בדבריה במתק שפתים לפרוש ממוחלקת קרח ועדתו. אם יש לה היכולת לעשות כמו אשתו של און בן פלת, תבוא עליה הברכה, ואם היא לא יכולה, והיא רואה שכל שיחה בנושא הולכת לכיוון של יוכוחים וכו', עדיף שלא תעשה כלום, שתעלים עין ותכניס את כל הכוחות שלה בתפילה.

גם אם אשה עושה מה שלמדנו כאן, והיא מתפללת וממתינה בסבלנות וכו' וכו', והיא רואה שאין שום תוצאות, ואדברה, הכל נעשה יותר ויותר גרוע ח"ו, היא צריכה לזכור: לא להרים ידים. לא לחשוב שהפתרון הוא גירושין, אלא להמשיך לעשות את שלה בתפילות ובהשתדלות, ולקבל את השליחות שלה באהבה, ובוודאי ברבות הימים היא תזכה לדברים גדולים וקבלה בדין, שאישה שסובלת ייסורים מבעלה, הקדוש-ברוך-הוא מפצה אותה בבנים טובים ומוצלחים.

הייתה לי תלמידה שהבעל שלה נפל להתמכרות. דעתי ודעת כל מי שהיה קשור לסיפור הקשה הזה הייתה, שהיא צריכה להתגרש ממנו. אפילו אביו של בעלה אמר לה להתגרש ממנו. כי אדם שנופל לה מאבד כל כלם אנושי, וזה בלתי נסבל לראות אותו במצבו. מה גם שהוא מתנהג בשיגעון וגומר את כל הכסף על ההתמכרות שלו, מתרועע עם טיפוסים שליליים, מסתבך, נופל

לאורם נלך הילולא דצדיקא



רבי נחמן מברסלב זי"ע
י"ח תשרי

רבי נחמן: "בעת שהתפללה ובקשה תפלתה הנזכרת היה למעלה עת רצון גדול שאם היתה אז מתפללת שתשאר בחיים היתה זוכה אף לארצות ימים. והנה הילד היתום הזה נלקח לבית הבעל-שם-טוב ושם גדל תחת השגחתה של בת הבעל שם טוב, פגע אחר לה הבעל-שם-טוב על רבי שמחה "הוא ילד נחמד", אחר כך קשנול והחל לחשב עבורו שדוך נזכרה בשבט ששבו אביה השבט ואקרה לעצמה מידע אחר לי



לה הנה יש לרבי נחמן זמנים קבועים בשנה שהוא מועד אל ואז ארצה לדבר עמו על זה, ואמר לה שתבוא אלי גם היא בזמן הסמוך לזה. וכן עשתה ולימים המליץ הגיג רבי נחמן וכן זגתו האשה הנ"ל שאלה אותה הבעל-שם-טוב ז"ל לסייע העלמות מביטו. ענה לו רבי נחמן: ראיתי (במקום שראיתי) שמתוך שמתלד זגתי בן תורה סכרחת למות. ועל פן מחמת שהיא עדין רכה בשנים רחמתי עליה וצנתי את ביתי. ענה לו הבעל שם טוב: "אף על פי כן צריך אמה לשאול ברשותה על דבר זה". ושאל אותה בעלה רבי נחמן על הדבר ואקרה שהיא חפצה באיסקבל על עסקה כל מה שאמר אף אם תמות חלילה על ידי זה. ואכן לאחר זמן נפקדה בן זכר וילדה את רבי שמחה אבי רבנו ז"ל. תכף אחר הילדה שמע רבי נחמן אף שהיא מתפללת להשם יתברך שהנה יודעת היא שנקמה קרה. אבל מבקשת ברחמים מקומו יתברך ששכחות חדש אחד תשאר בחיים וכי שתוכל להשתמש עם עם בנה. וכן הנה שחדש לאחר לדתה נפטרה לעולמה, ואמר אחר כך

זה היה ביום חמשי שקדם השבת. ואשאל עזר לה הדבר הלכה שוב בבקר ומו הששי לשאל בעצת אקרה ואז נתנה לה פגות אחרות שתכנס בעת הדלקתה את הנרות לכבוד שבת שנהיה זמן נפר קדם השבת, ושוב לא עזר לה הדבר ולא ידעה היכן הוא, ואז פטר לבה הלכה להשתמש על ציון קבר הבעל שם טוב ובתפלתה שאלה לטובה הבעל שם טוב היכן בעלי? ואז שמעה קול: אל תדאגי הוא יבוא עד השבת, הוא קבר בתוך הקתום. והזר הדבר ואכן לכבוד שבת הגיע רבי שמחה ואז נפקדו בנשמות רבנו הקדוש.

תודה



למעלה מ-1,000 נפשות
שמחות בחג
בזכותכם!



סלי מזון חגי תשרי | תש"פ
שעל ידי מוסדות "חוט של חסד"

ילדון חידודון

בין הפותרים יוגרלו מתנות

איזו שבת לעולם לא תצא בשבת?

תשובה: כרשת מצבים: תשובה: רש"י (דברים כ"ט, ט)
ולמעלה הוא אומר בספר התורה הזאת? ...הזאת לשון נקבה
מוסב על "התורה". הנה לשון זכר מוסב על "הספר".

הזוכה: ד. מלול, ירושלים

פתרונות לשלוח למייל | פקס:

al5308000@gmail.com | 02-5812252

חיזוקית-

תשרי | לחשב מסלול מחדש

ליצר הרע לא מפריע

שתקים מצוות,

מפריע לו שתשמח במצוות

שאתה מקיים.

(א.ב. של החיים)



לקבלת מסרים מחזקים: 052-6672221

יש לך סיפור תודה?

המערכת תשמח לפרסם אותו

al5308000@gmail.com

רבונו של עולם, תודה רבה שבָּרַאתָ אֶת העולם הזה
תִּיכָה כָּל כָּה, הַנִּסְלָא כָּל כָּה...

לא פעם באו אלי להתעצב אנשים שאמרו לי שה' שונא אותם, כי יש להם יסורים וצרות וקשיים ובעיות. מדוע? איך אדם מגיע למצב שהוא יכול לומר שה' שונא אותו? הסבה היא שטובע האנשים לשכח את כל הטוב שה' עושה אתם בכל רגע ורגע, וקשיש להם נסיון בחיים, לקשול, שעקשו חסר להם איזה משהו בחיים, או שעקשו יש להם יסורים, או איזה קשי - את זה הם רואים קצת ולא שוכחים את זה כמו שהם שוכחים את כל הטובות שה' עשה אתם עד עכשו. ה' חנן אותי להסביר שזה קרה שיהיה אם אדם לא יעבד על ללכת עם שירות ותשבחות, תודות והודיות, ולכתוב כל יום בפנקס שלו תודות, תודה לך בורא עולם, כל רגע תודה ועוד תודה! ישתבח שמו, להודות וקוש ולזכר את הנסים והנסלאות. לזכר כל מיני נסים שה' עשה אתו, כל אחד מה שעבר עליו בחיים. בפרט הנסים של ההתעוררות ברוחניות, שיתכתב: "פה התעוררתי, פה התקרבתי לצדיק, פה זכיתי", וכדומה.



הזכות לחיות בעולמו של ה'

אשה אחת שאלה אותי: 'למה בורא עולם לא שאל אותי, אם אני רוצה לבוא לעולם? מוכן שמהשאלה של אותה אשה הבנתי שהיא אמללה, והיא לא מרגישה כחה העולם, יפה, ונקמה בחיים מתוקים, והתורה, המצוות, השבחות ובפרט האמונה בה' זה הן העדן בעולם הזה. וכל זה למה? כי היא לא זכתה לחיות בדרך התורה וההודאה. קצב לי הלב עליה, וקר עיני לה: 'חזו"ל לפדו אותנו שזכין לו לאדם שלא בסקניו, ואין חבין לו לאדם אלא בסקניו. פראש: כל דבר שהוא זכות וטובה לאדם, אפסר לזכות אותו בו, גם אם הוא לא נמצא לסקנה, והוא לא יודע מזה כלל. וכל דבר שהוא חובה או הפסד לאדם, איך יכול לחיב אותו, אלא אם כן הוא לסקנה, והוא מודע לכך שמתחבים אותו. וסכין שזו זכות לבוא לעולם הזה, בפרט שיש את הצדיק ואת עצותיו הנפלאות, ובפרט שה' מאיר לנו את הדרך של תורה-הודאה, אם כן, אפסר לזכות את האדם בלי לשאל לדעתו, כי בנדיא יסכים לקבל הטובה. על זה אנחנו מספרים לה' בכל בקר: 'הודו לה' קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו, שירו לו, זקרו לו, שיחו בכל נפלאותיו וכו' - מספרים לה' ומודים לו. וכן אנחנו אומרים: 'ברוך שאתם והיה העולם' -



אמרת תודה ונושעת

052-2240696

רוצה גם לזכות בהגרלה?

גם אתה יכול!

שלח לנו סיפור תודה ותיכנס להגרלה

al5308000@gmail.com

מתנה ושמה תודה

052-2240696



ילדים אומרים תודה

סיפור בהמשכים לילדים

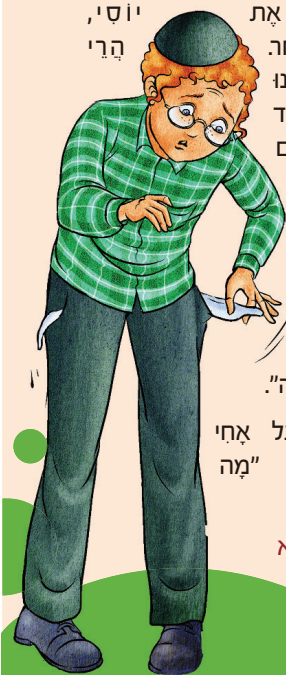
מסיבת ראש חודש (פרק ב)

תהיה מאכזבת. ולמרות שלא רציתי לבכות, דמעות התחילו לבצבץ בעיני.

לפתע התערב אחי הגדול: "במקום לכעס ולהאשים את יוסי, אני מציע משהו אחר. אבא מלמד אותנו שתמיד צריך להגיד תודה, על הדברים הטובים וגם על הדברים הפחות טובים. בואו נוהה עכשו כלנו מכל הלב ונגיד תודה לה' שזכה ה' רוצה, שלא תהיה לנו פיצה".

כלם הסתכלו על אחי הגדול, ושאלו: "מה עושים?"

המשך בשבוע הבא



אך אף אחד לא ראה שום דבר.

חפשתי גם בחדר המדרגות. הבטתי בכל מדרגה ומדרגה, והכסף לא נמצא. נכנסתי בהסוס רב אל הבית. מה אגיד עכשו לכלם?

השלחן כבר היה ערוך. כלם ישבו בסלון.

"איפה הפיצה?" שאל אחי הגדול.

התחלתי לגמגם.

"אמממ... אני לא יודע. באתי לחנות, ופתאום אני מגלה שהשטר איננו".

"מה?! אבדת את הכסף???", תקפה אותי מיד אחותי, "איזה ילד חסר אחריות אתה, עכשו בגללך אין לנו פיצה".

"אוף", אמר אחי הקטן, "אני רעב. אין לי כבר כח לחכות. כל כך רציתי פיצה".

הרגשתי מבוכה גדולה. עכשו כלם כועסים עלי. "מה תגיד אמא? היא בטח

תקציה: סיפורי שקוראים לי יוסי ואני הכי אוהב פיצה, בראש חודש הלכתי לקנות פיצה ופתאום אני מגלה שאיבדתי את הכסף שאמא נתנה לי

התחלתי לגמגם למיקי המוכה: "אהה... אנני לא יודעעע... כנראאא נפל השטר בדרך. חכה, אני ארוץ לחפש ואולי אמצא אותו..."

יצאתי מחנות הפיצה וחדרתי על עקבותי. חפשתי בכל הדרך עד הבית, אך לא מצאתי בשום מקום את הכסף. "אוי ואבוי", אמרתי לעצמי, "מישהו בטח מצא את הכסף ולקח אותו לעצמו. הרי לפי הדיון זו אבדה ששיכת למוצא, כי אין בה סימנים. מה אעשה? כל המשפחה מחכה שאחזור עם הפיצה..." הייתי ממש אובד עצות.

כמה ילדים שחקו בחוץ. נגשתי אליהם ושאלתי: "ראיתם כאן שטר של כסף?"

בדיחות הדעת

איש עני פנה אל גיסו, שהיה איש קמצן. התלונן בפניו כי חג הסוכות קרב ואין לו כסף לקנות יין, חלות, נרות ואת ארבעת המינים לחג. "אמור לי כמה כסף אתה צריך בשביל כל זה?" אמר לו גיסו. חשב העני וענה "70 ש"ח". "וופי?" ענה לו גיסו, "ראה כמה עזרתי לך. עד עכשיו היית צריך לדאוג לשבעה דברים, עכשיו אתה צריך לדאוג רק לדבר אחד - איך להשיג 70 ש"ח".

דבר נוסף, נכון ביחד עם הילד טבלה מקושטת, שבה נכתוב בדרך חיובית כותרת, את ההתנהגות של הילד הדרושה תיקון.

למשל: טבלת ההצטיינות של נחמן בכיבוד הורים. או, נחמן הולך לישון בזמן וכו' חשוב מאוד לקחת דף נוסף ולפרט לעצמנו באלו מצבים בדיוק הילד מתנהג כן, לדוגמה:

הילד מתעצל לאסוף את המשחקים. נבדוק כמה הוא מתעצל (לכל פעולה יש בד"כ סיבה) מה הוא עושה קודם ואחרי המשחק (אולי בסוף המשחק הוא צריך לאכול ארוחת ערב-ואינו אוסף מחשש שמא יפסיד את הארוחה. או שהוא משחק עד מאוחר והוא כבר עייף ולכן אינו אוסף וכדו') נשתדל לפרט ולהתמקד בעובדות-זה יעזור לנו למצוא פתרונות הקשורים לבעיה וכך לעבוד על פתרונה. חשוב מאוד לרשום כל פרט ולעקוב אחר כמות חוקר פרטי. אם נתעצל ולא נכתוב-לא נוכל להגיע לחקר הבעיה ולא נוכל למצוא לה פתרון.

אבל אם נכתוב את כל הפרטים (כמונן ללא ידיעתו של הילד) נוכל לראות אם ישנה השתפרות ובאלו נסיבות או במידה ואין כלל השתפרות אנחנו יודעים שמייצגנו את הפתרון לבעיה בדרך הזו וננסה לעבוד בצורה אחרת. בהצלחה!

לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירא

חום ואהבה או חום גבוה פרק יג'

אנו ממשיכים בנושא חינוך עם/בלי פינוק:

שאלה: בכל פעם שאנחנו לוקחים את הילד לקניות, הילד בוכה ומתעקש שנקנה לו ממתק או פרס. האם אנחנו צריכים להיכנע ולקנות לו או שלא?

תשובה:

א. צריך לחנך את הילד שלא כל מה שהוא רוצה הוא באמת צריך או שמגיע לו. (לשים הרבה דגש בשחיחות חינוך בבית על: הסתפקות במועט ואיסור לא תחמוד)

ב. צריך להגיד לילד: "אין לך סיבה לבכות, אם אמא רוצה היא תקנה לך ואם לא תתנהג בדרך ארץ, לא תוכל יותר לבא עם אמא".

ג. אסור לתלות את הממתק או את הפרס, ביציאה עם ההורים לקניות. חשוב להבהיר לילד שעצם היציאה עם ההורים לקניות או סתם טיול הוא הפרס הכי חשוב, בכל אופן אתה לא חייב לבא ואפשר לקחת ילד אחר במקומך אם אמא חושבת שצריך לקנות לך אז היא תקנה ואם לא -לא.

ד. חשוב מאוד לתגמל ילד כאשר באמת מגיע לו, למשל על מעשה טוב יוצא דופן או על התאמצות וכדו' ובפרט אם הבטחתם לו.

ה. עדיף להיות חכמים בבחינת "סוף מעשה במחשבה תחילה" ולקחת לקניות רק את הילד שמגיע לו גם הפרס או הממתק ולקנות לו.

ו. כאשר אין ברירה ואתם חייבים לקחת את הילד,

תוכלו לומר לו בתחילת הקניות: "אתה יכול לבחור דבר אחד, אתה גם יכול להחזיק אותו. אך תוכל לפתוח רק בגמר הקניות אם תתנהג יפה עד הסוף.

ז. הכי חשוב להראות לילד שאתם מחליטים מה מגיע למו, ופי' ששומע בקול ההורים זוכה במוצאו חשובה וגם מרוויח פרסים וממתקים.

שיטות מחנכות

דבר נוסף, חינוך היא פעולה מתמשכת, ולא תגובה על אירוע חריג. ולכן, נספר לילד סיפורי צדיקים ונדגיש בעיקר את התנהגותם הטובה (דוגמאות לרוב אפשר לשמוע בדיסקים לילדים של מו"ר הרב שלום ארז שליט"א, נחמן הקטן, דוד יפה עינים, מרדכי ואסתר אברהם אבינו, יוסף הצדיק ועוד).

אפשר גם לתת לו לשפוט מקרים ומצבי התנהגות של אחרים והוא לבד יגדיר מה זה התנהגות טובה. לדוגמה (לילד בגיל 3-7): נספר לו שפעם היה ילד שאמו נתנה לו בצאריים לאכול ספגטי (תרחיבו) ותוסיפו דמיון ותיאור רב, בכדי שהסיפור יהיה מעניין, אבל הילד לא כ"כ אהב את הספגטי וכשראה שאימו נכנסת למטבח שפך את האוכל מתחת לשולחן. או ששפך את השתייה או הסלט לתוך האוכל ולכן אינו רוצה להמשיך לאכול.

לא כ"כ אהב את הספגטי וכשראה שאימו נכנסת למטבח שפך את האוכל מתחת לשולחן. או ששפך את השתייה או הסלט לתוך האוכל ולכן אינו רוצה להמשיך לאכול.

הילד שלכם, יגיב מיד שזה מעשה לא יפה, זה "בל תשחית" וגם חוצפה וכפיות טובה. אתם תשוחחו איתו על המעשה של הילד, למה זה לא יפה? הרי הוא לא אהב את האוכל וכו' (תמצאו סיפורים לפי הנושא שאתם רוצים לעבוד איתו על הילד).

עבודה מקצועית



התודה זה מתנה גדולה לחיים

זה בריאות הנפש



נפלאות התודה
ספר חדש מאת הרב ארז שליט"א
052-2240696

בס"ד בר"ה

היילולא

דרבינו הקדוש

מוסדות "חוט של חסד"

מזמינים את כל עם ישראל לחגוג בסוכת הישיבה את

שמחת בית השואבה והילולת רבי נחמן מברסלב זיע"א

שעה 20:30

תאריך אור ל-י"ח תשרי

ביום רביעי

בברכת חג שמח

הרב שלום ארז



פרשת האזינו | חג הסוכות

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

מאמר

ראש הישיבה

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226
טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812252
לכניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

מצוות הסוכה - סגולה לשלום, סגולה לבנים, וסגולה כמעט לכל דבר, כי הסוכה משפיעה עליו אמונה שלימה והאמונה השלימה היא המפתח לכל הברכות.

רבי נחמן אומר שעל ידי הסוכה זכים להשגת אלוקות, כלומר לחיות את האמונה במדרגה הגבוהה ביותר.

הסוכה היא כנגד הבינה, כלומר שעל ידי המצווה המתוקה הזאת אפשר לזכות לבינה, להבין דברים. ישנם כל כך הרבה דברים שאנחנו מבינים רק בשלב מאוחר בחיים ואז אנחנו מצטערים שלא הבנו את זה קודם. על ידי הסוכה אתה יכול לזכות להבין הרבה דברים שישנו לך את כל החיים לטובה.

הסוכה היא סגולה לשמירה, כי היא כנגד עניי הכבוד שהקיפו את עם ישראל ושמו עליהם בגשמייות וברוחניות. ובדורנו כולנו כל כך צריכים שמירה, שמירה גשמית מכל הפגעים הרעים ומוכל החולאים הרעים ושמירה רוחנית מכל ההשפעות הזרות והרוחות הרעות.

כשאתה נכנס לסוכה בתבש מה' שבזכות הסוכה ישמור עליך ועל הילדים שלך מהשפעות רעות, מחברים רעים. אל תוותר בקלות על המצווה הקדושה הזאת. ואם קצת קשה לך, קר לך או חם לך - אז תדע לך ש"לפסו צערא אגרא" - לפי הצער כך השכר, ודווקא אז תתחזק ותבקש מה': ריבון של עולם, כשם שאני עושה את עצמי בסוכה הקדושה, כך תעטוף את הילדים שלי במגן רוחני ותשמור עליהם מכל פגם וקלקל.

הכבוד האמתי

ובגלל שהסוכה היא כל כך משפיעה ומוסולת - לכן צריכים להשתדל להיות כמה שיותר בסוכה, לאכול רק בסוכה ולא לישון מחוץ לסוכה, שבמשך כל שבעת הימים הנשמה תעלה אך ורק דרך הסכך.

וכן צריכים לכבד את הסוכה ולהרבות בשרים

המשך בעמוד 3

גליון 642
י"ג תשרי תש"פ

כניסה	יציאה	ר"ת
17:36	18:47	ירושלים
17:53	18:48	תל אביב
17:45	18:47	חיפה
17:54	18:49	באר שבע

זריקת מוטיבציה

לא לילדים בלבד

גם אם אתה לא איש חינוך גדול, אני מאמין שתוכל לענות על השאלה הבאה: מהי הדרך הנכונה לחנך את הילדים: האם לבקר אותם ולהעיר להם על כל התנהגות לא נאותה, או אולי למלא להם את הזמן בפעילות חיובית ולגרום להם לעסוק בדברים טובים?

זה ברור שהדרך לחינוך אמיתי היא הדרך השנייה, להעסיק את הילד בפעילות חיובית ולפתח ולעודד את הצדדים הטובים שבאישיותו שזה מה שיתן לו את החשק והרצון הכוחות והכלים להשתפר ולהתקדם כל החיים. ולעומת זאת הדרך של הביקורת, גם אם היא נעשית בצורה העדינה ביותר - רק תשבור את נפשו של הילד ותמנע ממנו להתקדם בחיים.

ועכשיו ברצוני לגלות לכם סוד קטן: זה לא נכון רק בנוגע לילדים שלכם, אלא זה נכון גם בנוגע אלכים הגדולים, אלך ואליך.

זה נכון שלביקורת עצמית יש מקום חשוב, אבל זו טעות גדולה לחשוב שהתקדמות רוחנית נעשית מתוך ביקורת עצמית. כדי להתקדם בחיים צריכים הרבה פעילות חיובית!

הדרך של דורנו

בלשון המקרא וספרי המוסר זה נקרא "סור מרע" ו"עשה טוב".

אמנם ה"סור מרע" חשוב מאוד, ובדורות הבאים היו

מתחילים דווקא עם ה"סור מרע". אבל הבעל שם טוב מחדש, שהדרך המתאימה יותר לדורנו היא הדרך של ה"עשה טוב". כאשר אתה עסוק בלעשות טוב - אתה מתמלא כוחות וסיפוק ויש לך חשק ורצון ויכולת גם לסור מהרע, אבל כאשר אתה עסוק רק ב"סור מרע" אתה בדרך כלל נשבר ומאבד את כל הרצון והמוטיבציה, וממילא לא תתקדם אלא רק תיסוג לאחור חלילה.

חודש תשרי הוא חודש של תשובה. תשובה מטבעה עוסקת ב"סור מרע". אבל כאשר מתמקדים יותר מידי ב"סור מרע", אי אפשר לצאת לשנה חדשה של עשייה ברוכה. ולכן לפני שיוצאים לדרך לשנה חדשה, אנחנו מקבלים "זריקה" אדירה של "עשה טוב".

לזריקה הזאת קוראים חג הסוכות.

בחג הסוכות עם ישראל "עוטפים" את עצמם במצוות ונמצאים במצב קבוע של עשייה חיובית.

סוכה זו מצווה שמקיימים אותה בכל האיברים, ממש ונכנסים ונבלעים, חיים וגרים, בתוך המצווה. ועל ידי זה בימים הקדושים של חג הסוכות אנחנו מקבלים את זריקת המוטיבציה לכל השנה כולה. אנחנו מקבלים חשק ורצון נפלא לקיום מצוות, ללימוד תורה, לעבודת ה', להתקדשות ולהיטהרות, ולהתרחק מהרע באמת.

הסגולה שכוללת את כל הסגולות

חכמי הדורות תולים סגולות מיוחדות מאוד בקיום

הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב



להזמנת שיעורים:
052-7611100

ירושלים

הילולת רבינו הקדוש
ושמחת בית השואבה
יום ד', חוה"מ סוכות, י"ז תשרי אור ל- י"ח
(16/10/19) בסוכת הישיבה - שמואל הנביא 13
י-ם, בשעה 20:30

הנה כי כן מטעם זה מייחס הזוהר הקדוש את שמיני עצרת ליעקב אבינו: "וְהָיָה יוֹמָא יַעֲקֹב הוּא יִישָׁא לְחֻדְוָתָא". כי זאת היא עבודתו של יעקב להילחם עם עשו הרשע, שבא כנגד עם ארבע מאות איש שהם ת' כוחות הטומאה, להפיל את ישראל בהסתר הגדול של האות ת', ואילו יעקב עולה בסולם שהראה לו הקב"ה בחלום, מהדרגה התחתונה של "מוצב ארצה" בבחינת האות ת', עד לדרגה העליונה של "וראשו מגיע השמימה" בבחינת האות א', וכשהוא מגיע שם: "והנה ה' נצב עליו", בבחינת האות א' הכלולה מאותיות יו"י בגימטריא שם ה' השומר עלינו בכל ההסתרות, לכן נקרא יעקב "רישא לחודותא", כי הוא עולה עד לראש האותיות אות א' שהיא שורש לכל השמחות וההמתקנות.

כיון שבאנו לידי כך ירווח לנו להבין מה שמבואר בזוהר הקדוש, כי ביום זה כשאנו נמצאים עם המלך בשמיני עצרת נותנים לנו כל מה שאנו מבקשים: "וּמָאן דִּיתִיב עִם מַלְכָּא וְנָטַל לֵיהּ בְּלַחוּדִיָּה, כָּל מַה דְּכָעִי שְׂאִיל וְיָהִיב לֵיהּ". כי מאחר שאנו מייחדים את הקב"ה אלופו של עולם עם כל ההסתרות, הרי זה גורם לבטל כל הדינים, והקב"ה מתגלה ברחמי הרבים של האות א' שהיא בצורת יו"י למלא את כל בקשותינו לטובה, והרי זה מתאים להפליא למה שכבר למדנו מדברי הבעש"ט הנ"ל: "כי בידיעה שאדם יודע ומאמין שבכל תנועה והרהור דבר גדול ודבר קטן, שם הוא אלופו של עולם חיות אלקות, מיד יתפרדו כל פועלי און והרע נופל למטה".

הנה כי כן יומתק להבין דברי חכמים וחידותם שדרשו ממה שכתוב בחג הסוכות: "והיית אך שמח", לרבות שמיני עצרת, כי היות ששמיני עצרת הוא היום הכ"ב כנגד האות האחרונה ת', נמצא שאצלו מסתיימות כ"א ההסתרות של כ"א האותיות. ועל זה הוא שכתוב: "והיית אך שמח", שאפילו בסיום של כ"א ההסתרות שהן "אך", והוא לשון מיעוט לרמז שאור ה' אינו מגולה כי אם מוסתר וממועט, עם כל זה צריך לשמוח בהן, מפאת אמונתנו שגם בתוך כל ההסתרות אור ה' של האות אל"ף נמצא בהן.

"קשה עלי פרידתכם באות ת' עכבו עוד יום אחד באות א'

מעתה יאירו עינינו וישמח לבנו מה שאומר הקב"ה אחרי שבעת ימי חג הסוכות, כאשר כבר גמרנו התיקון של כל כ"א האותיות מן האות אל"ף בראש השנה עד האות ש' בהושענא רבה: "קשה עלי פרידתכם, עכבו עוד יום אחד". כלומר, קשה עלי פרידתכם ממני שמפיל עליכם שרו של עשו עם "ארבע מאות איש עמו" באות ת'.

לכן "עכבו עוד יום אחד", שהוא שמיני עצרת שמצד עצמו הוא כנגד האות ת', כדי להתייחד עמי להעלות את האות ת' עד לאות אל"ף - אלופו של עולם, כי בכך מתייחד הקב"ה אלופו של עולם עם ישראל גם כשהם נמצאים בהסתר הגדול של האות ת', ומטעם זה מכנה הקב"ה את שמיני עצרת "יום אחד", כי בו אנו מעלים את כל ההסתרות עד הגילוי של האות א' הרומזת שהוא אחד בעולמו.

אותיות מב' עד ת' גם שם צריך לשמוע ולראות את ההשגחה הנפלאה של האות אל"ף אלופו של עולם. וזהו גם כן רמז הפסוק (שם עג-א): "אך טוב לישראל". אפילו התלבשות הקב"ה בכ"א אותיות שהן בבחינת "אך" לשון מיעוט, כי גילוי אור ה' נתמעט בהן, עם כל זאת צריך להאמין שגם הן טוב לישראל.

נפלא לבאר בזה מה ששאל משה רבינו את הקב"ה כשנשלח להוציא את ישראל ממצרים (שמות ג-יג): "ויאמר משה אל האלקים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרת להם אלקי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם, ויאמר אלקים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם".

הביאור בזה כי משה רבינו שאל את הקב"ה, כי היות שבגלות מצרים הגילוי של האות אל"ף היה מוסתר מאד בצורת הגלות, לכן כאשר יבוא אל ישראל לומר להם שהקב"ה שלח אותו להוציאם ממצרים ישאלו "מה שמו", הן אמת שהאות א' המורכבת מג' אותיות יו"י היא המספר של השם הוי"ה, אולם בשאר האותיות שאינן גלוי מה שמו.

על כך השיב לו הקב"ה: "אהיה אשר אהיה" - אהי"ה בגימטריא כ"א לרמז על כ"א ההסתרות של כ"א האותיות שגם בהן מתלבש אלופו של עולם, ואמר הקב"ה בלשון כפל: "אהיה אשר אהיה", לרמז בזה כי מי שמאמין בהנהגת ה' גם בתוך כ"א ההסתרות, מתגלה אליו הקב"ה בגילוי הגדול של האות אל"ף בלי שום הסתרות. וזהו "אהיה" אני אהיה עם אותו אדם "אשר אהיה", שיאמין שאני אהיה אתו גם בתוך כ"א ההסתרות.

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

כאמור זהו ביאור עשו וארבע מאות איש שבאו להילחם עם יעקב אבינו, לכן הרגל של האות ת' עקומה כלפי חוץ, כי יש סכנה שהחיצוניים יפילו את האדם בתהומות היאוש בבחינת ת' ת'מות שזהו בבחינת: "רגליה יורדות מות".

והעצה לבטל יניקת החיצוניים מהרגל של האות ת', היא לעלות באמונתו עד האות אל"ף להתדבק באלופו של עולם, לכן בשמיני עצרת שהוא כנגד האות ת', אנו יושבים עם הקב"ה אלופו של עולם לייחד את האות ת' עם האות א' בבחינת א"ת לרבות, ובכך אנו מתקנים את הרגל של האות ת' לבטל יניקת החיצוניים ממנה, ועל כך רמזו חכמינו ז"ל באומרו: "שמיני עצרת רגל בפני עצמו", שאנו מתקנים בו את הרגל של האות ת'.

מה מאד יומתק לבאר בזה הטעם למנהג ישראל תורה, שביום שמיני עצרת אנו רוקדים וריקודים עם ספרי התורה הכלולים מכ"ב אותיות התורה שתיקנו, כי פעולת הריקודים היא להעלות את הרגלים מלמטה למעלה, והרי זה רמז על העלאת הרגל של האות ת', שלא תצא לחוץ בבחינת "רגליה יורדות מות" ובבחינת ת' ת'מות, אלא נחבר אותה כלפי מעלה עד לאות אל"ף אלופו של עולם בבחינת ת' ת'חיה.

כ"א הסתרות למטה מהגילוי של האל"ף

הנה מה טוב ומה נעים לבאר בזה מה שדרשו בגמרא (פסחים עא.) מה שכתוב בחג הסוכות (דברים טז-טז): "והיית אך שמח, לרבות לילי יום טוב האחרון לשמחה". וכתבו התוספות (ד"ה לרבות) בשם הריב"א: "לילי יום טוב האחרון איצטריך ריבויא טפי, משום דשמיני רגל בפני עצמו הוא". עוד כתבו (שם ד"ה לילי) בשמו: "דלילי יום טוב האחרון לאו דווקא, דהוא הדין ביום". ונתייגעו המפרשים הלא כל מקום שנאמר "אך" הוא מיעוט, אם כן איך אנו למדים ממה שכתוב "אך שמח" לרבות שמיני עצרת.

ונראה לבאר ענין זה על פי המבואר כי כ"ב ימים מראש השנה עד שמיני עצרת הם כנגד כ"ב אותיות האל"ף ב"ת, ולפי מה שנתבאר כי הגילוי הגדול ביותר הוא אות אל"ף שהיא רמז על אלופו של עולם, נמצא כי עבודתנו בקודש היא לגלות את אלופו של עולם גם בכ"א ההסתרות של כ"א האותיות מב' עד ת'.

וזהו רמז הכתוב (תהלים מה-יא): "שמעי 'בת' וראי והטי אזנך" - ב"ת דייקא, שאפילו בכ"א

מגיעים לשמיני עצרת שהוא היום הכ"ב המכוון כנגד תיקון האות ת', שהיא בעצם ההסתרה הגדול ביותר שקיים בעולם, בבחינת ת' כוחות הטומאה של עשו שנלחם עמהם כנגד ישראל. אולם כאן מתגלה גדולתו של יעקב אבינו שהשריש בזרעו הנקראים על שמו בני "ישראל", שאפילו בהסתרה הגדול של האות ת' הם עולים למעלה עד האות אל"ף, באמונתם הגדולה שהקב"ה אלופו של עולם נמצא בכל מקום.

שמיני עצרת רגל בפני עצמו תיקון הרגל של האות ת'

על פי האמור יפתח לנו פתח להבין מה שהגדירו חכמינו ז"ל את שמיני עצרת: "שמיני עצרת רגל בפני עצמו". ויש לומר שרמזו בזה על פי מה שהביא ה"עריב נחל" (פרשת בשלח דרוש ג) בשם המקובלים: "כי כל שיעור קומה דקדושה הוא כ"ב אתון מאל"ף עד תי", וראש הקדושה הוא האל"ף והסוף הוא התי", ורגל התי"ו עקום לחוץ ויוצא מכלל הקומה, והוא בסוד (משלי ה-ה) רגליה יורדות מות, שיוור רגל זה של התי"ו לחיצונים".

שמחתי למצוא מקור הדברים ב"דרך עץ חיים" להרמח"ל, הנה הדברים היקרים בלשון קדשו:

"וצריך שתדע כי אף על פי שאחיות הסטרא אחרא בגוף היא מועטת... כי גם למעלה אין סיטרא אחרא יונקת כי אם מן המדרגה התחתונה שבכל המדרגות, וסוד זה אות תי"ו שבאל"ף ב"ת, סוף הרגל התחתונה שלה היא המדרגה הזאת האחרונה שממנה יונקים, והוא ענין עיקום הרגל הזאת והגוף הנכנס מן העשרים ושנים אותיות, כידוע מה שנכנס בו מצד אות תי"ו מצד רגל העקומה הזו, ושם הוא מקום שליטת הסיטרא אחרא.

וכשאדם נפדה מן הסיטרא אחרא, אז מיישר הרגל העקומה הזו, כי מחזיר הרע לטוב ועושה אותו כולו טוב וקדוש. וזהו (תהלים כו-יב) רגלי עמדה במישור, כי בכח התמימות נעשה תיקון זה סוד התי"ו של תמים המעוקם מתיישר, ולכן עמדה במישור שלא היה כך בתחילה, וזהו כל העבודה המוטלת על האדם... וזהו (קהלת ד-יז) שמור רגלך כאשר תלך אל בית האלקים, כי בתחילה צריך אתה לשמור הרגל של התי"ו ליישר אותה, ואחר כך תלך אל בית האלקים".

לפי דברינו הביאור בזה, כי באות ת' שהיא ההסתרה הגדול ביותר, שם יש יניקת החיצונים להפיל את האדם ברשתם שישכח ח"ו את ה', אשר

גם כן (ברכות ס:): "לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד", דהיינו על ידי שיאמין כי אלופו של עולם נמצא גם בתוך ההסתרה של האות ת' בבחינת א"ת לרבות.

ויש להוסיף על פי המבואר ב"לקוטי תורה" לרבינו האריז"ל (פרשת ויחי ד"ה ויפוזו ורועי דיו) כי רבי עקיבא היה הניצוץ של יעקב אבינו, ונרמז בפסוק (בראשית מט-כד): "מידי אבירי יעקב" - אבירי יעקב" הוא אותיות רבי"ע עקיבא. לכן היות שיעקב אבינו נלחם עם ת' כוחות הטומאה של עשו על ידי שעלה מן האות ת' עד לאות א', בא רבי עקיבא ניצוצו של יעקב אבינו ודרש "את לרבות".

שמיני עצרת כנגד אות ת' קשור עם ראש השנה כנגד אות א'

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, להתבונן בקשר הנפלא בין שמיני עצרת לראש השנה בבחינת "נעוץ סופן בתחילתן", על פי מה שנשים לב להתבונן על העבודה הקדושה המוטלת עלינו בראש השנה, אשר בהיותו היום הראשון מכ"ב הימים הקדושים שהוא כנגד האות אל"ף, שכפי המבואר הוא הגילוי הגדול של הקב"ה אלופו של עולם בלי שום הסתר פנים. לכן ביום זה אנו ממליכים את הקב"ה אלופו של עולם על כל העולם, כמו שאנו אומרים בברכה האמצעית בכל התפלות בראש השנה:

"אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּכַבֹּדְךָ, וְהִנָּשָׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרְךָ, וְהוֹפֵעַ בְּהִדָּר גָּאוֹן עֲזָן עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל אֶרֶץ, וְיִדַּע כָּל פֶּעוּל, כִּי אַתָּה פִּעְלָתָהּ, וְיִבִּין כָּל יָצוֹר, כִּי אַתָּה יִצְרָתָהּ, וְיֵאמֶר כָּל אִשָּׁר נִשְׁמָה בָּאָפוּ. ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמְלֻכּוֹתָיו בְּכָל מְשָׁלָה".

הביאור בזה על פי המבואר בספרים הקדושים כי "עולם" הוא מלשון העלם והסתרה פנים, כי בעולם הזה הקב"ה אלופו של עולם מתלבש בתוך ההסתרה פנים של הטבע. לכן בראש השנה שהוא כנגד האות הראשונה אל"ף שהוא הגילוי הגדול של אלופו של עולם, אנו ממליכים את הקב"ה על כל ההסתרות וההתלבשות של עניני העולם הזה בתפילותינו: "מלוך על כל העולם כולו בכבודך". ומלוכה זו תהיה בשלימות: "וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך".

כך אנו ממשיכים להמליך את הקב"ה בכל שאר כ"ב הימים בכל שאר כ"ב האותיות, עד שאנו

עשו, ואחרי כן יצא אחיו וידו אוחות בעקב עשו ויקרא שמו יעקב". ופירש רש"י: "ויקרא שמו יעקב, הקב"ה". לפי האמור יש לומר, כי מיד בצאתו לאויר העולם אחז יעקב "בעקב עשו", היינו באות האחרונה ת' שהיא בבחינת "עקב עשו" שיש לו בה אחיזה בבחינת ת' ת'מות.

וזהו רמז הכתוב: "וידי אוחות" - אוחות"ת היא אותיות אוחות ת', היינו שאוחז באות ת' שהיא "בעקב עשו", על ידי שעולה באמונתו למעלה עד לאות אל"ף אלופו של עולם, ועל שם כך: "ויקרא שמו יעקב" - הקב"ה, שהוסיף לו על "עקב" אות י' מהשם הוי"ה, לרמז שהתגבר על עשו על ידי התקשרותו באות א' שהיא בצורת יו"י כמספר השם הוי"ה.

מעתה יאירו עינינו להבין הרמז הנפלא בפסוק: "ויצא יעקב מבאר שבע" - ויצ"א נוטריקון וי"רא יעקב צורת אל"ף, כי כשברח יעקב מבאר שבע שישב שם אצל יצחק אביו ורבה אמו באהלה של תורה, וילך חרנה מקום של רשעים לכן הארמי וחברת מרעיו, שמפאת גודל רשעותם וטומאתם היה שם הסתר גדול מאד, לכן כדי שלא ליפול ברשתם צייר יעקב במחשבתו את צורת אל"ף, כדי שיזכור תמיד כי אלופו של עולם נמצא בתוך ההסתר היותר גדול, וממילא לא ימשך אחרי לכן הרשע ובני חבורתו כי יזכור תמיד את ה', בבחינת (תהלים טו-ח): "שויתי ה' לנגדי תמיד".

לכן זכה שנתגלה אליו הקב"ה בחלום (בראשית כח-יב): "ויחלום ונהנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה... והנה ה' נצב עליו". בכך הראה לו הקב"ה שכל העולם הוא בבחינת סולם, שמצד אחד הוא "מוצב ארצה" בבחינת האות ת' שהיא הסתר הפנים הגדול ביותר, ומצד שני "וראשו מגיע השמימה", בבחינת האות אל"ף אלופו של עולם העומד בראש הסולם, "והנה ה' נצב עליו", ופירש רש"י: "לשמרו", כי האות א' צורתה יו"י שעולה כמספר השם הוי"ה ששומר על האדם אפילו בתוך ההסתר הגדול ביותר.

יומתק לבאר בזה מה שדרש רבי עקיבא (פסחים כב): "את לרבות" בכל התורה כולה. כי מילת א"ת רומזת על היחוד הנפלא של האות א' עם האות ת', שאפילו בהסתר הגדול של ת' יאמין שגם שם מסתתר א' שהוא אלופו של עולם, ועל ידי זה א"ת לרבות שמרבה את אור ה' אפילו בתוך ההסתר. וזהו שאמר רבי עקיבא

ואחר זה צמצם את עצמו כביכול עם אות א' ואות ב' באות ג', וכן מאות לאות היה צמצום, וכל מה שקרוב יותר אל אות א' גדול גם כן בהירתו... עד שבהשתלשלות האותיות מאות לאות ומעולם לעולם, עד אות ת' שהוא סוף המדרגות מקום הבחירה טוב ורע, (שבת נה.) תי"ו תחיה תי"ו תמות, והנהגה של כל העולמות מאות ת' עד אות ב' נמסרה לישראל, שיהו מקרבין כל המדרגות לבחינת אל"ף אלופו של עולם לייחד הכל בהש"ת, ועל ידי זה מורידין חיות ושפע לכל העולמות והנבראים כולם".

יומתק לבאר בזה דברי נעים זמירות ישראל דוד המלך (תהלים כג-פד): "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי". אפילו בסכנה הגדולה ביותר כשאני הולך "בגיא צל-מות" בבחינת ת' ת'מות עם כל זאת "לא אירא רע", ומפרש הסיבה לכך, "כי אתה עמדי" - בכל צעד אני מאמין כי "אתה" אלופו של עולם [שרמוז באות א' של אתה] עמדי, לכן מובטחני שלא יקרה לי שום דבר רע.

וזהו ביאור המשנה בספר יצירה (פ"א מ"ה): "נעוץ סופן בתחילתן ותחילתן בסופן כשלהבת קשורה בגחלת". כי תכלית העבודה היא שיקשר האדם את האות ת' שהיא בסוף כל האותיות לאות א' שהיא תחילת כל האותיות, וכן יקשר את תחילת האותיות אות א' עם סוף האותיות אות ת', להאמין תמיד באמונה שלימה שמלכותו בכל משלה אפילו בהסתר הגדול ביותר של האות ת'.

"וידי אוחות בעקב עשו" לבטל ת' כוחות הטומאה

הנה כי כן ירווח לנו להבין דברי ה"מגלה עמוקות", כי עשו הרשע שבא כנגד יעקב "וארבע מאות איש עמו", הכוונה בזה שבא עם ת' כוחות הטומאה, כי שרו של עשו שהוא היצר הרע מפיל את האדם ברשתו, בהסתר הגדול ביותר של האות ת' שמספרה ארבע מאות, כדי שישכח ח"ו מהקב"ה אלופו של עולם. אולם יעקב אבינו ביטל את ת' כוחות הטומאה של עשו על ידי שהתחזק באמונתו בה' לעלות עד האות אל"ף, להתפלל אל הקב"ה אלופו של עולם (בראשית לב-יב): "הצילני נא מיד אחי מיד עשו".

כאשר נתבונן נראה שזאת היא עבודתו של יעקב אבינו, כמו שכתוב (בראשית כה-כה): "ויצא הראשון אדמוני כולו כאדרת שער ויקראו שמו

"שמעתי ממורי, שאם ידע אדם בידיעה ואמונה שלימה, שבכל הסתרות ומחשבות זרות הקב"ה מסתתר שם אין זה הסתרה כלל, כי בידיעה שאדם יודע ומאמין שבכל תנועה והרהור דבר גדול ודבר קטן, שם הוא אלופו של עולם חיות אלקות, מיד יתפרדו כל פועלי און והרע נופל למטה... אבל לפעמים (דברים לא-יח) ואנכי הסתר אסתיר, שאסתיר גם את ההסתרה... ונשכח ממנו שהקב"ה שם אתו... ואז חל עונש, אבל כל זמן שהאדם דבוק באמונה שלימה בבוראו לא יארע לו שום רע אלא אהבה וחובה".

ת' תחיה על מצח הצדיקים ת' ת'מות על מצח הרשעים

רעיון נשגב זה בענין העבודה הקדושה לעלות מההסתר פנים של האות ת' עד לגילוי הגדול של האות א' מבואר ב"מאור עינים" (פרשת חיי שרה ד"ה ואברהם זקן) עם הוספה נפלאה, לבאר בזה מה ששינינו בגמרא (שבת נה.) כי בשעת הדין אומר הקב"ה למלאך גבריאל: "לך ורשום על מצחן של צדיקים תי"ו של דיו, שלא ישלטו בהם מלאכי חבלה, ועל מצחם של רשעים תי"ו של דם, כדי שישלטו בהן מלאכי חבלה". ומפרש בגמרא כי אצל צדיקים האות ת' פירושה ת' ת'חיה ואילו אצל הרשעים פירושה ת' ת'מות.

מבאר ה"מאור עינים" הכוונה בזה, כי כשיש דין והסתר פנים גדול בעולם בבחינת האות האחרונה ת', שם יש לאדם בחירה אם ליפול ברשת היאוש של ההסתר פנים להתנתק ח"ו מהקב"ה, שאז רשמים על מצחו אות ת' שהיא ת'מות, או להאמין באמונה שלימה שגם בתוך ההסתר פנים הגדול ביותר של האות ת', מסתתר הקב"ה בבחינת אות אל"ף - אלופו של עולם, ועל ידי שהוא עולה מן ההסתר פנים של האות ת' עד לאות א' כדי להתדבק בשורש החיים אלופו של עולם, הרי הוא זוכה להמשיך מהקב"ה חיות ושפע לכל העולמות, ועל ידי זה רשמים על מצחו אות ת' שהיא ת'חיה. הנה הדברים בלשון קדשו:

"כי נודע כי כל בריאות העולמות היה על ידי אותיות התורה כמו שכתוב (משלי ח-ל) ואהיה אצלו אמון, והוא שהש"ת צמצם את עצמו כביכול בהאותיות, כשיעור מה שהעולמות היו יכולין לסבול אורו וחיותו הנשפע מאלקותו, בסוד אות א' שהוא בחינת תורה שבאצילות, ולא היו יכולין העולמות לקבלו עבור גודל הבהירות שהוא ממש אלקותו, ועל כן צמצם הש"ת אלקותו עם אות א' באות ב' שבו היא פתיחת התורה..."

אות אל"ף היא רמז על הקב"ה אלופו של עולם

והנה האות אל"ף שהיא הראשונה מכל כ"ב האותיות, רומזת על הגילוי הגדול ביותר שיש בבריאה, שכן אל"ף היא רמז על הקב"ה "אלופו" של עולם כשהוא מתגלה בעולם, אבל אות ב' רומזת כי אלופו של עולם מסתתר בב' לבושים, ואות ג' שהקב"ה מסתתר בג' לבושים, וככל שהאותיות מתרחקות מן האות אל"ף כך מתגבר ההסתר פנים יותר ויותר, עד האות האחרונה ת' שהיא הרחוקה ביותר מן האות אל"ף, שהיא רמז על ההסתרה הגדולה ביותר שיש בכל הבריאה.

לפי זה מגלה הבעש"ט הקדוש, כי תכלית העבודה היא שאפילו בהסתר הגדול ביותר של האות ת', גם שם יאמין באמונה שלימה כי האות אל"ף - אלופו של עולם מסתתר ונמצא שם, שהרי האות ב' היא ב' אלפין, האות ג' - ג' אלפין, וכן הלאה עד האות ת' שהיא ארבע מאות אלפין, אולם גם בהסתר היותר גדול של האות ת' מסתתר אלופו של עולם, אלא שהוא מלוכב בד' מאות לבושים כמספר ת'.

וכאשר האדם מתחיל לעלות באמונה זו ממדרגה למדרגה, הרי הוא צריך לעלות מהאות ת' לאות ש', ומהאות ש' לאות ר', מהאות ר' לאות ק', וכך יעלה מאות לאות עד שיגיע לגילוי היותר גדול שיש בכל הבריאה, שהוא הגילוי של הקב"ה באות אל"ף שהיא רמז לאלופו של עולם שנמצא בכל מצב אפילו בהסתר פנים הגדול ביותר של האות ת'.

ויש להוסיף על פי מה שמבואר בתיקוני זוהר (הקדמה ז.) כי אות א' היא רמז על השם הוי"ה בהיותה מורכבת מג' אותיות יו"י, י' למעלה מצד ימין, ו' בקו האמצעי באלכסון, י' למטה בצד שמאל, יו"י בגימטריא הוי"ה. הנה כי כן כאשר אדם עולה באמונתו מן ההסתר פנים הגדול של האות ת' עד למעלה לאות א' להתדבק באלופו של עולם, הרי הוא ממתיק את הדין על ידי מדת הרחמים של השם הוי"ה הרמז באות א'.

נפלא לצרף מה שהביא הרה"ק מהרי"א מקמארנא זי"ע בעל "היכל הברכה" ב"לקט אמרי פנינים" (סוף חומש דברים) בשם הבעש"ט, שאם אדם מאמין באמונה שלימה כי אלופו של עולם מסתתר בכל ההסתרות, אי אפשר שיקרה לו שום דבר רע, ובלשון קדשו:

בראש השנה שהוא כנגד האות אל"ף אנו ממליכים את הקב"ה אלופו של עולם על כל העולם כולו

בשמיני עצרת שכנגד ההסתר הגדול של האות ת' מבקש הקב"ה לשבת עמו כדי להתייחד עם האות אל"ף

בשמיני עצרת יושב הקב"ה עם יעקב אבינו שהוא רישא לחדוותא שעלה מן האות ת' עד לאות אל"ף

לפני שמיני עצרת אומר הקב"ה: "קשה עלי פרידתכם ממני באות ת', לכן "עכבו יום אחד", להתייחד עם האל"ף

ונראה לבאר הענין בזה על פי מה שכתוב בפרשת וישלח כשהלך יעקב להתפייס עם עשו (בראשית לב-ז): "וישובו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו". וביאר ה"מגלה עמוקות" (פרשת שמות ד"ה רשע) כי ארבע מאות איש של עשו הרשע הם רמז על ת' כוחות הטומאה שלקח עמו עשו להילחם כנגד יעקב.

חשבתי דרכי לבאר בדרך עבודה דברי ה"מגלה עמוקות" בענין ת' כוחות הטומאה של עשו, על פי הקדמה יקרה שהביא ב"תולדות יעקב יוסף" (פרשת בראשית) בשם מורו ורבו הבעש"ט הקדוש זי"ע, בענין מה שברא הקב"ה את העולם בכ"ב האותיות, הנה הדברים בלשון קדשו:

"כי כל כ"ב אותיות הם לבושין זה לזה, כי א' נתלבשה תוך אות ב', כי ב' [הם] ב' אלפין, ג' הם ג' אלפין וכו', כמו ששמעתי ממורי זלה"ה וכו', וראשית הבריאה היתה על ידי אות א'... כי נתפשטו האותיות מלמעלה למטה, ובזה ברא כל הנבראים על ידי כ"ב אותיות מן אל"ף עד תי"ו, וכל הנברא על ידי אות שהוא קרוב להמאציל הוא יותר עליון, עד כי הנברא מן אות ת' שהוא אות אחרון, בריה זה הוא שפל מכל הנבראים, [ולא נברא העולם] כי אם שיקרב אדם עצמו להשי"ת, ויוכלל מן אות ת' לאות ש' בסוד תשר"ק, עד שיקורב אל אות א' ששם אלופו של עולם."

ביאור דבריו הקדושים על פי המבואר במדרשים בכלל ובספר יצירה בפרט, שהקב"ה ברא את העולם בכ"ב אותיות התורה הכלולות בעשרה מאמרות, באופן שכל הבריאה כולה איננה אלא צירופי אותיות מעשרת המאמרות שבהם נברא העולם, אלא שנתלבשו בכל הענינים הגשמיים והחומריים שיש בעולם הזה.

אולם אם ירבה הרשע לפשוט בכל מיני עוונות חמורות, כי אז תסתלק אות ש' מרש"ע וישאר רק ר"ע בלי שום ניצוץ קדוש, ואז יקבל עונשו ויתבטל מן העולם. זהו שאמר נעים זמירות ישראל (תהלים ז'): **"גמול נא רע רשעים"**. שמצירוף רש"ע תסתלק אות ש' וישאר רק ר"ע בלי שום ניצוץ קדוש. וזהו גם כן רמז הכתוב (ישעיה ג יא): **"אוי לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו"**. פירוש אוי לרש"ע כאשר מסתלקת אות ש' אתון דקשוט ונשאר רק ר"ע, ומפרש הטעם: **"כי גמול ידיו יעשה לו"**, כי אז הוא מקבל עונשו תיכף ומיד בהתבטלו מכל וכל מחמת העדר ניצוצי קדושה.

מעתה יתבאר מה שמתייחס דוד המלך דוקא לשיני רשעים, כי בהיות שעיקר הכח של הרשעים הוא מאות ש' שהוא ניצוץ הקדוש שבקרבם, לכן הוא אומר: **"שיני רשעים שברת"**, שהוצאת מהרשעים אות שי"ן אתון דקשוט שלא יוכלו להזיק לנו. וכן על דרך זו: **"ברוך ה' שלא נתננו טרף לשיניהם"**. פירוש שלא נתננו טרף לאות שי"ן שלהם, שהוא הניצוץ הקדוש המחיה אותם עכדה"ק. לפי זה יש לומר כי העבודה המוטלת עלינו ביום הושענא רבה שהוא כנגד אות ש' אתון דקשוט, להוציא את האות ש' מהקליפה ולהחזירה אל הקדושה.

"ויצא יעקב" ו"יצא נטריקון" ו"ירא יעקב צורת אל"ף

בדרך זו במסילה נעלה לבאר הקשר בין שמיני עצרת ליעקב אבינו רישא לחדוותא, על פי מה שכתוב בפרשת ויצא כשברח יעקב אבינו מעשו הרשע שביקש להורגו (בראשית כח-י): **"ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה"**. וכתב ב"אמרי נועם" (אות יג) בשם ה"מגלה עמוקות" כי ויצ"א נטריקון ו"ירא יעקב צורת אל"ף. וצריך להבין מה ענין צורת אל"ף שראה יעקב כשהלך מבאר שבע לחרן.

צמח צדק: כ"ב ימים מראש השנה עד שמיני עצרת כנגד כ"ב אותיות האל"ף בי"ת ואחר כך שמחים בשמחת התורה

בעל שם טוב: האות אל"ף היא רמז על הקב"ה
"אלופו של עולם" שמסתתר ומתלבש בכל שאר האותיות

ת' כוחות הטומאה של עשו מפילים את האדם
בהסתר הפנים של האות ת' שגם בה מסתתר אלופו של עולם

"וידו אוחזת בעקב עשו", יעקב אבינו מבטל
ניקת ת' כוחות הטומאה של עשו מהאות האחרונה ת'

ה"בני יששכר" (תשרי מאמר י' אות ד) בשם הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע, כי סוכ"ה נוטריקון ס'ומך ו'עוזר כ"ל ה'נופלים".

ויש לומר הביאור בזה על פי המבואר בספרים הקדושים בשם האריז"ל ("שער הכוונות" סוכות דרוש ג), שהסוכה היא בבחינת אור מקיף שהקב"ה מקיף את ישראל. ונראה לבאר הענין בזה לפי המבואר בזוהר הקדוש (פרשת אמור ק:), כי אחרי יום הכיפורים מושיב הקב"ה את ישראל בסוכה כדי להצילם מן המקטרג: "כיון דיתבו בסוכות הא אשתויבו מן מקטרגא וקוב"ה חדי בבנוי". הנה כי כן זהו הרמז באות ס' שהיא עגולה, לרמז בכך שהקב"ה מקיף את ישראל באור מקיף לשמור עליהם, כנרמז בשם סוכ"ה נוטריקון ס'ומך ו'עוזר כ"ל ה'נופלים".

על פי האמור יפתח לנו פתח לבאר עבודת הקודש בהושענא רבה, שהוא ביום השביעי של חג הסוכות ככ"א בתשרי שהוא כנגד האות ש', על פי מה שכתב ה"בני יששכר" (ניסן מאמר ה סימן יד) לפרש מה שאמר דוד המלך (תהלים ג-ח): "שיני רשעים שברת". וכן מה שאמר (שם כג-ד): "ברוך ה' שלא נתני טרף לשיניהם". וצריך להבין הטען שמתייחס דוקא לשיני רשעים.

וביאר הענין על פי מה שמבואר בזוהר הקדוש (הקדמה ב:), כי באותיות שק"ו שהוא שורש הקליפה, האות ש' שבו היא מצד הקדושה כי יש בה ג' קווין כנגד ג' האבות הקדושים, והיות שגם הקליפה בהכרח שתקבל חיות מצד הקדושה שאם לא כן תבטל מכל וכל, לכן האות ש' הוא הניצוץ הקדוש המחיה את הקליפה בבחינת שק"ו, עד שיגיע הזמן של התיקון השלם שיוציא הקב"ה בלעם מפייהם. וכן באותיות רש"ע השורש הוא ר"ע, אך מכיון שהוא מקבל חיות מצד הקדושה שאם לא כן יתבטל, לכן נצטרפה האות ש' לאותיות ר"ע ונעשה מזה צירוף רש"ע.

"כי כל חלקי נשמות ישראל הן מושרשין בתורה, כנודע שכל אחד יש לו אות בתורה, ובהתרחקו מן הבורא ברוך הוא נפסק חלקו מושרש התורה, ועל ידי תיקון ראש השנה ויום הכפורים שב החלק של כל אחד מישראל אל התורה, ויש לו אז בחינת עליה אל התורה, שעל כן אחר יום הכפורים חג הסוכות, שהוא צלא דמהימנותא החופה ומגין על ישראל על ידי תיקון שהיה להם ביום הכפורים.

ונקרא יום אחרון של חג 'שמחת תורה', שהוא שמחה לתורה עילאה, ששבו ועלו אצלה ונתקברו כל חלקי שרשי נשמות ישראל ונתאחדו בה, כי כל אחד שב על ידי תיקון הזמן של המועדים להתורה שממש שורש נשמתו. ועל כן המנהג שכל ישראל עולה לתורה ביום שמחת תורה, שבאמת אז עולין להתורה ברוחניות גם כן, שמקרבין שורש נשמתו וחלק אלקי שבהן להתורה שממש שורש נשמתן כמבואר, כנודע שיש ס' רבוא אותיות לתורה כמספר שרשי נשמות ישראל".

לפי המבואר עולים דברי ה"מאור עינים" וה"צמח צדק" בקנה אחד כפתור ופרח, ללמדנו כי בכ"ב הימים מראש השנה עד שמיני עצרת, מוטלת עלינו החובה לתקן מה שפגמנו ח"ו בכל ימות השנה בכ"ב אותיות התורה, לכן בשמיני עצרת אחרי שהשלמנו לתקן כל כ"ב האותיות, אנו שמחים בשמחת התורה וכל אחד עולה לתורה.

יום א' של סוכות אות ס' רמז לאור מקיף של הסוכה

והנה כאשר נתבונן בסדר הימים נראה, כי יום ראשון של סוכות בט"ו לחודש תשרי הוא כנגד האות הט"ו באל"ף בי"ת שהיא אות ס'. ויש לבאר הקשר בין האות ס' לחג הסוכות, על פי המבואר בגמרא (ברכות ד:): כי אות סמ"ך היא רמז על מה שכתוב (תהלים קמח-ד): "סומך ה' לכל הנופלים". והרי זה מתאים להפליא למה שהביא

בעל "צמח צדק" זי"ע ב"אור התורה" (שיר השירים-א דף פז ד"ה בענין משכני), אשר דיבר בקדשו לבאר מה שכתוב (שיר השירים א-ד): "משכני אחריך נרוצה הביאני המלך חדרי נגילה ונשמחה בך". ודרשו במדרש רבה (שם א-לא): "בך בכ"ב אותיות שכתבת לנו בתורה, בי"ת שנים, כ"ף עשרים, הרי בך".

ומבאר הכוונה בזה כי כנסת ישראל מתפללת להקב"ה: "משכני אחריך נרוצה", שימשוך אותנו הקב"ה לקרבנו אליו בכ"ב הימים הקדושים מראש השנה עד שמיני עצרת, "הביאני המלך חדרי", בשמיני עצרת שאז יושב הקב"ה רק עם ישראל, "נגילה ונשמחה בך", בשמחת התורה בתיקון הנפלא של כ"ב אותיות התורה.

ויש לבאר ענין זה ביתר שאת על פי מה שכתב ב"ראשית חכמה" (שער התשובה פרק ה) הטעם שצריך להתוודות בסדר האל"ף בי"ת: "א'שמנו ב'גדנו ג'זלנו ד'יברנו ד'ופי" וכו', כי מבואר במדרש (ב"ר א-א) שהקב"ה ברא את העולם על ידי שהסתכל בתורה, נמצא שכאשר האדם חוטא הרי הוא פוגם בכ"ב אותיות התורה, ועל ידי זה מגיע קלקול גם בכל העולמות שנבראו בכ"ב אותיות התורה, לכן צריך להתוודות בכ"ב אותיות כדי לתקן מה שפגם בהן.

ובלשון קדשו: "מצות עשה לשב להתוודות על עווננו, שנאמר (במדבר ה-י) והתוודו את חטאתם אשר עשו. וסדר הוידי הוא חטאתי עויתי פשעתי... ונהוג להתוודות באלפא ביתא, מפני שעל ידי כ"ב אותיות נבראו כל העולמות כדפירש בספר יצירה, ועל ידי העוון כל העולמות נפגמים, ולכן ראוי להתוודות באלפא ביתא".

לפי זה מבוארים היטב דברי ה"צמח צדק", שנתן לנו הקב"ה ברוב רחמיו כ"ב ימים מראש השנה עד שמיני עצרת, כי היות שבכל ראש השנה ביום בריאת העולם אנו מתפללים על התחדשות הבריאה, לכן אנו צריכים בכ"ב ימים הללו לתקן כל מה שפגמנו בכ"ב אותיות התורה, ואחרי גמר התיקון בשמיני עצרת אנו שמחים בשמחת התורה בארץ ישראל, ואילו בחוץ לארץ שמחים בשמחת התורה ביום טוב שני של גלויות, כדי להראות בכך שעיקר שמחתנו הוא בקיום דברי חכמינו ז"ל שקבעו יום טוב שני של גלויות.

הנה מה טוב ומה נעים לשלב את דברי ה"צמח צדק" עם דברי ה"מאור עינים" (פרשת אמור), שמבאר בדברי קדשו הענין שאנו שמחים בשמחת תורה בשמיני עצרת:



המסע הנפלא מראש השנה עד סוכות ושמיני עצרת כ"ב ימים לתקן בהם הפגם בכ"ב אותיות התורה

אמנם צריך ביאור מהו הענין שבשמיני עצרת יושב הקב"ה עם יעקב אבינו לבד, ולמה הוא נקרא "רישא לחדוותא" יותר משאר האבות הקדושים. עוד ראוי להתבונן במה שמבואר בזוהר הקדוש (פרשת צו לב), כי בשמיני עצרת יושב הקב"ה עם ישראל לבד, וכל אחד יכול לבקש כל מה שהוא רוצה על כל השנה והקב"ה ממלא את בקשתו.

והנה הם דברי הזוהר שמבאר כי בשמיני עצרת מזמינים רק את ישראל לבד: "לְאַשְׁתַּעֲשָׂא בְּמִלְכָּא" [להשתעשע עם המלך העליון הקב"ה], לְנִטְלָא מִיְיָ בְּרָכָא לְכָל שְׁתָּא [כדי לקבל ממנו ברכות לכל השנה], וְכֵהוּא חֲדוּתָא לֹא מִשְׁתַּכְחִי בְּמִלְכָּא אֵלָּא יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲוִיָּיהוּ [ובאותה שמחה לא נמצאים עם המלך אלא ישראל בלבד], וּמֵאֵן דִּי־תִיב עִם מִלְכָּא וְנִטְלָ לִיָּה בְּלַחֲוִיָּה [ומי שיושב עם המלך שלקח אותו לבד], כֹּל מִה דְּבָעִי שְׂאִיל וְיָהִיב לִיָּה [כל מה שרוצה מבקש ונותן לו]. וצריך ביאור להבין מהו הכח המיוחד של שמיני עצרת, שהקב"ה יושב לבד עם ישראל ויכולים לפעול אצלו כל מה שרוצים.

אם בשמיני עצרת עסקין ראוי לבאר מה שתיקנו חכמינו ז"ל [כפי הנראה לפי תקנת עזרא הסופר, כמבואר בגמרא (מגילה לא): שהוא סידר לקרוא את הפרשיות לפי זמני השנה], לסיים בשמיני עצרת את הקריאה של כל התורה, וביום זה שמחים בשמחת התורה וכל אחד עולה לתורה, וצריך ביאור להבין הקשר הפנימי בין שמיני עצרת לסיום קריאת התורה ולשמחת התורה.

"נגילה ושמחה בך" כ"ב אותיות התורה

רחש לבי דבר טוב לבאר כל זה על פי הקדמה יקרה מאירת עינים ממשנתו הטהורה של הגה"ק

כבנים הנפטרים מאביהם, והוא אומר להם קשה עלי פרידתכם, עכבו עוד יום אחד". הרי ששמיני עצרת הוא השלמה לחג הסוכות. וצריך להבין מהו הקשר בין שמיני עצרת לחג הסוכות. זאת ועוד צריך ליישב מה שנתקשו המפרשים להבין מה שאומר הקב"ה: "קשה עלי פרידתכם, עכבו עוד יום אחד". איך "יום אחד" זה מקל כביכול על הקב"ה על פרידתם של ישראל.

שמיני עצרת הוא כנגד יעקב אבינו רישא לחדוותא

פתח דברינו יאיר לבאר כל זה על פי מה שמבואר בזוהר הקדוש (פרשת אמור קה) כי שמיני עצרת הוא כנגד יעקב אבינו ראש השמחה:

"וְהָאֵי יוֹמָא יַעֲקֹב הוּא רִישָׁא לְחֲדוּתָא וְכָל אִינוּן אוֹשְׁפִיזֵי חֲדָאן עִמֵּיהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב (דברים לג-כט) אֲשֶׁר־יֵי יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹן. וְכְתִיב (ישעיה מט-ג) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בֶּן אֶתְפָּאֵר". פירוש: "ואותו יום, יעקב הוא ראש לשמחה, וכל אלו האושפיזין שמחים עמו, ועל זה כתוב (דברים לג-כט) אשר יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹן, וְכְתִיב (ישעיה מט-ג) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בֶּן אֶתְפָּאֵר".

בדרך הפשט כוונת הזוהר היא על פי מה שמקדים לבאר (שם קג): פירוש הכתוב (ויקרא כג-מב): "בסוכות תשבו שבעת ימים", כי בשבעת ימי חג הסוכות מזמינים לסוכה את שבעת האושפיזין: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד. לפי זה מבאר הזוהר הקדוש כאן, כי בשמיני עצרת יושב הקב"ה עם יעקב אבינו לבד שהוא ראש לשמחה ושאר האושפיזין שמחים עמו, ולא כמו בחג הסוכות שיושב עם שבעת האושפיזין.

לקראת חג הסוכות הבא עלינו לטובה, דבר בעתו מה טוב להתבונן בקשר שבין חג הסוכות לשמיני עצרת שמצינו בזה סתירה, כי מצד אחד משמע שהם שני חגים שאינם קשורים זה בזה, שהרי חג הסוכות הוא רק שבעה ימים, כמו שכתוב (ויקרא כג-מב): "בסוכות תשבו שבעת ימים". וכן כתוב (במדבר כט-ב): "ובחמשה עשר יום לחודש השביעי מקרא קודש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו וחגותם חג לה' שבעת ימים".

והנה אחרי חג הסוכות כתוב (שם לה): "ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו, והקרבנם עולה אשה ריח ניחוח לה' פר אחד איל אחד". משמע שהוא רגל בפני עצמו, וראיה לדבר שהרי בשמיני עצרת אין מצוה לשבת בסוכה. זאת ועוד שאנו מברכים עליו בקידוש ליל שמיני עצרת ברכת "שהחיינו" בפני עצמו, ואין אנו סומכים על מה שבירכנו "שהחיינו" בליל ראשון של חג הסוכות. וכן שנינו בגמרא (ראש השנה ד:): "שמיני עצרת רגל בפני עצמו".

אך מצד שני אנו רואים שיש קשר בין שמיני עצרת לחג הסוכות, שהרי הכתוב מכנה את החג "ביום השמיני עצרת תהיה לכם", דהיינו היום השמיני של חג הסוכות. וכן משמע ממה ששנינו במשנה (סוכה נה): "הני שבעים פרים [שמקריבים בחג הסוכות] כנגד מי, כנגד שבעים אומות. פר יחידי [שמקריבים בשמיני עצרת] למה, כנגד אומה יחידה. משל למלך בשר ודם שאמר לעבדיו עשו לי סעודה גדולה, ליום אחרון אמר לאוהבו עשה לי סעודה קטנה כדי שאהנה ממך". הרי מבואר כי שמיני עצרת הוא יום האחרון של חג הסוכות.

וכן משמע ממה שפירש רש"י (במדבר כט-לו): "פר אחד איל אחד. כנגד ישראל [שהם גוי אחד בארץ], התעכבו לי מעט עוד. ולשון חיבה הוא זה

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opportunity to sponsor weekly Divrei Torah.

The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, l'eiluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.



CHOOSE A DVAR TORAH TO SPONSOR
CONTACT US WITH A PARSHA AND OPTIONAL MESSAGE



\$180

Ram HaTorah
150 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)



\$126

Meoros Hatzadikkim
300 WEEKLY*
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits
(English)



\$100
(MONTHLY)

Divrei Chizuk
800 MONTHLY*
R' Gamliel Rabinowitz
(Hebrew)



\$100

Torah Wellsprings
200 WEEKLY*
R' Elimelech Biderman
(English / Yiddish)



\$72

Sichat Hashavua Hitkashrut & Likutay Torah
125 WEEKLY*
(Hebrew / English)



\$54

Oneg Shabbos
50 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English)



\$*

Areivim
400 WEEKLY*
R' Shmuel Gluck
(English)

*CONTACT INFO@

*AMOUNT DISTRIBUTED

בסייד • יג' תשרי תש"פ • 12 אוקטובר 2019 • מאנסי: הדלקת נרות - 6:04 • מוציש"ק - 7:33 (דקות) • ISSUE #052

רס התורה

דברי תורה מודפסים ומופצים על ידי ראמפוסט

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"



פרשת האזינו

חג הסוכות

**THIS WEEK'S ISSUE
IS SPONSORED:**

לעילו נשמת:
יצחק עוזר בן אפרים פישל
לזכות רפואה שלמה:
חיה באשא בת פיגה
עדינה בת לאה טויבא



שבילי פנחס • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

**דברי תורה
עברית**

WISHING YOU & YOUR FAMILY A
חג כשר ושמח

▷ THE RAMAPOST TEAM ◁

